

Bitaraf müşahitler Sancağa vardı

Atınada bulunan Hariciye Vekili ile telefonla konuştuk

Müşahitler gelince Sancakta vaziyet değişti mevkuflar serbest bırakıldı

Hariciye Vekili telefonda bize şunları söyledi

“ Milletler Cemiyeti tarafından yapılması arzu edilen temas ve müzakere faslını bitirdik ”

Tevfik Rüştü Arasın Metaksasla yaptığı mülakata büyük bir ehemmiyet atfediliyor

Dün sabah Atınaya varan Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Arasın akşam Atınada TELEFONLA aradık ve kendisinden bize biraz havadis lütfetmesini rica ettik. Dış işleri Bakanımız bize :

— Perşembe günü İstanbulda bulunacağım, o zaman rahatça konuşuruz. dedi.

Fakat, gazeteci merakı malûm, biz belki biraz havadis koparabiliriz diye ricada ısrar ettik; o zaman da şu sözleri söyledi:

— Milletler Cemiyeti tarafından yapılması arzu edilen temas ve müzakere faslını bitirdik. Ondan sonra da Başvekil ile temas ettim. Şimdi de dönüyorum.

Dedi. Demek oluyor ki Dr. Aras, dün kü gazetelerde yazılmış olduğu gibi yeni senenin birinci günü değil, içinde olduğumuz senenin sonuncu günü İstanbulda gelmiş bulunacaktır.

★

Dışişleri Bakanımızla konuştuktan

Hariciye Vekili beyanatta bulunurken sonra Atina muhabirimizle de temas ettik. O da şunları söyledi:

— Doktor Aras, yorgunluğuna rağmen

Kimi Aldatıyorlar?

Adana, 28 (Hususi muhabirimizden) — Müşahit bitaraf hey'et dün Beruta varmış, Sancak delegesi Dorya, Fransız büyüklere tarafından karşılanmıştır. Hey'et oradan, Dorya ile birlikte Sancağa hareket edecektir.

Hey'etin gelmesi üzerine Sancakta vaziyet değişmiş, mevkuflar serbest bırakılmışlardır.

Fuad

men sıhhatçe iyi ve keyfi de yerindedir. Kendisinde hiç bir neşesizlik alameti yoktur. Davasından emin insanlara mahsus bir emniyet gösteriyor. Buraya gelişini Yunanlılar bermutat pek memnuniyetle karşıladılar. Umumiyetle Yunanistanda hâkim olan kapate göre Türkiye Sancak davasını mühayet kendi arzuları dairesinde halde muvaffak olacaktır.

Mühim bir mülakat

Atina, 28 (Hususi) — Başvekil Metaksas Büyük Britanya oteline giderek Türkiye Hariciye Vekilini ziyaret etmiş ve uzun süren bir mülakatta bulunmuştur.

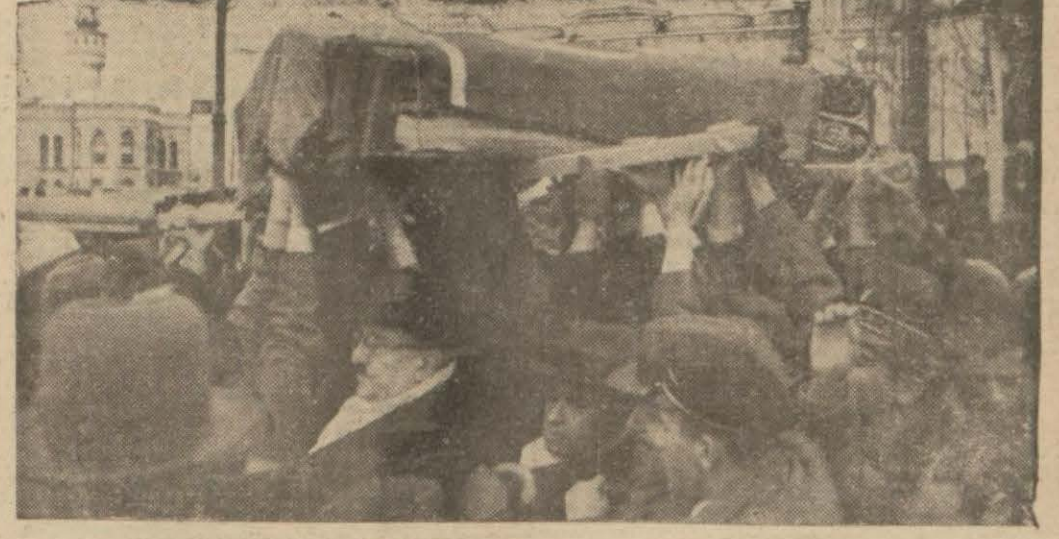
İki siyasi arasında yapılan bu mülakatta Tevfik Rüştü Aras Cenevre ve Paris müzakerelerile son günlerdeki beynelmilel siyasi vaziyetin aldığı şekli General Metaksasa anlatmıştır.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Akif dün gömüldü

Kara ve soğuğa rağmen tabutu Beyazıttan tâ Edirnekapiya kadar el üstünde taşındı

★ ★ ★
Büyük şairin mezarı başında gözyaşı dökülen onun ruhuna söyleyecekleri son söz olarak İstiklâl marşını seçtiler.

Tabut ve taşıyanlar

Üstadın İstiklâl caddesinde Mısırmüş başı da çok yakında bir avuç toprak olacak!

(Devamı 11 inci sayfada)

Akif için

Hayatı, eserleri ve son günleri

9 uncu sayfamıza bakınız!

İsveç jimnastiği mi, Alman jimnastiği mi: 1

Sporcular ne diyorlar?

“Bizim memlekette henüz gençlerin ekseriyeti ne yürümesini, ne merdivenden inmesini ve ne de, bir ağaca tırmanmasını bilmezler. Haydi hayırlısı,”

Ömer Besim

Zeki Rıza

Burhan Felek

Sami Karayel'in Son Postada yazdığı «İsveç jimnastiği mi, Alman jimnastiği mi?» serlevhâli makaleleri spor âlemimizde büyük bir tesir yapmıştır. Bu bakımdan gerek, sporcu ve spor (Devamı 12 inci sayfada)

Kara kış başladı

Gümüşhacı köyünde bir adam donarak öldü, şehrimizde de bazı evlerin camları kırıldı, bugün kar yağmayacak

Kar, çocukları neşelendirdi, kartopu oynuyorlar [Yazısı 11 inci sayfada]

Hakikati olduğu gibi gören Fransızlar da var

Pöti Jurnal : “Türkler Antakyaya asker yerine müşahit göndermişlerdir... Türkiyenin takındığı haksever tavır orijinaldir,, diyor

Bereket versin ki Fransada makulün ne olduğunu bilenler ve anlayanlar da var. Zaten bizim, iki memleket münasebetlerinin tarihi karakterinin Sancak meselesi esnasında dahi muhafaza edileceği hakkındaki ümitlerimiz de buna istinat ediyor. Yoksa, her Fransız gazetesi, Jurnal, yahut onun Sen - Bris'i gibi saçma meraklı olsaydı Fransa - Türkiye münasebatının istikbali pek karanlık olurdu. Şimdi Fransada işe Sen - Bris'den büsbütün başka bir gözle bakanlar da meydana çıkıyor.

Meselâ, Pöti Jurnal, Sancak meselesinden bahsetmek üzere «muahedelere riayet gösteren milletleri hayal

Pöti Jurnal gazetesinin sayfası

inkisarına uğratmayalım!» başlığı altında aşağıdaki satırları yazıyor:

«İskenderun Sancağı hakkında Fransa ile Türkiye arasında cereyan eden müzakereler neticelenemedi.

Biz hükümetin noktai nazarını, üzerinde durulacak mahiyette telâkki etmiyoruz. Devlet idare etmek, mahzurlar içinde debelenip durmaktır.

(Devamı 12 inci sayfada)

Adana telâş içinde Seyhan ve Ceyhan nehirleri tekrar kabardı

Ovanın bir kısmını sular istilâ etti, bazı köylerle münakalât kesildi, Adanada nehir kenarındaki evler tahliye edildi

Adana, 28 (Hususi muhabirimizden) — Ceyhan nehri yağmurlardan yükselmiş, ovanın bir kısmı sular altında kalmıştır. Köyler arasında münakalât kesilmiştir. İnsanca zayıf yoktur. Köyler arasında kayıklar işlemektedir.

(Devamı 12 inci sayfada)

Gizli âyin Yapanlar

Bulgurca köyünde yakalananların muhakemeleri başlıyor

İzmir, 28 (Hususi muhabirimizden) — Bulgurca köyünde vukuunu evvelce bildirdiğim hâdise ehemmiyetli bir şekil almıştır. Yakalanan 18 suçlu cürmü meşhûr mahkemesinde sorulmaktadır.

(Devamı 12 inci sayfada)

Hergün

Almanların müstemele İstemekte Kullandıkları tez

Yazan: Muhittin Birgen

Bugünlerde Almanyanın müstemele davası gene günün meselesi haline girmiştir. Evvelki günkü gazetelerde Londra ve Paristen gelmiş bir kaç telgraf, bu mesele etrafında Almanya ile Fransa ve İngiltere arasında resmi ve yarı resmi münakaşa ve müzakerelerin devam etmekte olduğundan bahsediliyordu. Bir rivayete göre, eğer Almanya bazı nevi siyasi taahhütlere girişecek olur, yani İngiltere ve Fransa ile elbirliği etmeğe, Avrupanın sulhunu rahatsız etmeği taahhüt ederse kendisine Togo ve Kamerun müstemelekelerini iade edecekmiş. Diğer bir rivayete göre de İngilizlerle Fransızlar, Almanya'ya şöyle bir teklif yapmak istiyorlarmış: Almanyanın müstemele ihtiyacı eğer sırf iptidai madde tedariki derdinden ibaretse bu iki memleket, kendilerine malolan fiat esaslı üzerinden Almanya'ya lüzum olan bütün iptidai maddeleri vermeye hazırduklar. Şu şartla ki... ilh.

İşte, Almanyanın müstemele davalarına bir hal şekli bulmak için bugün yapılan tekliflerin esasları bunlardır. Bu teklifler belki resmi ve nihai şeyler değildir. Fakat, her halde bu esaslar üzerinde konuşulduğu anlaşıyor.

★

Halbuki Almanya büsbütün başka türlü düşünüyor ve başka bir şey istiyor. Almanyanın tezine, Dr. «Şaht»'in «harici meseleler» ünvanlı İngiliz mecmuasında neşredilmiş bir makale tercüman olmaktadır. Bu uzun makalenin geniş bir hülasasını Fölkşer Beobahter'de okudum.

Resmî Almanyanın bu en büyük iktisat adamı, bu makale ile Almanya'ya müstemele lüzumunu izah için tamamen iktisadi bir esasa istinat eden mühim bir tez meydana atıyor. İngiliz umumî efkârına hitap eden bu tez şudur:

«Almanya için müstemele sahibi olmak iktisadi bir zarurettir. Çünkü, bugünkü iktisadi darlıktan kurtulabilmesi, millet olarak yaşayabilmesi için Almanyanın bir otarşi yapması, yani kendi iktisadi kuvvetleriyle kendi kendine işlerini görebilmesi ve başka biri ifade ile kendi hudutları içinde ve kendi parasının ölçüsü ile yiyecek ve iptidai madde tedarik edebilmesi lâzımdır. Fransa, İngiltere ve Amerika tarafından tatbik edilen parayı düşürme usulünden iyi neticeler alınabilir. Çünkü bu memleketlerin muhtaç oldukları iptidai maddeler, aynı para ölçüsü dahilinde hareket eden müstemelekelerden tedarik edilecektir. Halbuki Almanya, böyle bir tedbirden istifade edemez. Çünkü kendi hudutları içinde iptidai madde bulunmadığı için, onun parasını düşürmesi iptidai maddenin pahalalanması demek olur.»

Tezin esası budur. Bu esasın ikinci bir kısmı da vardır ki o da şudur:

«Bir memleketin istediği iptidai maddeleri istediği yerden arayıp bulabilmesi için doğrudan doğruya kendi idaresi ve kontrolü altında bulunan bir sahada, mahsulünü ancak uzun zamanlarda verecek olan işletme teşebbüslerine girişmeği ve bu işlere mühim nispette sermaye yatırmayı göze alması lâzımdır. Bu da ancak bir müstemele üzerinde siyasi bir hakimiyetin vücudu ile mümkündür.»

Doktor Şaht işe bu davada Alman tezinin böyle ifade ettikten sonra ona şunları da ilâve ediyor:

«Bizce mesele Almanyanın otarşik bir iktisat sahibi olabilmesindedir. Bu da ancak müstemeleğe sahip olmasına ve bu müstemelekelerle endişesizce sermaye yatırabilip müstemelekedeki para ölçüsünü anavatandaki para ölçüsüyle hemâhenk tutabilmesine mütevakıftır. Askerî noktalarda endişelerin bentaraf edilmesi için ise Almanya her nevi fedakârlıkları kabul etmeğe hazırdır.»

Tezin bu son kısmı ile Almanya İktisat Nazırı demek istiyor ki: «Müstemelekelerin askerlikçe istifade edilemeyeceği hakkında Almanya istenile-

Resimli Makale:

Bazan âcîl ihtiyaçlar karşısında sıkıştığımız zamanlar olur. O zaman ilk iş olarak sağdan soldan ödünç para almayı düşünürüz.

Ödünç almak öyle bir iptilâdır ki biraz içkiye, biraz da kumara benzer, bir defa alışıncaya mütemadiyen sürüp gider. Ve insanı daima mahcup mevkide bırakır.

Ödünç almalıyım

İhtiyac karşısında kaldığımız zaman bu ihtiyacı ödünç alarak muvakkaten geçiştirmeyi değil, fakat o ihtiyaca tekabül edecek parayı bulmak suretile gidermeyi düşünmeliyiz.

SÖZ ARASINDA

Anasını öldüren Hintlinin kendisine Verdiği ceza

Gkudra Sante isminde bir Hintli

bir kaç sene evvel bir kaza neticesinde annesini öldürmüş, bir gün odun kırıyor, balta elinden fırladığı gibi annesinin kafa tasını patlatmış, bu suretle istemiyerek anasının ölümüne sebep olan Santi kendi kendisini cezalandırmak istemiş ve gözlerini bizzat oymuştur. Bu işi yaptıktan sonra da resimde görüldüğü üzere iki gözünün oyuklarından bir ip geçirip ucuna bir torba bağlamış ve dilencilige başlamış. Gece gündüz topladığı paralarla Brahman'ın mâbedine kurban kesiyormuş.

Musikişinasları deli eden bir icat

İsviçreli bir mühendis bütün bir orkestranın yerini tutabilecek bir piyano icat etmiştir. Piyanonun tuşlarına basıldığı takdirde müteaddit âletlerin seslerini çıkarmağa imkân oluyormuş. Ve bir insan en zor orkestra parçalarını çalabiliyormuş.

Bu haber musikişinaslar birliğinde çok fena akisler yapmış, profesyonel müzisyenler aç kalacağız diye bu ihtirâ tel'in etmişlerdir.

Kanaatkâr bir meclis

Queensland diye bir diyar vardır. Oranın seksen kişiden ibaret olan meclisinin hemen hepsi de kanaatkâr insanlarmış. 22 senedenberi orada işleyen ufak bir dükkân nihayet mebusların hasıslığı yüzünden kapanmağa mecbur olmuştur. Bundan evvel bir kaç defa da bazı mebuslar konuşulacak işlerin kıtlığından olacak mebuslara fazla masraf ettiren bu dükkânın kapatılması için kanun lâyhıhalâxı teklif ettikleri de olmuştur.

..... cek bütün teminatı verecektir. Fakat, kendisine mutlaka müstemele lüzumudur. Bu iş sulh yoluyla ancak bu tarzda hall edilebilir.»

★

İşte, Almanya ile Fransa ve İngiltere arasındaki müstemele münakaşalarının bugünkü hali bu vaziyettedir. Mesele zannedildiğinden daha ciddi bir safhadadır. Esasta Almanyanın haklı olduğunu teslim etmemek haksızlık olur. Fakat, hak başka, siyaset te başkadır!

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

İftira etmeyin

Ahmet Vefik Paşa Bursada vali iken maiyetinden biri kendisini ziyarete gitmişti. Paşa ile konuşurken ikide bir :

— Sayenizde.

Diyordu.

— Sayenizde bir kulübe yaptım. dedi.

— Sayenizde geçiyoruz.

Dedi. Her ne söylese muhakkak cümleye :

— Sayenizde..

Kelimesile başlıyordu.

Bahis çoluk çocuğa intikal etmişti: — Sayenizde, dedi, iki tane oğlum var.

Ahmet Vefik Paşa artık kendisini tutamadı; muhatabının sözünü kestiyi:

— Günahtır, karınıza iftira etmeyin!

Uçan yılan

Cava adasında korkunç ve garip bir cins yılan bulunduğu anlaşılmıştır. Yerliler bu yılanın adına «Uçan yılan» diyorlarmış.

Boyu 4 - 6 metre uzunluğunda bulunan bu yılan avını yakalamak için atlayarak koşmakta ve üç metre yükseklikten beş metre mesafeye kadar sıçramakta imiş.

Yılanın zehiri muhakkak insanı öldürmekte olduğu için adanın Felemenkli memurları böyle bir yılanı öldürüne yüz frank veriyorlarmış. Yılanın sür'ati aslanın sür'atinden fazla imiş.

Kralın taç giyme merasimi gününde 25 bin polis çalışacak

Kralın taç giyme günleri yaklaştıkça Londrada da telâş baş göstermektedir. Londra polis müdüriyeti bütün memlekette mevcut olan bir milyon polisten bu iş için 25 bin tanesini seçmektedir. Polis müdürü bizzat

Kadının fazla yemek Yemesi boşanma Sebebi olur mu?

Paris mahkemeleri çok tuhaf bir boşanma davasıyla meşgul bulunmaktadırlar.

Bir zevç mahkemeye resmen müracaat ederek, son zamanlarda karısının iştihasının fevkalâde açıldığını söylemiş, ve karısının nafakasını temin edemediğini ileri sürerek boşanma istemiştir.

Adam mahkemede davasını şu şekilde teşrih etmiştir: «İlk zamanlarda bu halin geçeceğini tahmin ederek borç harç edip karıma yiyecek tedarikine uğraştım. Bu gün artık karımı beslemekten âciz olduğum gibi borçlarımı da ödeyemiyorum. Beni bu çok yemek yiyen kadından kurtarınız.

Kadın kocasının sözlerine hak vermiş, ağlayarak: — Kocam doğru söylüyor, başıma tuhaf bir hastalık geldi, bir türlü doymak bilmiyorum, elimden geldiği kadar yememeğe gayret ettim, kocamı çok sevdiğim için, bu yüzden kendisinden ayrılmak istemiyordum. Fakat midemle başa çıkamadım... Şimdi beni boşarsa bu sefer aç biilâç kim bilir ne yapacağım, demiştir.

Mahkeme kararını vermek için davayı iki ay öteye talik etmiş ve o müddet zarfında kadının iştihası kapanmadığı takdirde ayrılma kararını vereceğini bildirmiştir.

Kendilerini köpeklere ısırtıp para kazanan açığözler Bohemya'da üç arkadaş para kazanmak için bir çare düşünmüşler ve şöyle bir iş yapmağa karar vermişler: Üçü de beraberce köylerde dolaşmağa çıkıyorlar ve sıra ile kendilerini köylülerin çoban köpeklerine ısırtıyorlarmış, köpekler birisini ısırınca, diğer ikisi şahitlik ederek köpeğin sahibini dava ediyorlar ve böylece kazandıkları tazminat bedellerini paylaşarak yaşıyorlarmış.

Şimdiye kadar bu yüzden üç ortak bizim paramızla on beş bin lira toplamağa muvaffak olmuşlar.

kendisi de atına binerek ortalarda nizam ve intizamı temin edecektir. Londrada bulunan sabıkâlılardan 20 bin kişi, polisi meşgul etmesinler diye bir hafta evvelden tevkif edileceklerdir.

Sözün Kısası

Hatay bayrağı

İsmet Hulusi

Oğluma; Oğlum, bu bayrağı görüyor musun? Rengini seninle benim bayrağımızdan aldı. Seninle benim bayrağımıza bakarak aylandı, yıldızlandı. Ve yurdumuzda bayrağımızın yambaşında belirdi.

Geç oğlum, seninle birlikte onu sevgiyle, saygıyla selâmlıyalım.

Çok sevdiğin değil mi? Sana çok yakın geldi değil mi? Bir an gözlerini ayırmak istemiyorsun değil mi? Ben esasen böyle olacağını bilirdim. O sana senin kadar yakın olanların bayrağı... Nasıl gözlerini ayırabilirsin?

Böyle olmakla beraber o burada bir misafirdir, gidecektir. Ayrılmak istemiyor musun? Olmaz. Buna imkân yok.

Çünkü onun çocukları var, çocuklarından uzak kalmamanı acısını duyuyor. Bir an evvel çocuklarını kucaklamak için gidecektir.

Çocuklarını da tanırın.. Onlar senin öz kardeşlerin.. Ama bu öz kardeşlerin şimdi kendi yurtlarında kendi yurtlarına sahip olmadan oturuyor, ve kurtuluş gününü bekliyorlar.

Oğlum,

Rengini seninle benim bayrağımızdan alan, seninle benim bayrağımıza bakarak aylanan, yıldızlanan bu bayrak ne kadar evvel oraya varırsa o kadar iyi. Çünkü kendi çocuğuna, yani senin öz kardeşine kurtuluş müjdesini götürcek odur.

Yalnız mı yola çıkacak... Hayır oğlum yalnız nasıl yola çıkabilir? Ona rengini, ona şeklini veren büyük bayrak yolculuğunda bir an bile yanından ayrılmıyacaktır.

O bayrağı bizim bayrağımız doğurdu. Doğuran, doğurduğunu hiç ulu orta bırakır mı? İsmet Hulusi

Krupp fabrikalarının 125 inci yılı

Almanyanın meşhur top fabrikası Krupp 125 inci yılına basmıştır. Bugün dünyanın en büyük fabrikalarından biri olan Krupp müesseseleri kuruluncaya kadar hayli z-luklarla karşılaşmışlardır.

Bugün fabrikaya ismini veren Frederic Krupp, Alteussen şehrinde bir demirci ustası idi. Uzun seneler düşünmüş, ve top imaline mahsus hususî bir çelik keşfetmişti. Yalnız para bulamadığı için keşfini ortaya atamıyordu. Bir hayli müddet para aradıktan sonra, maksadına muvaffak olamadan öldü, işi 20 sene sonra oğlu ele aldı, o sermaye buldu ve yedi sekiz amele ile işe başladı. 1862 de amele miktarı bin buldu, 1910 da b umiktar 33000 ne çıkmıştı ve 1914 de ise Krupp müesseselerinde tamam seksen bin amele çalışıyordu.

Dikensiz gül

«Gülü seven dikenine katlanır» darbi meseli artık hükümden düşmüştür. Çünkü Nevyorklı bir bahçıvan dikensiz güller, meydana getirmeğe muvaffak olmuştur.

Strey ismini taşıyan bu bahçıvan bu neticeleri elde etmek için üç sene mütemadiyen çalışmış ve nihayet beynelmil çiçek sergisine dikensiz gül getirmeğe muvaffak olmuştur.

Bahçıvan dikensiz gül fidanlarının beherinden 300 tane gül toplamıştır.

Biliyor musunuz ?

1 — Ulubangi nehri nerededir? Uzunluğu ne kadardır?

2 — Sully Prudhomme kimdir?

3 — Brezilyada Amazonun kollarından biri olarak akan Tapajos nehrinin uzunluğu kaç kilometredir?

(Cevapları Yarın)

★

Dünkü Suallerin Cevapları:

1 — 1801 de İngilizler Fransızları yukarı Mısrıda Kanop şehrinde mağlup etmişlerdir.

2 — 1882 yılında Amerikada reisi cumhur Chester Alan Arthurdur.

3 — Meşhur tarihçi ve filozof Mak-yavel 1469 da Floransada doğmuş, 1527 de ölmüştür.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Belediyenin iktisat müdürlüğü şehrimize gelecek seyyahların şehre kolaylıkla çıkmalarını temin edecek tedbirleri ihtiva etmek üzere bir rapor hazırlamıştır, bu rapor muvafık görüldüğü takdirde Şehir Meclisine sev-

kedilecektir. Güzel düşünce, fakat bizim bildiğimize göre bu mesele en aşağı sekiz on yıldanberi incelendiği halde bir türlü başarılamamıştır, esası da gümrük kay-gularına dayanmaktadır. Onun için biz bu defa da halledilebileceğine inanmıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Amerikadan da İspanyaya mühimmat gönderiliyor

Madridin en kalabalık bir mahallesini âsiler şiddetli bir topçu ateşine tuttular, İngiliz sefarethanesi Valans'a naklediliyor

Nevyork, 28 (Ünited - Pres muhabirinden) — İspanya harbinin başlangıcından beri ilk defa olarak, Amerikan hükümeti bugün büyük miktarda mühimmat ve harp malzemesinin İspanyaya gönderilmesine müsaade etmiştir. Bu mühimmatın Kabalero hükümetine ait olduğu anlaşılmıştır.

Alman gemisini kurtarmak için
Nevyork, 28 (Ünited Pres muhabirinden) — İspanyol hükümet gemileri tarafından zapt edilen Palos isimli Alman gemisini kurtarmak için, 6000 tonluk bir Alman harp gemisi Bilbaoya hareket emri almıştır. Bu gemi yalnız tarassutta bulunacak ve Palos'u kurtarmak için cebir vasıtalarına müracaat etmeyecektir.

Berlin, 28 — Havas muhabirinden:

İyi malumat almakta olan mahafil, Fühlerin memleketini İberik yarımadasında askerî bir hareket icrası yoluna sevk etmekte tereddüt etmekte olmasına rağmen, kendisinin General Frankonun davasına müzaheret etmekten vazgeçmiş olduğuna dair ortada bir günâ emare mevcut bulunmadığını beyan etmektedir.

Madrid önünde

Madrid, 28 — Dünkü muharebe, palyahtan muhasarasından beri vukua gelmiş olan muharebelerin en şiddetlisi olmuştur.

Alti tank ile Manzanares'i geçmeğe teşebbüs etmiş olan âsi kuvvetler, milisler tarafından Casa del Campoya kadar sürülmüşlerdir. Asilerin ricati es-

nasında tanklar nehre düşmüştür.

Bombardman

Madrid, 28 — Dün sabah saat 3 den 10,30 a kadar âsi topçusu Madridin en eğlenceli ve en güzel yeri olan Lâlâti-na mahallesini bombardıman etmiştir.

İngiliz sefarethanesi Valans'a naklediliyor

Londra, 28 (Hususi) — Hükümet, Madridteki İngiliz maslahatgüzarına sefaretinin tamamen tahliyesi için emir vermiştir. Sefaret erkânı ile binaya iltica eden İngiliz tebeası, İspanyol hükümetinin şimdi bulunduğu Valans şehrine nakledilecektir. Bu suretle Kabalero hükümetiyle temas daha kolay olacaktır ve sefaretin işe ihtiyacı deniz yolu ile daha suhuletle temin edilebilecektir.

Yeni Ziraat Bankası lâyihası Ziraat Encümeninde tasvip edildi

Çiftçiye kredi verilirken ziraat istihsalin şart koşulması esası kabul edildi

Ankara, 28 (Hususi muhabirimizden) — Yeni Ziraat bankası kanun lâyihası bugün Meclis Ziraat Encümeninde görüşülmüş ve tasvip edilmiştir.

Lâyihanın müzakeresinde İktisat Vekili Celâl Bayar ve Banka Umum Müdürü Kemal Zaim hazır bulunmuşlardır.

Çiftçilere kredi verilmesi, satış kooperatiflerinin kurulması, Ziraat bankasının bu teşebbüslerin ana bankası haline getirilmesi ve yeni esaslar da-

hilinde teşkilatlanması ve bir devlet müessesesi haline konulmak suretile sahiplendirilmesi Encümende tasvip edilmiştir.

Banka sermayesinin tedricen artırılması, çiftçiye kredi verilirken şahsî ve maddî teminat esas tutulmayıp ziraat istihsalin şart koşulması, müessesenin küçük çiftçi ve köylünün faydah bir hale getirilmesi gibi esasları encümende çok yerinde ve isabetli bulunmuştur.

Bitaraf müşahitler Sancağa vardı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Yarın akşam Başvekil tarafından Büyük Britanya otelinde Tevfik Rüşti Arasın şerefine bir ziyafet verilecektir.

Türkiye Hariciye Vekili çarşamba ya kadar burada kalacak ve o gün İstanbul'a hareket eden Romanya vapuruna yola çıkacaktır.

Atınada akisler

Atina, 28 (Hususi) — Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüşti Arasın Paris'ten avdetinde yolunu değiştirerek buraya gelmesine ve Yunan ricalile resmî temaslarda bulunmasına buranın siyasi mahfellerinde büyük ehemmiyet verilmektedir.

Bir Yunan gazetesinin mütaleası
Atınada çıkan Proiya gazetesi yazdığı bir başmakalede Sancak meselesi yüzünden Türkiye ile Fransa arasında çıkan ihtilâfın bir tarihçesini yaptıktan sonra Başvekil İsmet İnönünün sözlerini mevzuu bahsederek Türkiye'nin bu meselede ric'at etmesine imkân bulunmadığını yazmaktadır. Gazete makalesine şu suretle nihayet veriyor:

«Türkiye efkârı umumiyesini heyecana veren mesele budur. Bu mesele'nin hallindeki zorluk Fransanın eskiden mandateri bulunduğu Arapları gücendirmek istememesinden ileri geliyor.»

Selânikten geçen

Selânik, 28 (A.A.) — Paris'ten gelen ve çarşamba gününe kadar Atınada kalacak olan Rüşti Aras bugün Selâniğe vâsil olmuştur. Rüşti Aras, günlük meseleleri ve 1937 şubatında Atınada toplanacak olan Balkan Antantı konseyi hazırlıkları hakkında Yunan hükümeti ile müzakerelerde bulunacağını söylemiştir.

Adana, 28 (Hususi muhabirimizden) — Suriye Meclisinde beyanatta bulunan reis Cemil, Suriyenin Türkiye ve Fransa ile dostluğundan bahsetmiştir.

Suriye - Fransa muahedesinin müssaddak nüshaları yüksek komiser Kont dö Martelle Suriye hükümeti arasında teati edilmiştir.

İsveç ve Fenlandiya Hariciye Nazırları Moskovaya gidiyorlar

Varşova 28 (A.A.) — İyi bir membadan öğrenildiğine göre Finlandiya ve İsveç hariciye nazırları, kânuusani ayında Moskovayı resmen ziyaret edeceklerdir.

Varşovanın siyasi mahafili, bu ziyaretlerin Baltık denizi sahillerindeki memleketlerle Sovyet Rusya arasındaki münasebetlerin normalleştirme bakımından büyük bir ehemmiyeti olduğunu beyan etmektedir.

Yugoslavya Başvekili Romanyadan döndü

Belgrad, 28 (Hususi) — Başvekil Stoyadinoviç, Romanyanın Reşiça mevkiinde Rumen Başvekili Tataresko tarafından şerefine tertip edilen avpartisinde hazır bulunduktan sonra, bugün Belgrada dönmüştür.

Stoyadinoviçin Rumen ricalile konuşmaları çok samimî olmuştur. Stoyadinoviç Fransız maslahatgüzarı ile Bükreşteki İngiliz elçisiyle görüşmüştür.

Bütün Rumen gazeteleri, Yugoslav

Amerikada bir Çocuk daha Kaçırıldı

Bu defa kaçırılan milyon dolar çocuğu 10 yaşındadır

Nevyork 28 (A.A.) — Vaşington hükümeti dahilinde kâin Facoma'dan maskeli bir haydut, elinde revolver olduğu halde ve hizmetçileri tehdit etmek suretile Milyoner Willam Mattson'un şatosuna girerek milyonların 10 yaşındaki oğlunu alıp bir Kano otomobile kaçırmıştır. Haydut, bahçede bıraktığı bir kâğıda 18.000 dolar fidyei necat istemekte olduğunu bildirmektedir.

İngiliz-İtalyan Akdeniz Anlaşması

Belgrad 28 (Hususi) — İngiliz hariciye nezaretinden sızan haberlere göre, Akdeniz hakkındaki İngiliz - İtalyan anlaşması yakında ilân edilecektir.

«Ankara Parti kongresinin yurduve Yugoslavyanın menfaatlerini tekeffül eden hususî bir madde bulunmaktadır.»

Almanyanın iktisadî Menafii hangi şartlarla Temin edilecek

Paris 28 (A.A.) — Salâhiyettar mahafil, Almanyaya temin edilmesi tasavvur edilen iktisadî menafii Fransızlarla İngilizlerin Almanya tarafından İspanyaya gönüllü gönderilmesi hakkındaki teşebbüsüne Alman hükümetinin vereceği cevabın mukabilini teşkil etmiyerek ancak Avrupanın vaziyeti hakkındaki müzakerelerin son merhalisini teşkil edileceğini beyan etmektedirler.

Mecliste kabul Edilen kanunlar

Ankara, 28 — B. M. Meclisi bugün Fikret Sılayın reisliğinde toplanmış ve 5 Temmuz 1934 tarih ve 2580 sayılı kanunla Sümer Bank sermayesine ilâve olunan 42 milyon liraya 3,500,000 lira daha ilâvesine ve Tahranda yapılacak sefaret binasıyle tefrisatına ait kanun lâyihaşarının ikinci müzakereleri yapılmış ve kabul edilmiştir.

Başvekilinin bu ziyareti esnasında yapılan konuşmalara büyük bir ehemmiyet atfetmektedirler

SIRASI GELDİKÇE:

Aman susalım!

«Türkler Fransa ile yardım paktı yapmak istediler, muvaffak olamayınca Sancak davasını ortaya attılar.» diyen, Fransızların Türklere büyük iyilikleri dokunduğunu, Anadolu-sahillerine göz diken İtalyanları Habeşistana gönderdiklerini söyleyen garazkâr ve budala Fransız muharriri Sen Bris meger Türk dostu imiş.

Bir İstanbul gazetesinin muharriri bu garip ve gülünç iddiayı ortaya attıktan sonra:

«Aman susalım, diyor. Hakaret ettiğimiz bu adamın gazetesi bir milyon satıyor. Bize cevap verirse halimiz ne olur?»

Evet, aman susalım! Bir Amerikan gazetesi siyasetimize hücum ediyor:

— Sükût! Amerikan gazetesi bir buçuk milyon satıyor!

Bir Japon gazetesi Türklüğe hakaret ediyor:

— Sakın ağzımızı açmaya teşebbüs etmiyelim. Bu gazete iki milyon satıyor.

— Susalım, aman susalım, Allah aşkına susalım.

Milyonluk, milyarlık gazeteler bize elbette istediklerini söylerler.

Bir milyon satan Fransız gazetesine susalım, bir buçuk milyon satan Amerikan gazetesine susalım, iki milyon satan Japon gazetesine susalım. Fakat Türk matbuatına yakışmayan bu garip öğüdü verenlere ağzımızı açmakta da tehlike yok ya... Çünkü bu İstanbul gazetesi 200 nüsha satıyor.

Eğer ağzımızı açtığımız zaman söyleyeceğimiz söz «aman susalım!» olacaksa hakikaten aman susalım!

C. F.

Amerikada okuyan Gençlerimiz alâka Uyandırdılar

Şikago, 27 (Hususi) — Şikagodan 20 mil mesafede bulunan meşhur İllinois üniversitesinde tahsil gören Türk gençleri aldıkları iyi derecelerle üniversite muhitinde büyük bir alâka uyandırmışlardır.

Muvaffakiyet gösteren gençler şunlardır:

Nejad Enüstün, Erol Yaltkaya (İstanbul), Mahmut Karasapan (İzmir), Necdet Arım (Ankara).

İsmet İnönünün Ankara Parti kongresine cevabı

Ankara 28 — C. H. Partisi Ankara Vilâyet kongresi başkanı tarafından kongrenin saygılarını bildirmek için çekilen telgrafa Başbakan İsmet İnönü verdiği cevapta:

Ankara Parti kongresinin yurdu-muz ve ulusumuz için verimli ve çok değerli çalışmasını dikkatle takip ettim» demiştir.

Sabahtan Sabaha

İstiklâl marşı sahibi şair Mehmet Akif öldü.

Medrese edebiyatı üstadının son ayları pek hazindi. Onu ilk ve son defa geçen yaz Alemdağında, Prens Halimin çiftliğinde görmüştüm.

Kendini iyi hissetmediği için ömrünün son günlerini memleketinin yeşil köşelerinde geçirmek için Mırsırdan gelen büyük şair Alemdağının asırlar seyreden engin çınarları altında, açık havada ormanın musikişisini dinliyordu.

Onu tabiatın yeşil koynunda bırakıp dönerken içimde derin bir teessür vardı.

Bu teessür Safahat şairinin ıstı-rabına şahit olmaktan ziyade İstiklâl marşı güfteğârının ejim âkabetini görmekten doğmuştur.

Çünkü şair de olsa, âlim de olsa o da bir fani insandı. Mukadder âkıbetlere gözyaşı dökmenin ne kıymeti olur. Fakat eseri ile bir cemiyetin varlığına karışmış fanilere karşı o cemiyetin bigâneliği yanları daha çok muztarip eder.

Mehmet Akifin edebî mesieğine inanmış değilim. Hattâ daha mektep sıralarında onun Fikretle olan

Siyaset ALEMİNDE

- Tahtlarda sallantı var.
- Alman - Japon Komünizm mücadelesi

İngiliz Kralı Sekizinci Edvardın, kendi dileği veçhile bir aile kurmak maksadile taç ve tahtından feragat göstermesi, hükümdarlıkla idare olunan memleketlerde, çok derin bir akis bıraktı. Esasen, dünya kurulu kurufalı, hükümdarların evlenmeleri işi, daima, hikmeti hükümetle tev'em olmak lâzım gelen bir kaziyedir. Eğer hükümdarın alacağı kadının ailesi, o hükümdarın memleketine bir parça menfaat, bir miktar kuvvet getirmeyecek olursa, o izdivaç yapılamazdı. Bambaşka sebeplerden naşi, olmakla beraber İngiliz Kralı ve Hindistan İmparatoru Sekizinci Edvardın izdivacı da, asrın yirmincisinde bulunmamıza rağmen yapılamadı. Şimdi, bu nevi bir buhranın Belçikada da başgöstermek üzere bulunduğu haber alınıyor. Malum olduğu üzere Belçika Kralı Üçüncü Leopold, bundan bir müddet evvel, idare ettiği otomobil ile bir kazaya sebebiyet verdi. Bu kaza neticesinde zevcesi Kraliçe Astrid vefat etti. Elinde olmayan bir manin hülûlile karısının ölümüne sebep olduğundan ötürü, genç Belçika Kralının hayatı, devamlı bir azap haline gelmiştir. Günleri, kaza mahalline gitmek ve zevcesinin başı çarparak kanlar içerisinde yere yıkılmasına sebebiyet veren ağacın karşısına dikilmek ve bu katil ağaca fasılasız bir surette saatlerce bakmakla geçiyor. Kralın bu teessürü herkese dokunmaktadır. Onun bu teessürünü belki tadil eder ümidiyle ve aynı zamanda Belçikanın Orta Avrupa ile daha yakın temasına medar olur düşüncesile Belçika hükümeti, Kral Leopoldün, Macar tahtının namzedi Ottonun hemşiresi Prenses Adelaid ile evlenme teşebbüslerine girişmiştir. Bunun üzerine Belçika Kralı, kendisini kendisine rağmen eğlendirmek isteyen hükümetinin elinden yakayı kurtarmak için, taç ve tahtını oğlu Prens Bodvan'a bırakmak ve bir kenara çekilmek arzusunu göstermeye başlamıştır. Denilebilir ki 1936 senesi sonu, Avrupa hükümdar aileleri için, hiç te iyi gelmeyen bir âkıbete münceer oluyor, demektir.

Bugünkü Japon askerî hareketinin ileri gelenlerinden biri olan General Araki Komünizm ve dünyanın istikbalı hakkında u-nümüyetle Japon Erkâm harbiyesinin fikirlerini neşrediyor. General Ara-

Alman-Japon komünizm mücadelesi

(Devamı 12 inci sayfada)

Hatır ve gönül

fikir düellosunu heyecanla takip ederken Akifi başında burma burma sarığı ile haşin ve inatçı bir medrese softası gibi görürdüm. Fikretin o ince, fakat hançer gibi batici, ateş gibi yakıcı cevaplarını harıl harıl ezberlerken şahsını tanımadığım Fatiht kürsüsünde şairine karşı derin bir husumet duyduğumu da unutmuyorum.

Fakat 1914 den bugüne kadar Türk edebiyatında cıvık ve cırlak san'at iddialarile çırpıp duran şairlerimizin millî marşa mevzu olacak iki satırlık bir nazım çıkaramadıklarını gördükten sonra Safahat şairine karşı duyduğum o ma-sum düşmanlıktan utandım.

Bu samimî hicap ile onu son günlerinde olsun ziyaret etmek, elini öpmek için Alemdağına kadar gittiğim zaman gördüğüm manzara beni bir kat daha mahcup etti. Çünkü millî marşımızın adı tarihe geçecek şairi orada millî ve resmî alâka ve şefakatlardan uzak, tesellîsiz, sevgisiz, hasretini çektiği yurdunun havasını kokhya kokhya hayata gözlerini kapamıya çalışıyordu.

Bürhan Cahit

ŞEHİR HABERLERİ

Soförler Cemiyetindeki İhtilâf

İstifa edenler dört mesele- nin hallini istiyorlar

Soförler Cemiyetinde hey'eti idare azasından beş kişinin istifası ile neticelendiği sanılan ihtilâf devam etmektedir. İlk önce istifa edenler, sabık birinci reis Ahmet, sabık ikinci reis Ömer, sabık veznedar Hayri, azadan Ali İhsan ve Bahadeddin'dir.

İstifa edenlerden sa-

Bunlar istifa bık ikinci reis Ömer edince yerlerine yedeklerden İdris, Adil, İbrahim, Ahmet, Muzaffer seçilmişlerdir. Fakat bunlar da istifa etmişlerdir.

1 — Riyasete Karaköyde Ahmet, ikinci reisliğe de Nuri seçilmişlerdir.

İstifa edenler bunların bu makamlara getirilmesine muarızdır.

2 — Esnaftan bir senede 4 bin lira aidatın bin lirası esnafa yardım için ayrılmıştır. Halbuki bu paranın maaşlara sarfı tahakkuk etmiştir. İstifa edenler buna da muarızdır.

3 — Eski bir muhasebe meselesi vardır. İstifa edenler bunun tetkikini istemektedirler.

4 — Esnaftan stop lâmbası bedeli olarak toplanan paralar zimmetlerine geçirenlerden tahsil edilmelidir. İstifa edenlerin bir dileği de budur.

İstifa eden on kişi taraftarları intihabın mefsubu addedilmesi için alâkadar makamlara müracaat etmişlerdir. İstifa edenler evveleminde istifa sebebi olarak ileri sürülen ve 4 maddede hülâsa edilen meselelerin hallini istemektedir.

Taksitle çiftlik almak istemiş

Tekirdağlı Mustafa isminde sütçülük eden bir adam İkitelli köyünde oturan Recep oğlu Ahmet isminde birine ait Küçük Halkalı çiftliğini on bin beş yüz lira mukabilinde satın almak istemiş ve Ahmetle mukavele yapmak üzere notere gitmiştir. Fakat noterde kendisinden mal bedelinin onda biri peşin olarak istenilince:

— Ben bunu taksitle alacaktım. Peşin para verileceğini bilmiyordum demiş, bunun üzerine de adamın dolandırıcı olduğundan şüphe edilmiştir.

Fakat yapılan tahkikat neticesinde Mustafanın dolandırıcı olmadığı, saf bir adam olduğu ve çiftliği taksitle satın alabileceği hulyasında bulunduğu anlaşılmıştır.

İcra mühürünü taklit eden şebeke

Zabıta tahkikata devam ediyor, henüz sahte mühür bulunamadı

Beşinci ve yedinci icra dairelerinin mühürlerini taklit ederek tapu dairelerinde bazı emlak üzerindeki haciz muamelelerini fekkettirmek isteyen bir şebekenin yakalandığını yazmıştık.

Bu şebeke hakkındaki tahkikat devam etmektedir. Tahkikatla müddeiumumî muavinlerinden Sabri ve zabıta meşgul olmaktadır. Suçlular elyevm mevkuf bulunan sabık icra memurlarından Kadri ile Sarı Yani, İstapan, fotoğrafçı Eftim, Halil, Hristaki, Agop, Parsih ve Halildir.

Sahtekârlığı meydana çıkaran Eminönü sicil muhafızı Talâtür.

Cumartesi günü saat onda sicil muhafızı Talâta bir Ermeni vatandaşı e- lindeki bir tezkere ile müracaat ederek bir emlak üzerindeki - haczin fekkini talep etmiş, Talât tezkereyi tetkik ettiği zaman mühürün intizamsızlığından şüphelenerek icra dairesini haberdar etmiştir. Bu esnada da muamele sahiplerinin muameleleri yapıyormuş gibi oyalamıştır. İcra memurluğu mühürün sahte olduğunu söyleyince iş müddeiumumîliğe aksetmiş, müddeiumumî muavinlerinden Sabri ile icra memuru, zabıta memurları tapu dairesine giderek suçluları cürmü meşhud halinde yakalamışlar. Suçlularda ele başının eski icra memurlarından Kadri olduğu sanılmaktadır. Fekkedilmek istenilen haciz, ipotekli bir emlak üzerine mevzu beş yüz lirahak bir haciz muamelesidir.

Sahte mühürün kim tarafından imal edildiği henüz anlaşılamamıştır. Fotoğrafçı Eftim bu mühürün kılışesi yapılan fotoğrafını çekmiştir.

Suçluların evlerinde araştırma yapılmış, fakat mühür bulunamamıştır. Tahkikat devam etmektedir.

İstanbul plânı

Şehircilik mütehassısı Mösyö Prost, İstanbul imar plânına müteallik tetkikatını ikmal etmiştir.

Prost Ankarada yaptığı temaslara hakkında da Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağa izahat vermiş bulunmaktadır.

Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ dün Fen işleri Müdürlüğünde bu meseleler üzerinde uzun boylu meşgul olmuş ve şimdiye kadar İstanbul imarına müteallik yapılan işleri ve bunların mahiyeti kat'iyelerini tetkik etmiştir.

İstanbulun imarı hakkındaki proje tasdik olunduktan sonra tatbikata geçilecek ve plân her sene bütçeye konan tahsisata göre tatbik edilecektir.

Madenlerde Çalıştırılacak Mahkûmlar

Bursa müddeiumumîsi ve hapishaneler müdürü bu işle meşgul

Zonguldakta satın alınan ve memleket içinde hapishanelerden islâh edilmiş olanların çalıştırılmasına tahsis edilecek olan maden ocağında hazırlık işlerine nezaret etmek için Bursa müddeiumumîsi Cemil memur edilmiştir.

Cemil, hâlen İstanbulda bulunmakta, alâkadarlarla temaslara yapmaktadır. Bir iki güne kadar Zonguldağa hareket edecektir.

Hapishanelere ait mütehassıs bir hey'et tarafından hazırlanan ve Vekâletin tasvibine arz edilen nizamname projesi yakında meclise verilecektir.

Hapishaneler Umum Müdürü Muhtar Zonguldak maden ocağına gönderilecek mahkûmları tesbit etmek üzere yakında hapishaneleri teftiş çıkacaktır. Bu münasebetle Ödemiş'e de uğrayacak ve orada açılması kararlaştırılan en yeni şekildeki hapishanenin hazırlıklar ile meşgul olan alâkadarlardan izahat alacaktır.

Boğaziçinde Petrol depoları Yapılmıyacak

Şehircilik mütehassısı Mösyö Prost Boğaziçinde petrol sanayiine ait inşaatın yapılmasını muvafık görmemişti.

Mösyö Prost mayi halindeki mahrukut ve petrol tahvil edici sanayi müesseselerinin bundan böyle Boğaziçinden başka bir yere kurulmasını belediye riyasetine teklif etmiş ve keyfiyet Umumî Meclis Kavanin Encümenince tetkik olunmuştur.

Kavanin Encümeni Mösyö Prostun mütaleasına iştirâ kettiğinden badema Boğaziçinde yeniden mayi mahrukut depoları ve petrol sanayi müesseseleri kurulmıyacaktır.

Lokanta ve oteller sınıflara ayrılıyorlar

Belediye oteller ve lokantaları sınıflara ayırmağa karar vermiş ve bu iş için bir komisyon teşkil edilerek otel ve lokantaların girecekleri sınıflar tesbit edilmeğe başlanılmıştır. Şimdiki halde otel ve lokantaların beş sınıfa tefrik edilmesi kararlaştırılmıştır. Komisyon tetkiklerini bitirdikten sonra raporunu belediyeye verecek ve belediye iktisat işleri müdürlüğünce rapor tetkik edildikten - sonra her otelin ve lokantanın derecesine göre tâbi olacağı tarife tesbit olunarak ilân edilecektir.

TAKVİM

1 inci KÂNUN

Rumî sene 1852	29	Arabî sene 1355
1 ci Kânun 16	Resmî sene 1936	Kasım 52

SALI

SABAH		ŞEVAL		İMSAK	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
2	37	7	14	12	50
7	25			5	37
Öğle		İkinci		Akşam	
S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	7 28	9 48	12 -	1 39	
Z.	12 15	14 36	16 46	18 28	

GARDEN - MAKSİM

Herkes tarafından sevilen iki büyük salon 1937 yılına girerken bütün müşterilerini zevk içerisinde yaşatmak için konfor, kotiyon ve zengin sürprizlerini hazırlamıştır.

İki müzik birden

25 ARANYOSSY RAJKO

orkestrası

Tam bir yeni program

Masalarınızı hemen tutunuz.

Telefon : Garden : 42690 Maksim : 42633

Bu yılbaşı gecesi, **SARAY** sinemasında

Pek parlak bir surette tes'it edilecektir.

EDDIE CANTOR'un **GANGSTERLER ARASINDA**

Fransızca sözlü filminde bin çılgınlık...

Bin fevkalâdelik ve ... Bin kahkaha

Ziegfeld : Yıldızlar Kralı

İstanbul Gümrük Başmüdürlüğünden :

Başmüdürlük servislerle İstanbul idhalât gümrüğünün Galatada Rıhtım caddesinde yeni gümrük binasına nakillerine başlanmıştır. Alâkadarlar nakil vaziyetini gümrüklere asılmış olan ilânlardan öğrenebilirler. (3821)

İplik buhranı Devam ediyor

Bir ecnebi firma ucuz fiatla iplik idhaline talip olmuş

Bir ecnebi firması memleketimize pamuk ipliği idhaline talip olmuştur. Bu firma, her cins pamuk ipliğini Vekâletin biçtiği fiattan ucuza mal edecektir. Firmanın buradaki acentası ile iplik tüccarları arasında yapılan konuşmalar müsbet neticeye varmış, bu hususta Vekâletten müsaade alınmak üzere Dokumacılar Cemiyeti Reisi Yahya dün akşam Ankaraya gitmiştir.

Yedikule iplik fabrikası dokumacı, trikotajcı ve çorapçılara vermekte olduğu ipliklerden 20 numaradan aşağısını dünden itibaren vermeye başlamıştır. 20 numaradan yukarı iplik ise bu esnafa tatmin etmemektedir. Bu esnaf mustar vaziyette bulunmaktadır.

Ortaköy fıkaraperverinin yardımları

Ortaköy Fıkaraperver cemiyeti kongresi yapılmıştır.

Kongrede okunan idare hey'eti raporuna göre cemiyet bir senede Ortaköyde ilk mekteplerde bulunan yoksul ell yavruyu baştan ayağa kadar giyindirmek, 10 alieye devamlı surette aylık para ve her gün ekme tahsis, 200 fakir mekteplinin bir senelik kırtasiye ve kitap ihtiyacının temini, köy yoksullarına 10,000 kilo kömür tevzi, gene bir çok yoksullara nakdi yardımda bulunmak, 100 den fazla mühtacine erzak yiyecek dağıtmak ve nihayet köydeki 23 ve 39 uncu ilk okullarda aç ve yoksul (110) yavruya her gün, senel tedrisiye nihayetine kadar devam etmek üzere, sıcak yemek tevzi, gibi hayırlı işler yapılmıştır.

NIŞAN

Fayha Baban ile Binbaşı Emin Ak'ın nişanlandıklarını dost ve ahbablarına bildiriler

Taksimde - Maksim varyete tiyatrosunda

Halk Opereti

Bu akşam 21 de **ZOZO DALMAS** ve **TOMAKOSLA** **ESKİ HAMAM** **ESKİ TAS**

Edirne hattı

Devlet demiryolları umum müdürü dün şehrimize geldi

Devlet Demiryolları Umum Müdürü bu sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir. İstanbulda bulunduğu müddet zarfında Şark demiryollarının tesellüm muamelesi ile meşgul olacaktır.

Bir kânunusaniden itibaren yeni şekilde idaresine başlanılacak hattın yeni kadrosu da 9 uncu işletme müdürlüğüne bildirilecektir. Umum Müdür Ali Rıza memur kadrosunu da beraberinde getirmiştir.

Nafia Vekâleti bir kânunusani günü ilk kalkacak trenin merasimle hareketini tasvip etmiş bulunduğundan Umum Müdür bu merasim programını da işletme müdürlüğüne verecektir.

Devir ve teslim muamelesi sona ermek üzeredir.

Cildiye ve zühreviye mütehassısı

Dr. ÇİPRUT

Beyoğlu, Rus sefarethanesi arasında Posta sokakı Meymenet apartmanı. Telefon: 43353

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25. İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahzuf ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1	6	3	1
	Sene	Ay	Ay	Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1004	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.

İlânlardan mes'uliyet alınmaz.

Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Küçük Haberler

Glikoz Resmî

Sanayide müstamel glikozdan kilo başına beş kuruş istihlak resmî almak lâzımgelmektedir. Buna sanayiciler itiraz etmekte, bu resmî bahalı bulunmaktadır. Bu münasebetle dün sabah Sanayi Birliğinde aralarında bir toplantı yapmışlar, keyfiyetten Vekâleti haberdar etmeyi kararlaştırmışlar.

Vapursuzluk Derdi Tetkik Ediliyor

Vapursuzluk yüzünden mallarını harice yollayamayan ihracatçıların şikâyetlerini Türkofis tetkike devam etmektedir. Ecnebi vapur acentaları birer birer Ofise çağırılarak kendilerinden izahat alınmaktadır. Neticede bir rapor hazırlanarak Vekâlete gönderilecek, Vekâletin bu hususta vereceği karara intizar edilecektir.

Karadenizlilerin Toplantıları

Karadenizliler Cemiyeti azaları arasında bir tanışma maksadıyla bugün saat 16 da Eminönü Halkevi konferans salonunda bir toplantı yapacaklardır

Hukukun Birinci Sınıfında Dönen Talebenin Teşebbüsleri

935 - 936 ders yılı nihayetinde Hukuk Fakültesi birinci sınıfından terfi edemeyen talebeler aralarından bir hey'et seçerek Ankaraya göndermişlerdir.

Talebeler Hukuk Fakültesine kaydoldukları zaman 3 senelik rejim tatbik edilmekte idi. Halbuki birinci sınıf talebeleri şimdi dört yıllık rejime tâbi tutulmaktadır. Talebeler bu şeklin mağduriyetlerini mucip olacağını ileri sürmekte ve Maarif Vekâleti nezdinde teşebbüste bulunmaktadır.

Eminönü Başmuallimlerinin Toplantısı

Eminönü muntakası ilk mektep baş öğretmenleri birinci ilk okulda toplanarak himaye hey'etlerinin faaliyeti hakkında Kültür Direktörlüğüne verilecek rapor hakkında görüşmüşlerdir. Rapor bu günlerde Direktörlüğe verilecektir.

MEMLEKET HABERLERİ

Su ihtiyacı karşılanınca Erbaa Türkiyenin Mısırı olacak

Erbaahlı yetiştirdikleri tütünün kendi memleketlerinde işlenmesini, elektrik tesisatının büyütülmesini ve bir ortamektep açılmasını istiyorlar.

Erbaadan bir görünüş

Erbaa (Hususi) — İki taraftan Kelkit ırmağını kucaklayan Erbaa meyilli bir ova üzerinde kurulmuş çok verimli bir araziye sahiptir. Kasaba ve havalisinde Cinevizliler, Pontos, Osman oğulları devirlerine ait tarihi harabeler ve eserler vardır. Merkeze tâbi yedi nahiyesi, 136 parça köyü vardır. Nüfusu yeni iskân edilen göçmenlerle beraber seksen bine yakındır. Arazisi her mahsule elverişlidir. Tütün, afyon, mehlleb, ceviz, bamyâ, pamuk, çay, elma başlıca mahsulâtındandır. Her yıl harice en az iki milyon kilo tütün satılır.

Bu geniş araziye iska edecek su gelmediği takdirde bu güzel belde muhak-

Çırpan köyünde bir cinayet

Hüseyin isminde biri evine giren Paşayı öldürdü, sonra hükûmete teslim oldu

Kızılcahamam (Hususi) — Çırpan köyünde Duymuşlu Hüseyin isminde birisi gece saat 4 raddelerinde evinde yatariken bir ayak sesi işitmiş, hemen kuşkulanarak yatağından dışarı fırlamıştır. Evvelce ötedenberi şüphelendiği Mehmet oğlu Paşa isminde birisinin kaçmakta olduğunu görmüş, biçğini beş yerine saptırması. Yere yuvarlanan Paşa da belindeki tabancasını çekerek Hüseyinin üzerine ateş etmiştir. Paşa az bir zaman sonra ölmüş, Hüseyin de aldığı müteaddit yaralara rağmen hükûmete giderek teslim olmuştur. Hüseyin tedavi altına alınmıştır.

Kadın yüzünden kavga

Bursa (Hususi) — Salâhaddin ve Alâeddin adında iki kişi aynı kadını sevmekte olduklarından aralarında kavga çıkmıştır. Salâhaddin biçğini çekerek Alâeddini kovalamağa başlamış ve nihayet yetişerek Alâeddini tehlikeli surette yaralamıştır.

Alâeddin hastaneye kaldırılmış, uçlu Salâhaddin biçğile yakalanmıştır.

kak küçük bir «Mısır» olur. Halk çalıskandır. Bu havalide kadın erkeğin en sadık ve vefakâr yardımcısıdır. Gerek tütün işlerinde, gerek diğer zeryatta kadın daima erkekle beraber çalışır.

Kasabada iki tam teşkilâtli, nahiyeye merkezlerinde üç tam teşkilâtli üç okul vardır. Diğer köylerin üçte birinde üç sınıflı okulları vardır. Bununla beraber bu okullar ihtiyaca tekabül etmemektedir. Mekteplerde alınan randıman iyidir. Az okul olmakla beraber özlü ve verimli bir nesil yetiştirilmektedir.

Belediye çalışmaları

Son yıllarda belediye güzel eserler meydana getirmiştir. Bu meyanda asrî bir mezbaha, sinema binası, park memleketin mühim ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Ayrıca bir de yangın a rezözü sipariş edilmiştir. Belediye vüs'ü nisbetinde çalışmakta, memleketi günden güne umrana kavuşturmak için hızlı adımlarla ilerlemektedir. Memleketin haritası yakında bitmektedir.

Memleketin en mühim ihtiyacı su, araziyi baştan başa iska edecek olan sudur. Kasabanın 26 ncı kilometresinden kaldırılacak Kelkit ırmağı araziye tamamen iska eder bir vaziyettedir. Bundan hem memleket, hem de devlet hazinesi mühim kazançlar temin edecektir. Nafia Vekâletince bir kaç defa mahallinde keşifler ve projeler yapılmış, henüz bir netice alınmamıştır.

Burada bir de orta okul lâzımdır. Çok geniş bir talebe kitlesi orta tahsile devam imkânı bulamamaktadır. Civar kasabaların da buraya yakınlığı nazarı dikkate alınırca bu ihtiyacın ehemmiyeti daha iyi anlaşılır.

Memleket mühim bir işçi merkezidir.

Onun için burada bir tütün imalâthanesine Nüzum vardır. Bütün dünyada nefasetile şöhrat kazanan Taşova tütünleri Fermante devresini hem yerinde geçirir, hem de bu imalâthane sayesinde memleketin harice giden işçileri muhitlerinden ayrılmamış ve bu sayede maiyetini daha rahat temin etmiş olur. Mevcut elektrik tesisatı ihtiyaca gayri kâfi ve verimsizdir.

Hakkımız yok mu?

Kaçakçılığa ancak ucuzlukla karşı konulabilir

Cenub hududlarımızda kaçakçılara karşı ciddi tedbirler alındı. Büyücek bir kuvvet vücutte getirildi. Ve gümrük hattını aşanlar aleyhinde amansız bir uğraşmaya girişildi.

Şimdi hafta veya ay geçmez ki muhafaza kuvvetlerimizle kaçakçılar arasında bir müsademeye girişildi ve şu kadar kaçak eşya tutulduğu haberini almıyalım.

Bu tedbirler fayda vermedi mi, kaçakçılık eksilmedi mi? Bu söylenemez, aksini isbat eden istatistikler meydandadır, fakat ne büyük zahmetler mukabilinde? Hesabı kolaylıkla tahmin edilebilir. O halde bu zahmetleri eksiltmeyi düşünmez miyiz?

Cenub vilâyetlerinde oturan bir arkadaşımız tetkik etmiş, diyor ki:

«Bizî düne nisbette bugün az da olsa için için kemirmekte devam eden kaçakçılığı kökünden kesip atmak için en doğru ve en kestirme yol, üzerinde kaçakçılık yapılan eşya fiyatlarını ucuzlatmaktan ibarettir. Bu takdirde ayrı bir tedbire asla hacet kalmadan maksada varılacaktır.»

Hâlen üzerinde kaçakçılık yapılan eşya bilhassa pamuklu ve ipeklî mensucat ile kaput bezidir. Mevcud fabrikalarıımız cenub hududlarımızdaki kasabaların ihtiyaçlarını karşılayacak kadar malî kolaylıkla çıkarabilir. Bu malî ise hükümetimizin yardımı ile sermayesine vermek mümkündür. O zaman teşkilâta lüzum kalmaz, ve oraya sarfedilen para fabrikalarımıza pirim olarak tediyedir. Mensucatın imalî sırasında kenarlarına cenub damgasını işletmek suretiyle dahil kaçakçılığın önüne geçmek de mümkündür.»

★

Biz, arkadaşımızın ileriye attığı bu fikri üzerinde işlenecek kıymette görüyor ve alâkahlarının gözleri önüne koyuyoruz, söylemesi bizden, doğru bulunduğu takdirde tatbik edilmesi de onlardandır.

Hakkımız yok mu?

İzmit posta ve sıhhat müdürlükleri

İzmit (Hususi) — Posta ve telgraf müdürlüğüne Diyarbakirden Kenan, sıhhat müdürlüğüne Trabzondan doktor Fuat tayin edilmişlerdir.

Ruhsatsız sarık saran adam

Bursa (Hususi) — Mudanyanın Burgaz köyünde oturan İbrahim Etem adında biri ruhsatsız olarak sarık sardığı görüldüğünden yakalanarak hakkında kanunî takibat yapılmaya başlanmıştır.

Kırklareli belediyesi bir çok işler başardı

Kırklarelinde bağcılık yeniden ihya ediliyor, şehrin ortasında da büyük bir havuz yapılıyor.

Kırklareli çarşısı

Kırklareli (Hususi) — Belediye'nin 85 bin lira bütçesi vardır. Belediye şehrin çehresini güzelleştirmek için çok çalışmaktadır. İstasyon caddesi bulvar haline konulmuştur. Şehrin elektrik tesisatı kâfi gelmediğinden mevcud şebeke genişletilmektedir. Asrî mezbaha da 10.000 lira ilâveten sarfile tevsi edilmektedir. Şehrin cenubunda, güzel bir yerde asrî bir mezarlık yapılmaktadır. Şehrin şark tarafındaki eski mezarlık ta park haline ifrağ edilmiştir. Şehrin tam ortasındaki tepenin üzerine büyük bir havuz yapılmaktadır. Bu havuz hem civarın su ihtiyacını temin edecek, hem de yangınlarda bu havuzdan istifade edilecektir.

Alaca da yeni yollar ve Köprüler yaptırılıyor

Alaca (Hususi) — Alacada son yıllarda büyük bir ilerleme göze çarpmaktadır. 35,000 nüfusu olan Alaca Anadolunun en zengin ziraat memleketlerinden biridir.

Ziraat kredi kooperatifi köylünün bir çok ihtiyaçlarına cevap vermektedir.

Belediye şehrin imarı hususuna büyük bir ehemmiyet vermektedir. Kasabanın ortasından geçen derenin iki sahiline rıhtımlar yaptırılmıştır. Aynı derenin üzerindeki köprü de Nafia tarafından beton olarak yeniden inşa ettirilmiştir. Uzun zamandanberi inşasına devam edilen C. H. P. binası ikmal edilerek küşad resmi yapılmıştır. Hükümet konağı da büyük bir gayret sarfile bir iki hafta içinde tâmir ettirilmiştir.

Alaca - Yozgad yolu üzerindeki Arap Seyfi köprüsünün inşaatı bitmek üzeredir. Sarıyat - Yenice arasındaki yolun da inşasına başlanılmıştır.

Çanakalede bir kız yandı

Çanakale (Hususi) — Cevat paşa mahallesinde oturan Cavlak Ahmedin beş yaşındaki kızı Salıha, soba yanmakta olan odada yalnız bırakıldığı sırada mangaldaki ateşten eteği tutuşarak feryadlar içinde yanarak ölmüştür.

Yeni belediye reisi askerî miralaylıktan mütekaid Hasan Tahsindir. Vaile el ele vermiş vaziyette çalışmaktadır. Şehir her gün biraz daha güzelleşmektedir. Elektrik kudreti mangel kömürü yakılarak istihsal edilmekte, yüzden çok ucuza mal olmaktadır. Göçmen işlerinde büyük bir alaka il uğraşmaktadır.

Yeniden bağcılığın thyasına çalışılmaktadır. Buranın pek meşhur hardalıyesi papas karası denilen bir üzüm den yapılmaktadır. Bu cins üzümü yeniden yetiştirilmesine çalışılmaktadır. Bir kaç sene içerisinde bağcılık esk vaziyetini almış olacaktır.

Erbaada yangın

Büyükçe bir ev ve bir insan yandı

Erbaa (Hususi) — Kasabanın Ke bir mahallesinden Zileli oğlu Hüseyi ne ait bir evden yangın çıkmış, ev içindeki eşyasile birlikte tamamen yandıktan sonra söndürülmüştür. Hüseyin 10 nüfuslu bir ailenin reisidir. Yeşiz yurdun ve eşyasız kalan bu aileyi halk yardım etmeğe başlamıştır.

Yangın yerinde enkaz kaldırılırken yanmış bir ceset zühur etmiştir. Bu cesedin henüz kime ait olduğu anlaşılamamıştır. Bir yabancıya ait olduğu tesbit edilmişse de, kim olduğu belli değildir.

Sivas İnhisarlar idaresi

Sivas (Hususi) — İnhisarlar idaresi yeni binasına taşınmıştır.

Hâdiseler Karşısında Saygılı misafir

Kar geldi, kar gitti. Kar giderken kendisile görüştüm:

— Niçin, dedim, daha fazla kalmadın?

Cevap verdi:

— Böyle daha iyi!

Misafirin böylesi sevilir. Bak benden şikâyet eden oldu mu? Hiç kimse, bu başbelâsı da nereden geldi? dediler mi?.. Hayır.

Hepiniz beni hararetle karşıladınız, şerefime sobalarınızı yaktınız. Tarhana çorbası pişirdiniz ve elinizden gelen ikramı yaptınız.

Fakat birkaç gün kalmış olsaydım, Hepiniz aleyhimde söylemeye başlıyacaktınız. İstiskale uğrayacaktım. Ve nihayet gidecektim ama arkamdan demediğiniz kalmıyacaktı.

Kara rica ettim:

— Kuzum kar, canım kar.. dedim, ne olursun, benim eşimi dostumu gör, onlara da bunu söyle..

Kar sordu:

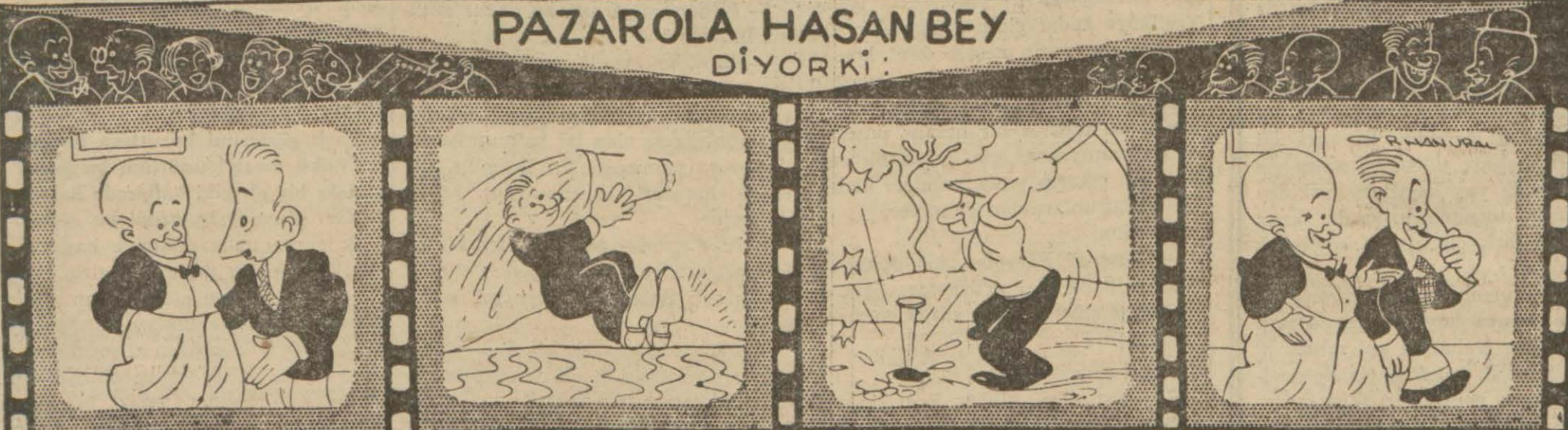
— Neden?

— Yazın sayfiyeye gidiyorum.

Onlar da misafir geliyorlar da...

İMSET

PAZAROLA HASAN BEY DİYORKİ:

— Adada oturanlara müjde Hasan Bey..

... Artık susuzluktan kurtuluyorlar...

... Adada Arzeziyen kuyuları açacaklar. Şimdi su çıkacak yeri arıyorlarmış...

Hasan Bey — Desene güzelim Adanın yolları köstebek yuvasına dönüşecek!

Amerika mektupları:

Amerikada yerleşen Türk nasıl yaşar ve ne düşünür?

Oradaki vatandaşlarımız bilhassa himayei etfal ile alakadar oluyorlar, Türkiyeden Amerikaya talebe getirterek okutmak istiyorlar, kendileri Anayurd arasında rabita tesis edebilecek bir adamı dört gözle bekliyorlar

Amerikada yerleşen ve tahsilde

Spring Field (4 kânunuevvel) — İstanbuldan ayrılarak dört gün olmuştu. Bu müddet zarfında aynada gördüğüm kendimden başka bir Türkü tesadüf edemedim. İnsan memleketinden uzaklaşınca ilk özlediği şey, kendi cinsinden, kim olursa olsun bir insan görmek ve kendi lisanını duymak oluyor. Arkadaşlarla Nevyorka gelince ilk işimiz hemen Türkleri bulmak oldu. Fakat onlarla konuşmağa başlar başlamaz, derhal inkisarı hayale uğradık ve bir ayrılık hissettik.

Buradaki Türkler türkçe bilmiyor... Hele burada doğup büyüyen çocuklar... Bir kısmı türkçeyi Türkiyedeki Amerikalılar kadar bile konuşmuyor. Bir defa «evet» kelimesi ortadan kalkmış, evet, hayır, hiç yok filân demiyorlar... Oh, yes, şur... kelimelerini ağzlarında sürükleyip duruyorlar.

Bizim meşhur Koca Hasan burada. Hasanlıktan çıkmış Hââsın olmuş, yalnız ismile değil, altındaki lüks otomobil, temiz ütülü elbisesi, beyaz kolalı gömleği, Amerikan gözlüğü ile de tamamen Amerikalılaşmış.

Evi kaloriferli, banyolu, bu medeni kıyafet ve muhit içerisinde karşımızdaki ağzını açınca, ahenkter temiz bir türkçe duyacağımızı zannediyorsunuz... Kulağımız hasretle bekliyor. Halbuki: «Bilirsin, ben Amerigaya on dohuz yaşumda geldum, geldum amma, memleketimi birgün hadırumdan çıkarmadım, oralarda ne var ne yoh... Her şey çoh değişmiş dirler...»

Ellerine bakıyorsunuz, ellerile bu konuşması arasında bir münasebet görür gibi oluyorsunuz, ağır işlerde, kabalıktırdığı, hırpaladağı, ötesini, berisini çizdiği iki kocaman el...

Burada yerleşen Türklerin ekserisi ameledir. Garajlarda çalışıyorlar.

«Eski türkçeyi zati bilmezdim, emme yenisini öğrenmek istedim olmadı, arada sırada elime gazete geçer, ohirrim emme yazamirim. İngilizce ohir-

bulunan Türklerden bir grup rım de türkçe alışmamışım ohuyamirim.»

Amerikanın Türkü, Amerikaya her gelen Türkü bulmak ve onunla konuşmakla yurd hasretini tatmin etmeğe çalışıyor. Onlara sorunuz. Amerikada kaç Türk var, kaç talebe gelmiş, hangi mekteplerde okuyorlar, hangisi muvaffak oluyor.

Türkler spor yaparlarken

Her biri ne kadar çalışıyor, size mü-kemmel malûmat verirler.

Bizim gençlerden bahsederlerken şöyle söylüyorlar.

— Biz cahil insanlarız, geri döndüğümüz zaman götüreceğ bir şeyimiz yok, ümidimiz sizde... Size buradan memlekete götüreceğimiz şeyleri bulmakta yardım edebilirsek vazifemizi yapmış olur, kendimizi teselli ederiz.

Bunu öyle içten gelen bir alâka ile bir memleket sevgisine, söylüyorlar ki duyanların gözlerinin yaşarmamasına imkân yok... Hepsinin en çok alâka ile sordukları şeylerden biri de «Himayei etfal».

«Buradaki çocuk cemiyetlerini görmüşsünüzdür. Himayei etfal de onlar gibi çalışıyor mu?»

Sabahlara kadar makine başından, fabrikanın kirli havasından ayrılmadan binbir meşakkatle kazanarak gönlünden verdiği paranın yerini bulup bulmadığını merak ediyor.

(Devamı 13 üncü sayfada)

Plak doldurma fabrikasında bir saat Alaturkadan nefret ederken alaturkaya tiryaki olan İngiliz ses operatörü

Şarkı söyleyen her san'atkârın yanbaşında öksürük tehlikesini karşılamak için bir bardak su bulunduruluyordu. Buna rağmen nihayet bizim fotoğrafçı arkadaş öksürdü, bütün san'atkârlar hep birden «Eyyahl.. dediler plak mahvolcu..»

Yazan: Naci Sadullah

Plak dolduran makineler ve muharririmize izahat veren İngiliz ses operatörü

— Bir şarkının plâğa nasıl alındığını görmek istemez misin? Bir kaç gün önce, tesadüfen karşılaştığım eski dostum Osman Nihat Akın'ın bu sorusuna, hiç tereddütsüz:

— Tabii! cevabını verdim. Genç ve değerli bestekâr Osman Nihat:

— O halde, dedi, cumartesi günü Sirkeci'den Yeşilköye kalkacak olan on üçü yirmi trenini kaçıрма!

Dün, dostumu, kaçırmamaklığımla öğütlediği trenin birinci mevki kompartimanlarından birinde buldum. Alaturka musikinin erkekli dişili olan ca meşhur üstadları da oradaydı. Trenin hareketinden az sonra, Osman Nihat, yolunu tuttuğumuz mahal hakkında izahat vermiye girişti:

— Daha bir kaç sene evvel, bizde, plak doldurabilmek için lâzım gelen alât ve edevat yoktu. Senede bir defa, bir İngiliz ses operatörü, makinelerle beraber İstanbula gelir, istenildiği kadar plak doldurur, çıkıp giderdi.

Operatörün, makinelerin buraya gelip gitmesi, okunan şarkıların, İngilterede bildiğimiz plâklar şekline konulup ta buraya gönderilmesi, hem hayli güç, hem hayli masraflı oluyor.

Halbuki, bir kaç senedir, Yeşilköyde mükemmel bir plak doldurma atelyesi var. Bütün makineleri son sistem. Başında daima bir de ses operatörü bulunduyorlar. Bu sayede de, şarkılar daha az masraf, ve daha az zahmetle, burada plâğa çekilebiliyor. Şimdi göreceğimiz yer de orasıdır!

Bu izahatı not ederken, plak doldurmaya giden san'atkârlara bakıyorum. Kimisi udunu, torbasından, kimisi kemanını kütusundan, kimisi darbuka-sını mahfazasından çıkarmış. Oynak bir şarka tutturmuşlar. Bir konser verirken, bir gazino sahnesinde okurken duyamayacakları kadar coşkun bir neşe içinde çalıp söylüyorlar.

Osman'ın kulağına eğiliyorum ve: — Yahu, diyorum, bu tren değil, seyyar gazino...

— Evet... Hem diğer bazı gazinolar kadar masraflı da değil.

Kompartimanların kalabalığını görüyor musun? Floryanın mahşere döndüğü yaz günlerinde bile bu kadar kalabalık olmaz. Bu tren bir çok kimşeler, plak doldurma günlerini tahkik edip, san'atkârların bindikleri trenle Yeşilköye kadar gidip dönüyorlar. Bir bilet parası verip neşeli bir konser dinliyorlar. Mükemmel bir gezinti yapmış oluyorlar. Hem, sonunda bu runlarına kabarıp bir hesap pusulası da dayanmıyacağı için, arada bir ceplerinden çıkarıp yuvarladıkları kadehler de burunlarından gelmiyor.

Güddüm: — Desene? Eğer bu plak doldurma atölyesi daha önce açılışmış, Şark şimendifer şirketi iflâsa sürüklenmeyecekmiş!

Ses operatörü Mister Bost, bir taraftan makinelerle uğraşırken, bir taraftan anlatıyor:

— Şimdiye kadar, hiç değilse, dört bin plak doldurdum. Bu plâklar için-

de on bin tane basılanlar, yani satılanlar var. Fakat bu rakam, Avrupa'daki plâk satışına nisbeten çok düşüktür. Çünkü orada, maruf san'atkârlar tarafından okunan, çalınan plâklar içinde bir, bir buçuk milyon satılanlar var...

Maamafih, şimdi, plak satışları orada da düşkün. Çünkü sesli filmin icadı nasıl tiyatroyu sarstıysa, radyonun keşfi de, plâk satışlarını azalttı.

Klânet çalıyor

Yalnız yavaş yavaş radyo sahibi olanlar bile, plak satın alıyorlar. Çünkü radyoda dinleyiciler, okuyucuların keyiflerine, programlarına tâbi kalıyorlar, meselâ beğenmediğiniz bir parçayı dinlemeye mecbur oluyorsanız, çok beğendikleri bir şarkıyı bir ikinci defa dinliyelemeye, tekrarlatamama ya mahkûm bulunuyorlar.

Halbuki plâk bu mahzuru ortadan kaldırıyor. İnsan beğendiği şarkının plâğını satın alıyor, ve çalıyor çalabiliği kadar.

İçinde bulunduğumuz daracık oda, küllühi çok yakılmış bir hamam halveti gibi. Mister Bostu taklit edip te, ceketini, süveteri atsam, sıcaktan fırında çok kalmış fırıncı gibi çatlı-yacağım. Mister Bosta:

— Neden? diyorum, bu kadar ısıttınız burasını? — Şarkılar evvelâ, şu balmumundan yuvarlaklara çekilir. Halbuki, yarısından kesilmiş birer kaşar tekerleği kalınlığında olan bu balmumların bir parça yumuşamaları lâzımdır. Buradaki harareti arttırmışızın sebebi de budur.

Bulduğumuz odada birden bir ses yükseliyor: — Naci Sadullah... Çay mı, kahve mi? — Etrafına bakınarak yüzünü görmediğim muhataba cevap veriyorum: — Az şekerli bir kahve!

Benim bu cevabım, ses operatörünü gülmekten katlıyor:

— Biz, diyor, onların seslerini duyabiliyoruz. Çünkü hoparlör açık. Fa-

kat siz burada top atsanız, onlara duyuramazsınız!

— Beni bir pencere önüne getiriyor: — Bakın!

— Üç camı da kapalı olan pencereden aşağıya bakıyorum. Tıpkı, sinema makinesini idare eden adamın yüksekteki mahallinin ufak penceresinden, sinema salonuna bakar gibi.

Gördüğüm salonun ortasında, tıpkı radyodakine benzeyen bir mikrofon var. San'atkârlar, aletlerle onun önündeler. Mikrofon açık olduğu için, şarkıları değil, solukları bile duyuluyor. Pencereden kendilerine bakan operatöre, işaretlerle hazır olduklarını bildiriyorlar.

Operatör, onların buldukları yerde çalan zile basıyor.

Önünde, gramofona benzeyen bir alet var. Onun üstüne, o ince kaşar tekerleğine benzeyen balmumundan plâk konmuş.

Operatör, zile iki defa daha basıyor. Ve makineyi harekete getiriyor. Balmumundan plâk üzerine indirilen iğnenin altında dönmiye başlıyor. İğnenin dümdüz satıhta çizdiği oyuk çukurlardan çıkan balmumu kırıntılarını, bir hava borusu habire çekmekte. Balmumu plâğın etrafındaki ince çizgilerin dairesi bir parmak kalınlığını bulunca, operatör bana pencereden, san'atkârların buldukları salonun bir köşesini gösterip önündeki düğmelerden birine basıyor: Baktığım köşede bir ampül yanıp sönüyor. Ve bu sonuncu sinyalden sonra, şarkı başlıyor.

Balmumu plâk, hoparlörden duyan şarkıyı alırken, operatör anlatıyor:

— Şu gördüğünüz levhada, buradan geçen trenlerin saatleri yazılı. Tren geçerken plâk çekemeyiz. Çünkü içerideki mikrofon, en ufak sesleri kaçırmıyacak kadar hassastır. Buradan oraya ses gidemeyeceği için rahat rahat konuştuğumuza bakmayın. Bir tren düdüğü, bütün plâğı mahvedebilir!

Ve şarkı bitince, esefli esefli söylüyor:

— Uzun geldi şarkı... Bir şarkının bir plâğa sığabilmesi için azami üç buçuk dakikadan fazla sürmemesi lâzım. Maamafih ehemmiyeti yok. Bu daha birinci prova. Ve pencerenin camlarını açıp san'atkârlara sesleniyor:

— Şarkıyı 20-30 saniye kısaltmak lâzım. Kendiniz tecrübe ederken kronometreyi iyi tutmamışsınız!

Beş dakika sonra, aynı işaretler tekrarlanıyor. Ve ikinci prova başlıyor. Osman Nihad'ın şarkısı:

Yaşlı gözlerimi kuruttum bu gece, Çünkü maziye unuttum bu gece, Aşk bir ok gibi kalbimde kalan, Yarı sinemede uyuttum bu gece!

Balmumu plâk dönmiye başlayınca, İngiliz operatör gene söze girişiyor:

— Ben eskiden alaturkadan nefret ederdim. Burada dinliye dinliye öyle alıştım ki, öyle sevdim ki sormayın. Alaturkanın, yavaş yavaş, dinliye dinliye keyfine varılan eşsiz bir ahengi var. Kulak terbiye olmadan yadırgıyor insan. Fakat anlayış artınca, insan dinlemeden duramıyor.

(Devamı 10 uncu sayfada)

GÖNÜL İŞLERİ

Karşılıklı Fotoğrafların Doğurduğu bir aşk

Ankarada oturan bir okuyucum, Bay «Ş. T.» henüz yüzünü görmediği bir genç kıza sevmektedir. Diyor ki:

Dayımın bir kızı var, Tarsusta oturuyor, kendisini şimdiye kadar bir defa bile görmedim, yalnız resmi ile tanyorum, o da beni öyle biliyor. Buna rağmen uzaktan, mektupla anlaştık, yekdiğerimizi çılgınca seviyoruz. Kurduğumuz plân şu:

Yazın yıllık tatilimi kullanarak Tarsusa gideceğim, kızı dayımdan istiyeceğim. Fakat dayımın ve yengemin bu gönül macerasından henüz haberleri yok. Talebimi reddetmeleri ihtimalinden korkuyorum. Çünkü kız benden bir yaş büyüktür.

1 — Dayımın kabul etmesi için ne yapmalıyım?

2 — Kabul etmezse nasıl hareket etmeliyiz?

Sizden bu suallerime cevap vermenizi istiyorum.

★

Bana öyle geliyor ki bu okuyucu-

cum biraz istical etmektedir. Çünkü bir defa Tarsusa gittiği ve almak tasavvurunda bulunduğu genç kıza gördüğü zaman bu tasavvurunda sebat edip etmeyeceği belli değildir. Bir resmi görüp beğenen adam sahibi ile karşılaştığı zaman fikrini değiştirebilir, sonra aşkı doğuran sadece sima güzelliği de değildir. Nice güzeller vardır ki, tek kelimeleri ile buz tesiri yaparlar, fakat bedbin olmalıyım, farzedelim ki fikirde sebat edildi, bu takdirde aleyhe bu aşkın bir resimden doğduğunu söylemekten çekinmek, onlara çocukça bir macera üzerinde yürünüldüğü fikrini vermekten kaçınmak lâzımdır. Tarsusta iki üç hafta kalınız, talebinizi sonra yapınız, bizde yaş kayıtları eskiden muntazam tutulmazdı, arada kızın aleyhine fark olmadığını söylemek mümkündür.

Bu okuyucumun bana verip te, benim buraya kaydetmeye lüzum görmediğim izahattan anlıyorum ki gerek kendisi, gerek dayızade seviyece yüksek gençlerdir, ikisi tarafından ısrarla ileri sürülecek bir talebe muvafakat edilmemesi ihtimali yoktur.

TEYZE

DÜNYAMIZA BİR BAKIŞ

- 3 - (*)

Yazan:
Burhan Belge

Avrupa medeniyeti, Greklerle Romalıların mirasçısı, ayrı-

ca hristiyanlık ahlakını benimsemiş olan bu medeniyet, en son ilâve olmak üzere de orta çağda doğup gelişmiş olan feodal cemiyet telâkkisinden müteessir olmuştur. Avrupayı bu türlü anlıyanlar olduğu gibi onun daha önceki istihalelerini ihmal ederek sadece kapitalizm ve emperyalizm hareketlerini kucaklayan son devresini esas itihaz edenler de vardır.

Bu iki görüş arasında bir karşılaştırma yapmağa yazılarımızın hacmi müsait değildir. Diğer taraftan bizi bu yazılarımızda işgal eden meseleler, daha ziyade, Avrupanın son devirlerine ait meselelerdir. Fırsat düştükçe Avrupanın daha önceki inkişaf ve istihale merhalelerine de temas etmek şartile (**) şimdilik bizde, kapitalist ve emperyalist Avrupayı esas alacağız.

Avrupa, geçen asırda, hâkimiyetinin en büyük zevklerini tatmış ve «Avrupalılık» insanlık için en yüksek bir paye derecesine getirmeğe muvafak olmuştur. Avrupanın bu hâkimiyetini, şu esaslar dahilinde mütalea edebiliriz:

1. Kültürde hâkimiyet,
2. Silâh ve politikada hâkimiyet,
3. İlim ve teknikte hâkimiyet,
4. Ekonomide hâkimiyet.

Bunlardan ne anlıyoruz? Sıra ile bir gözden geçirelim:

I. Kültürde hâkimiyet:

İlim, tabiatile buna dahildir. Fakat biz bunu daha ziyade 3 üncü noktada ve teknik ile birlikte mütalea edeceğiz. Burada yalnız şunu kaydedelim ki, Avrupada ilim, teolojik esasları reddedip müsabet esaslara bağlandığı günden itibaren zaferlerini kaydetmeğe ve Avrupalı insanın kafasını değiştirmeye başlamıştır. Bu ise, ucu orta çağın karanlıklarına kadar, yani kapitalist ve emperyalist Avrupanın çok daha ötesine uzanan bir hikâyedir.

Avrupa kültürü dendiği zaman asıl anlaşılması lâzım olan nokta, Avrupanın san'at telâkkisi, san'at hayatı ve bunların Avrupa cemiyetinde meydana getirdikleri değişikliklerdir. Kadımla erkeğin bir arada yaşamış olmasını da ilâve edersek, âlelâdelikleri ile esasen büyük ruh hamleleri yapılmasına müsait olmayan günlük hayatın yanışında, Avrupalının nasıl ikinci ve daha özlü ve hayal ile tasavvura müstesna hamleler yaptırıcı bir ikinci hayata yer vermiş olduğunu anlarız. Avrupalı cemiyet, bu sayede, bilhassa şark milletlerine has olan ferdi ve kolektif itibaslardan kurtulduğu gibi ferdi ve cemiyetin derunî hayatını devamlı bir tazelik içinde tutmuştur.

Derunî hayatın bu serbest akışı, günlük hayatın da takallus etmesine mâni olmuş ve bu sayede, sosyal normlar, ebedî bir taşlaşma ve kalıplaşma tehlikesinden kurtulmuştur.

Avrupalının hayatı bütün gayretlerinde, bütün hamlelerinde ve bütün istikametlerinde, dinamik ve şakulüdür. Buna karşılık, şark cemiyetlerindeki hayat, statik ve ufkidir.

Bizde, meselâ baloları bir gözününe getirin. Bu balolarda, henüz eğlene memekteyiz. Neşenin serazatlığı, yoktur. Herkes, bağlı gibidir, donmuş gibidir. Sade prelüjeler mi bundan mes'uldür? Değil. Bizim bir sahte ve kar hâlimiz vardır ki, sebepleri çok derinde olsa gerektir. Bu hususta Yakup Kadri'nin bir yazısını hatırlarım: Bizim her birimizde, çocuk, on dört yaşımızdan itibaren ölmüştür. Ve bir bakıya, eğlenmek, sevinmek ve coşmak için değil, birbirimizi süzmek ve birbirimizi çekıştirmek ve birbirimi-

zin aleyhinde hay siyetli insanlara yakışmıyacak şekilde hükümler

yürütmek için gideriz.

Ve dikkat ediniz, derhal kadınları bir arada ve erkekleri bir arada göreceksinizdir. Bir gizli incizap, tersine dönmüş bir sex-appeal, bir «dissolvent» gibi, cemiyeti - ister küçük, ister kaşabalık olsun - aslı unsurlarına ifrağ etmektedir. «Selâmlık» ve «harem» terbiyesindeki tesirlerin devamıdır, diyeceksiniz. Belki. Fakat belki de ve bir genç Avusturyalı sosyologun iddia ettiği gibi, passif ve intellektüel bir homoseksüalite hâdisesi. Her halde, mevzu, Türk âlimlerini bekliyor. Sıvanıp bir tetkik etseler.

Fakat, Avrupanın bu kültür hâkimiyeti, neticelerini vermiş ve kendini dünyanın her cemiyetine ve her ruhi iklimine empoze etmiştir.

II. Silâh ve politikada hâkimiyet:

Avrupanın silâhları, positif bilgilerin madde âlemine tatbik olunmasının bir neticesidir. Burada bir harp vasıtaları tarihi yapacak değiliz. Yalnız karada, denizde ve bugün de havada silâh kullanmak demek, sadece bunları meydana getirecek olan teknisyenlere ve fabrikalara malik olmak demek değildir. Bunların her türlü ham maddesine de malik olmak demektir. Almanya, cihan harbini, bu ikinci şarta malik olmadığı için kaybetmiştir.

İşte en büyük emperyalistlerin politikası, ötedenberi, bu ham madde kaynaklarını ellerine geçirmeğe ve ellerinde muhafaza etmeğe matuf olagelmıştır. Modern orduları ve donanmaları tahrik etmekte olan «petrol» etrafında yapılan ekonomik ve politik mücadelelere bir göz atmak, en kudretli Avrupalıların silâh ile politikayı nasıl atbaşı yürüttüklerini anlamaya kâfidir. Bu bakımdan, Avrupalının silâhı ve politikası, onun ekonomisinin bir parçasıdır. Bu noktayı ileride işleyeceğiz.

Burhan Belge

Kadın Kösesi

Yüz tuvaleti

Kırpıklarınızın uzayıp güzelleşmesi için her akşam gözlerinize asitboriklik su ile banyo yapınız. Bu banyodan sonra bir kaba biraz huile duşun - Hindyağı koyup küçük parmağınızı buna iyice batırıp kırpıklarınızın üzerinden geçiriniz. Ve bunu birkaç kere tekrar ediniz. Az zaman içinde kırpıklarınız gözle farkedilir şekilde uzayıp güzelleşecektir. Asitboriklik su yerine sadece kaynatılıp soğutulmuş soda kullanabilirsiniz. Yalnız bu ameliye esnasında ellerinizin çok temiz olmasına dikkat etmelisiniz.

SEN KİMSİN? 10 - KILIBIK

YAZAN

İsmet Hulusi

— Maşallah, maşallah, benim yaşımda kadınlara çarpmak ha.. Sen meğer işi ne kadar da azıtmışsın; şimdiki gözünü patlatı-

— Yok vallahi karıcığım..

— Patla, bana karıcığım da diyor, utan herif..

— Canım ben ne yaptım?

— Sen esasen ne yapabilirsin ki, her zaman sen kabahatsiz... Kuzu gibi adamsın.. fakat bir de bana sorsalar.

Yürürler. Erkek hatırlar:

— Kendime bir gömlek almak istiyordum; ucuz ama çok ucuzundan.

— Gömlek alacak sın ha, ne münaşeret, ben daha ken-

dime lâzım olanları aldım mı da; hem para kalacak mı bakalım? Getirdiğin kaç kuruş esensen? Aylığının şu kadarını vergiye kesiyorlar, diyor.. Elime azıcık para veriyorsun. Ben o vergiye de artık inanmıyorum ya!

— Yalan mı söylüyorsun karıcığım, nem var, nem yoksa getirip sana vermeyorum muymuy?

— Vermez ol daha iyi.. Bir de başıma kakıyorsun ha!

— Sustum, söylüyen ben değilim..

★

Tanıdıkları insanları evine çağırmaz; çünkü karısı istemez; kendisini çağırıldıkları zaman da gidemez.. Çünkü karısı bırakmaz, özür diler:

— Affedersiniz, bu akşamki davetinize gelemediğim, çünkü karım, bu akşam kendisiyle beraber sinemaya gitmemi benden rica etmişti.

Rica etmişti, derken, ricanın şekli gözünün önüne gelir. Karısı süpürge sopasını kapmış:

— Madem ki vaktin var, elâlemin evine gidip ziftleneceğine; benimle sinemaya git yoksa..

Yoksanın sonu şudur:

— Süpürge sopasını kafana yersin!

★

Sayın karilerim, Bu mevzu etrafında daha çok şeyler yazabilirdim.. Yazabilirdim amma yazmaya cesaret edemedim. Laf aramızda, abdi âciz de evliyim!

İsmet Hulusi

Korkak mıdır? Asla.. Sekiz kere harbe girmiş, dört defa yaralanmış.. Hatta küçükken, babasile birlikte Afrikada aslan avına çıkmış; ve TarasKonlu Tarenten gibi aslan yerine uyuz eşek değil. Hâlis muhlir bir aslan vurmış.. Korkak değil.. fakat kılıbiktir. Kendisine sakın bunu söylemeyin! Birdenbire küplere biner.

Hırsız deseniz, kızmaz; yankesic' deseniz, aldırış etmez. Çünkü ne hırsızdır, ne de yankesici! Kılıbık sözüne kazar, çünkü kılıbiktir.

Evlenmeden evvel de kendisini tanıdım, haksız olduğunu anladığı zamanlar:

— Haksızım..

Derd. Çünkü makul bir insandı; şimdi haklı olduğunu bildiği halde daima:

— Ben haksızım!

Diyor.

— Niye?

Mi.. Kılıbiktir da ondan:

Evine girerken kapıyı tızlı çalamaz. Zile yavaşça dokunur. Kapı açılır. Korkak adımlarla içeri girer. Karısına bakar..

— Acaba gene bir şeye hiddetlenmiş mi?

Güller yüz görürse memnundur. Görmezse bir köşeye çekilir, oturur. Köşeye dedim: Köşeyi öyle seçer ki bu köşe, pencereye uzak olur. Ne komşu evleri görür, ne de sokağı. Gazetesini eline alır. Birinci sahifedeki havadislere göz gezdirir. İkinci sahifeyi çevirir, üçüncü sahifeyi çevirir. Sinema sahifesine geldiği zaman etrafına bakınır.. Karısı yakınlarda mı? Eğer yakınlarda ise bu sahifeyi atlar. Değilse şöyle bir kaç saniye sinemacı kadınlara göz gezdirir ve gazeteyi kapar. Yemek yerler.. Karısı karşısına oturmuş, sorar:

— Bugün nerelere gittin?

— Hiç nereye gideceğim daireye!

— Kimleri gördün?

— Dairedeki arkadaşları.

Söylerken yüzü kızarmıştır. Çünkü karısının soracağı bir suali evvelden hatırlamıştır:

— O sizin daktilo bugün de geldi mi?

Ne cevap verecektir:

— Bilmem!

Dese..

— Nasıl bilmezsin, insan aynı odaya çalıştığı insanın gelip gelmediğini bilmez mi?

Diye azarlanacaktır.

— Geldi!

Dese..

— Gelip gelmediğini ne iyi biliyorsun! diye gene azarlanacaktır.

— Gelmedi!

Dese,

— Ya bugün müteessirsin. tevekkeli değil demindenberi çeneni bıçak açmıyor.

Diye gene azarlanacaktır.

Halbuki o.. Kendi masasından biraz ötede ince parmaklarıyla tıkr tıkr sahahtan akşama kadar yazı yazan güzel daktilonun pudralı yüzüne, siyah kehribar gözlerine ve ibrişim saçlarına daha bir kere bile doya doya bakmamıştır, şöyle gözü biraz ilişecek ol-

sa hemen başını çevirir. Çünkü ne olur, ne olmaz. Yerin kulağı vardır. Ve yerin kulağı olduğu gibi ağzı da vardır. Bu ağzı ya kendisinin daktiloya baktığını, karısının kulağına fısıldı-yacak olursa hali nice olur?

★

Karısıyla beraber sokağa çıktığı zamanlar çektiğini bir Allah, bir de o bilir.

Tramvayda gazetesini elinden düşürmez. Okumaz, yalnız bakar. Çünkü gazetesi yüzüne kapalı olmayacak olsa karısından ikide bir şöyle sözler işitecektir:

— Kime bakıyorsun?

— İlerideki sarışına değil mi?

— Senin gözünü çıkarırım.

Aşıfteye de bakındı, nasıl da kırıtıyor.

— Tevekkeli değil, her halde bir tanıdığın, ben şimdiki onun da, senin de haddinizi bildiririm.

Halbuki zavallı, sarışına bakmamıştır. Ve sarışın kat'iyyen kırıtınamıştır. Tramvaydan inerler.

— Ne o gözün gene etrafta?

— Sana çorap alacaktık ta, nereden alsak diye düşündüm.

— Bilirim ben senin ne düşündüğünü.. Hangi mağazada güzel satıcı kızı olduğunu düşünürsün!.. Düş önüme bakayım. Ben bilirim nereden alına-cağım..

Baş önünde yürür. Bu aralık karışından gelen bir genç kızı göremez, çarpar.

Okuyucu Mektupları

Verdiği 37 istidaya
Rağmen tekaüt maası
Alamıyan bir polis

Dün matbaamıza Abdülkerim isiminde bir ihtiyar geldi. Derdini şöyle anlattı:

— Seferberlikte İstanbulda polislik yapıyordum, bir müddet sonra silâh altına alındım ve Büyük Millet Meclisi eski reis vekili ve şimdiki Millî Müdafaa Bakanı General Kâzım Özalpın 136 ncı alayının 36 ncı fırkasında beş sene askerlik ettim. Cepheden dönünce yeniden vazifeye başladım. Fakat bir gün, Arnavutköyünde vazifem esnasında yaralandım. Bilâhare tekaütliğe sevkedildim. Yirmi yedi sene hizmet etmişim, fakat bunun ancak on-

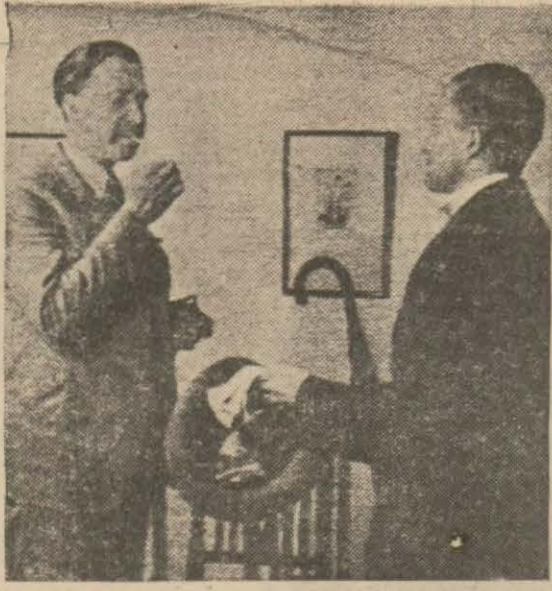
sekiz senesi hesap edildi ve bunun üzerinden bana 936 lira ikramiye tahsis edildi. Bu paranın ancak 700 lirasını alabildim. Şimdi bu paradan elimde hiç bir şey kalmadı. Tam altı buçuk senedenberi malûl maası tahsis edilmedi. Şimdiye kadar gönderdiğim istidaldardan, yaptığım müracaatlardan hiç bir netice çıkmadı. Verdiğim istidaların adeditem 37-yi buldu. Muhtelif makamlardan bu istidalarımın mukabil hiç bir cevap alamadım. Yalnız bir defa tahsisatsızlık yüzünden maas bağlanmadığı cevabı verildi. Polis müdürü Bay Salih Kılıcın meslek mensuplarını sevdiğini, himaye ettiğini bilirim. Eski bir polisin bu şekilde hâmisiz bırakılmasını elbette doğru bulmıyacağımı ümit etmekteyim..»

(*) İkinci yazı geçen cumartesi günü çıkmıştır.

(**) Nitekim bunu daha önceki yazılarımızda da yaptığımızı zannediyoruz.

“Son Posta”, nın resimli zabıta hikâyeleri

Mücevher hırsızını bulabilir misiniz?

1 - Mister Pik şehre gitmeğe hazırlanıyordu. O, ekseriya şehre inirdi. Lâkin orada ne yapar, ne iş görür, kimlerle görüşür, uşağı Roç bunu bir türlü anlayamamıştı. Lâkin şurası muhakkaktı ki, Mister Pik'in oldukça parası vardı.

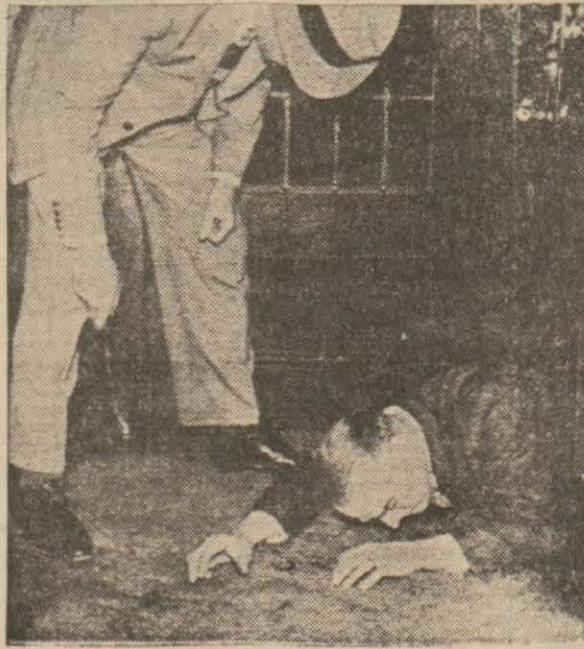
2 - Bununla beraber, uşak Roç, patronun kasasını pek de öyle para bulunmadığını kaç kereler görmüştü. Hâdis sahibi Mister Pik âdeti ve hile trende tenha bir kompartıman aradı. Oraya yerleşti ve yüzünde ufak tefek bir iki değişiklik yaptı.

3 - 4 - Mister Pik şehre gelince, Oksfort sokakına doğru yollandı. Mücevherci dükkanlarından birisine göz attı ve kalabalık bir köşede bulunan bir tanesinde karar kıldı. Mister Pik bu dükkanı evvelden de tanıyor ve orada yalnız bir tezgâhtar bulunduğunu biliyordu. İçeri girdi. Gayet samimi ve nazik bir tavurla, nişanlanmış olduğunu ve nişanına tek taşlı ve eşi bulunmayan bir pırlanta yüzük hediye etmek istediğini söyledi. Mister Pik pek müskülpeşent davrandı. Bir sürü taşlara dudak büktü. Nihayet sol kolunu kaydırınca, tezgâhin üzerine dayıyarak, kartını uzattı işi olduğundan bahsile, kendisine filân otele bir seri mücevher gönderilmesini, orada seçebileceğini söyledi.

5 - Pik bundan sonra kapıya doğru yollandı. Tezgâhtar, zahızası kuvvetli olan bir insandı. Tezgâhin üzerinde bulunan yüzüklere bir göz atar atmaz, bir eli kapı tekniğinde olan Mister Pik'in üzerine saldırdı.

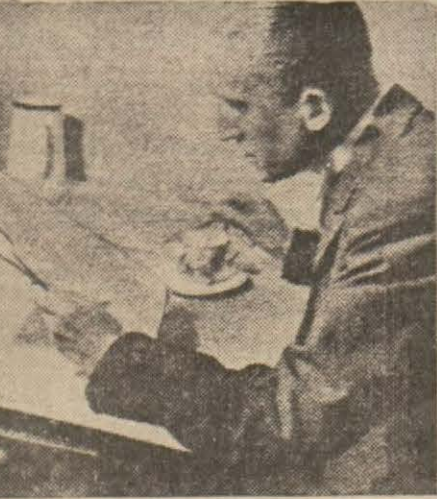
6 - Mister Pik ufak bir müdeleden sonra, cebinden madeni bir cisim çıkararak, tezgâhtarın başına indirdi. Sonra mağazadan dışarı çıktı.

7 - Trene biner binmez, hemen makyajını değiştirdi. Eski halini aldı ve mağazadan çıktığı ve sel avucunda sakladığı ayıtuğu makyajı aldı. Sonra cebine indirdi. Yüzüğü sol avucuna yapıştıran masenau pencereden dışarıya attı ve koridoru çıkarak elini yıkadı.

8 - Bu vak'adan yarım saat sonra, kendi odasında yüzüğü tekrar muayeneden geçirdi. Yanılmamıştı. Taş harikulâde bir taşı ve binlerce lira ederdi, bu sırada uşağı Roç içeri girip de yemeğin hazır olduğunu söyleyince ona hiddetle (def'ol...) diye haykırdı.

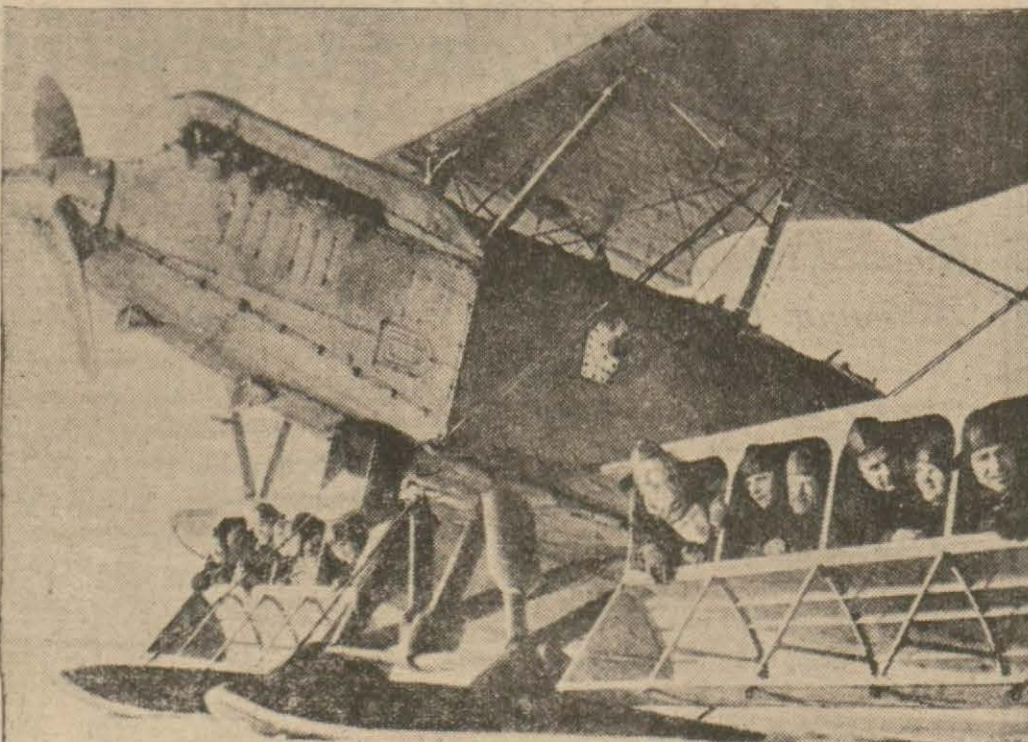
9 - Ertesi sabah uşak Roç, mutbaktaki oturmuş çayını içiyordu. Gazetesini okurken, altı hafta içinde on mücevherci dükkanının soyulduğunu ve bir gün evvel de bir tanesinin daha bu âkıbete uğradığını bildiren bir havadis gördü. Gazeteye göre, hırsızlığı yapan aynı adamdı ve polislin elinde de bir ipucu vardı.

10 - (Solda) - Kahvaltıda, efendisinin odasına giren Roç, «Dün de bir mücevherciyi soymuşlar efendim, dedi. Öyle sanyorum ki, hırsızın evi bu civardadır.» Pik, bu sözü duyunca elinden fincanını düşürdü.

Mister Pik «Pekâla, haftada üç lira daha fazla veririm!» dedi. Çünkü bu vaziyette söyleyecek başka sözü yoktu. Lâkin bunu söylemek için epey düşündü. Bu Allahın belası uşak nasıl olup da işin farkına varmıştı? Artık ömrünün sonuna kadar onun esiri olmuş demektir. Ya dediğini yapacak, yahut hapishaneyi boylayacaktır. Mister Pik bu muammayı halledemedi. Siz halledebilirsiniz? Edemezseniz 12 inci sayfamıza bakınız!

11 - Roç, attığı taşın hedefe vardığını görünce ilâve etti: «Efendiceğim, benim aylığım artırırsanız fena olmaz... diye düşünüyordum. Hani... Haftada 15 lira fena değil, değil mi?...»

İki kişilik bir Sovyet tayyaresi. Alt katında yapılan bir tadilat sayesinde 14 kişi nakletmeğe muvaffak olmuştur. Tayyarenin sür'ati saatte 120 kilometreyi bulmuştur

Bu resim, İngilterenin 23 meşhur katedrallerinin modeli üzerine yapılmış olan ve Kenterbury katedralinde mahfuz bir koleksiyonu göstermektedir.

Harp arabaları...

Modern bir ordunun geçit resmine ait fotoğraflara bakıyorum. Bunların arasında en çok göze çarpanlar ve insana dehşet verenler, tanklardır.

Her biri çelikten bir fil, çelikten bir kale gibi ilerliyor, bir ejder gibi saldırıyor. Onlara kurşun işlemez, bomba zarar vermez, hele insanlar, filin ayakları altına düşen kurbagalar gibi ezilirler.

Onları büyük harpte bir İngiliz yahudisi icat etti ve harbi İngilizlerle menfaatlerine kazandırdı. Son İtalya - Habeş harbinde papuçuşuz ve baldırı çıplak Negüs ordusunu darmadağın ettiler.

Yarın bir harp daha patlarsa, gene, hendek, siper ve tel örgü tanımadan hudutları aşan bu çelik ejderlerin karşısında kimler durabilecek?

Biçiminde tekerlek tarafından büyük bir fark olmakla beraber eskiden de tanklar, daha doğrusu harp arabaları vardı.

Bunlar iki tekerlekli ve hafif arabalarıdır. İki at koşulurdu. İçine iki kişi biner ve birisi arabayı düşman üzerine sürerken diğeri ok atardı. Muntazam bir saf yapan arabalar korkunç bir gürlütle ile düşman safları üzerine saldırır ve çiğneyip geçerdi.

Bundan 3200 sene kadar önce Anadolu'daki Türk Eti Hakanı Muvatala ile Mısır Firavunu büyük Ramses arasında Suriyede Kadeş denilen yerde tarihin ilk meydan muharebesi oldu. Bugün Pariste Konkord meydanındaki dikili taşı Lüksor'da dikiren bu hükümdarın yaptığı harbi bir şair şöyle anlatmıştı:

«Kral zırhlarını giydi. Silâhlarını aldı ve arabasına binerek düşmana saldırdı. Biraz uzaklaşınca düşmanı iki bin beş yüz arabası tarafından kuşatıldı. Her arabada üç kişi vardı ve o yapayalnızdı...

Büyük Ramses de harbin sonunu şöyle anlatır:

«Mâbud Amon imdadıma yetişti. Bunun üzerine sevinçten bağırDIM. Sağuma doğru oklar attım. Soluma doğru düşman üzerine atıldım. Etrafımı saran 2500 arabayı parça parça ettim. Düşmanın ödü koptu...

Halbuki o harpte hiç bir taraf galip gelememiş ve müsavi şeraitle tarihin ilk müahedesi yapılmıştı.

Daha sonra, bundan 2267 yıl önce Büyük İskenderin İran hükümdarı Dara arasında Erbil'de yapılan harpte de İran hükümdarının iki yüz cenk arabası ve 15 fili vardı. Arabalardaki askerler bu sefer ok yerine tirpanla silâhlendirmişlerdi. İskenderin piyadelerine karşı hücumu kalkan bu arabalar Daranın en mühim kuvvetlerindendi. Fakat İskenderin piyadeleri arabacıları uzaktan okla vurmuşlar, yaklaşanlar için de hemen iki tarafa açılarak yol vermişlerdi. Bunlar esir düştüler.

Asurlar, Kaldeliler ve Romalılar da asırlarca harp arabaları kullanmışlardır. Fakat onların hepsi de bugünkü tankların yanında şüphesiz çocuk çu yuncağından daha mânâsız kalırlar.

Turan Can

Emet Adliyesinde bir cürmü meşhud

Emet (Hususi) — Burada bir gün evvel bir cürmümeşhud vak'ası olmuştur. Mahkeme kaleminde başkâtip Ragıp ile mübaşir Ahmet birbirlerini tahkir etmişler, her ikisi de derhal müddeiumumiliğe müracaat etmişlerdir. Derhal icra olunan muhakemeleri sonunda başkâtip 8 lira para cezasına, mübaşir ise 1 ay bir gün hapis cezasına mahkûm olmuştur.

Kaybettiğimiz Büyük Şair için...

Akifin son günleri

Üstad ölümünden birkaç gün evvel "Şu cennet gibi yurddaki insanların canını almiya Azrail bile kıyamaz!," demişti

Mehmet Akifin en yakın bir akrabası:
— 5000 den fazla ziyaretçi.. diyor. Ve ilâve ediyor:

— Düşünün ki, üstad, bir kaç kelime söz söylemeği bile, çok güç katlanır bir zahmet sayacak vaziyette idi. Takattan o derece kesilmiş bir hastanın, bir kaç ay içinde 5000 ziyaret kabul etmeye mecbur kalması ne demektir?

Diyebilirim ki, üstadı ziyarete gelen dostları, hiç bilmeden, hiç farkına varmadan onun ölüm günlerini yaklaştırdılar.

Bence dünyada, bunun kadar hüsnü niyetle yapılmış bir fenalık daha tasavvur olunamaz!

— Son söylediği sözleri hatırlayabiliyor musunuz?

Muhatabım, bu sorgumun cevabını, üstadın ölümünü anlatmakla veririyor:

— Evvelki gece, saat 19,30 a kadar beraberdik. Yanında kızı ve refikası vardı. Daima olduğu gibi, memleket ve dünya siyaseti hakkında izahat istedi. Hatayın vaziyeti, İspanyanın hali, Almanyanın silâhlanması etrafında bir çok sualler sordu. Kendisine, dilimin döndüğü kadar izahat verdim.

Gayet neş'eliydi. Ve her zamankinden daha sıhhatli görünüyordu. Benim ayrılışından sonra, bir müddet de kızı ve refikası ile görüşmüş.

Ve saat yirmiyi tam on gece, müthiş bir buhran gelmiş. Vâkıa eskiden de buhranlar geçirmemiş değildi. Hattâ kendisini kıvrandıran müthiş ıstıraba dayanamıyarak bağırıyor bile oluyordu. Fakat bu sonuncu buhran hepsinden müthişmiş, ve beş dakikadan fazla sürmüştü. Acıdan kıvranan, bağırarak biçare Akife, berbad bir nefes darlığı gelmiş. Ve üstadın hayatına mal olan bu nefes darlığı, onun son sözlerini söyleyebilmesine bile meydan bırakmamış!

— Hastalığı neydi?

— Siroz... Bildiğiniz gibi, İstanbul altı ay önce gelmişti. Evvelâ Alemdağında bir çiftliğe misafir oldu. Oradan on, on beş günde bir sedye ile ve araba vapur ile İstanbul'a getiriliyor, doktoruna gösteriliyordu. Fakat İstanbul'a son inişinde, çok fena bir halde idi. Olanca ıstıhas kesilmişti. Fevkalâde halsizdi. Bir bardak suyu kaldıracak dermanı kalmamıştı. Hiç bir şey yiyemiyordu. Bu vaziyette çiftliğe dönmek istemedi. Ve Mısır apartmanına misafir edildi. Fakat o halinde bile, hayattan ümidini kesmiş değildi. Arada sırada, ziyaretçilerine, iyileşince yapmak istediği işlerden, yazmak istediği eserlerden bahsediyordu.

— Neler yazmak istiyordu?

— İstiklâl harbinin bir destanını yazmak istediğini söylüyordu. Sonra mevzuu islâm tarihinden alınmış bir

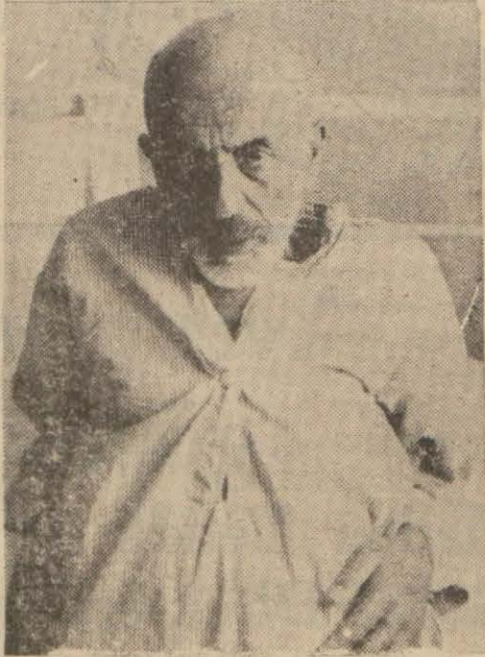

Akifin eski bir resmi

iki manzum piyes yazmak niyetinde idi.

Haccetül Veda adındaki başlanmış eserini de tamamlamak istiyor, ikide birde, onu yarıda bırakmaya mecbur kalmanın azabından şikâyet ediyordu.

— Haccetül Veda mı?

Akifin son resimlerinden biri

— Evet... Yani, Peygamberin son Veda Haccı...

Mehmet Akif, sadece bu eseri lâyük olduğu mükemmeliyette yazabilmek maksadile tâ Hicaza, Medineye, ve Mekkeye kadar gitti. Oralarda topladığı notlar, bir kaç kalın defteri doldurmaktadır.

«Gölgeler» i de burada bastırmak için hazırlamıştı. Bu eserine, gayri münteşir beş altı şiirini de ilâve etmişti.

İkide birde bize:

— Hani Gölgele? Daha basılmaya başlanmadı mı? diyordu.

Ona azap veren hâdiselerden birisi de, Tevfik Fikretle giriştiği bir münakaşa idi. «Vicdanım tebdili tâbut etti!» diyerek, Türk mekteplerini bırakarak, ve Robert Koleje muallim olan Tevfik Fikrete manzum bir cevap yazmış, ve son derece ağır bir lisan kullanmış.

Fikretin ölümünden sonra, bu hicivesini, bütün eserlerinden çıkart-

tı. Fakat o ağır lisanı kullanmaktan duyduğu pişmanlığın azabını, mezarına kadar içinde götürdü!

— Memleketten uzak kalmaktan da çok azap duyduğunu söylemiş?

— Öyle... Onu biraz da memleket hasreti, ve memlekete kavuşmak heyecanı öldürdü di yebilirim!

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda,

Şüheda fışkıracak toprağı sıksan şüheda.

Mısralarını yaratan Mehmet Akif, geçenlerde bir gün acı acı gülerək:

— Şu, demişti, cennet gibi yurdda yaşayan insanın canını almiya Azrail bile kıyamaz!

Ben ayrılmaya hazırlanırken o:

— Hâlâ, diyordu, daha hâlâ hayret ediyorum. Dağ gibi Mehmet Akif nasıl yıkıldı? Onu tanıyanlar bilirler ki, Mehmet Akif, bir pehlivandı. Hem de, şampiyonluk kazanabilecek kadar mükemmel güreşen zorlu bir pehlivan... Ne içki içerdi, ne sigara, ne de kahve. Bir zamanlar yalnız enfiyeye müptelâ idi. Sonraları, bu yegâne iptilâsından da vazgeçmişti.

Harap edici bütün iptilâlardan uzak yaşamış demir gibi bir insanın 63 yaşında ölmesine şaşılmaz mı?

Naci Sadullah

Şiirlerinden biri

- Çanakkale şiirinden parçalar -

Şu Boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi?
En kesif orduların yükleniyor dördü beşi,
- Tepeden yol bularak geçmek için Marmaraya
Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya.
Ne hayasızca tahassüt ki ufuklar kapalı!
Nerde - gösterdiği vahşetle «bu: bir Avrupalı»
Dedirir - yırtıcı, his yoksullu, sırtlan kümesi
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yahut kafesi!
Eski dünya, yeni dünya, bütün akvamı beşer,
Kaynıyor kum gibi, tufan gibi, mahşer mahşer.
Yedi iklimi cihanın duruyor karşısına da,
Avustralyayla beraber bakıyorsun: Kanada!
Çehreler başka, lisanlar, deriler rengârenk;
Sade bir hâdise var ortada: Vahşetler denk.
Kimi Hindu, kimi Yamyam, kimi bilmem ne belâ.
Hani, tâne de züldür bu rezil istilâ!
Ah o yirminci asır yok mu, o mahlûk asil,
Ne kadar gözdesi mevcut ise, hakkıyla sefil,
Kustu Mehmetçğin aylarca durup karşısına,
Döktü karnındaki esrarı hayasızcasına.
Maske yırtılmasa hâlâ bize âfetti o yüz..
Medeniyet denilen kahpe, hakikat, yüzüz.
Sonra mel'undaki tahribe müvekkil esbab,
Öyle müthiş ki: Eder her biri bir mülkü harap.
Öteden saikalar parçalıyor âfakı;
Beriden zelzeleler kaldırıyor âmakı;
Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o aslan neferin.
Yerin altında cehennem gibi günlerce lâğım,
Atılan her lâğımın yaktığı yüzlerce adam.
Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer;
O ne müthiş tipidir: savrulur ankazı beşer..
Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak, el, ayak,
Boşunur sırtlara, vâdilere, sağnak sağnak.
Saçıyor zirha bürünmüş de o nâmerd eller,
Yıldırım yayımı tufanlar, alevden seller.
Veriyor yangını, durmuş ta açık sinelere,
Sürü halinde gezerken sayısız tayyare.
Top tüfekten daha sık, gülle yağın mermiler...
Kahraman orduyu seyret ki, bu tehlide güler!
Yaralanmış temiz alından, uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, Yarab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!
Gökten ecdad inerek öpse o pâk alını değer.
Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor tevhidi..
Bedirin aslanları ancak bu kadar şanlı idi.
Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
«Gömelim gel seni tarihe.» desem, sığmazsın.
Hercümerç ettiğin edvara da yetmez o kitap..
Seni ancak ebediyetler eder istiap.
«Bu, taşındır.» diyerek Kâbeyi diksem başına;
Ruhumun vahyini duysam da geçişem taşına
Sonra gök kubbeyi alsam da, rida namıyla,
Kenayan lâhdine çeksem bütün ecramile;
Mor bulutlarla açıp türbeye çatsam da tavan,
Yedi kandilli süreyyayı uzatsam oradan;
Sen bu avizenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtâbı getirsem yanına,
Türbedarın gibi tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile âvizeni lebriz etsem;
Tüllenmiş mağrûbı akşamları sarsam yarana...
Yine birşey yapabildim diyemem hâtırana.

Hayatı ve eserleri

O yedi ciltlik Safahat adlı eserinde bütün şiir kudreti, bütün temiz Türkçesile daima dimdik ayakta duracak

Mehmet Akif, 1873 te İstanbul'da doğdu. Babası Arnavutluğun İpek kasabasının ve ülemadan Mehmet Tahir, anası da Buharalı bir kadındır. Babası Fatih medresesi müderrislerindendi. Arapçayı ve dinî dersleri bizzat babasından okudu. Babasının vefatından sonra camilerde ve medreselerde tahsiline devam etti. Şark ilimlerini, bilhassa Farişiyi gayet iyi öğrendi. Binaenaleyh bu ilimler bakımından son Türk âlimi sayılabilir.

Fakat Mehmet Akif sade medrese ile iktifa etmedi. Mehmet Akifin münevver bir adam olan babası oğluna bir taraftan medrese ilimleri öğretirken, diğer taraftan onu idadî mektebinde de tahsil ettirmişti. İdadîyi bitiren Mehmet Akif yüksek tahsilini Baytar Mektebinde yaptı ve bu müesseseden birincilikle şahadetname aldı.

Fakat Mehmet Akif tahsilini sade bizim mekteplere de münhasır bırakmadı. Fransızca'yı da öğrendi. En çok sevdiği Fransız şairinin Lâmartin olduğunu söylerler.

Mehmet Akif üslûb ile lisanda Türkçü, hayatı görüşü ve mâserî derterli ve kahramanlıkları ifade kudretile cemiyetçi, ve aynı zamanda aldı-

Cenaze merasiminden bir intiba

ğı gedikli medrese tahsili ve ailevi vaziyetiyle islâmci idi. Bu üç ay rı taraf Mehmet Akifin şahsiyetinde üç mühim köşe olarak yükseldi. Onu büyük bir Türk şairi, kuvvetli ve millî bir yazarı ve müslümanlığın müdafii halinde memlekete tanıttı.

Mehmet Akif Baytar Mektebi müdürlüğünde bulunmuş, sonra istifa ederek kendini büsbütün edebiyata vermiştir. 7 ciltlik Safahat adındaki eserinde Mehmet Akif, bütün şiir kudreti, bütün felsefesi, bütün türkçesile dimdik ayakta durmaktadır. Maamafih onun en karakteristik işi, çok mümtaz,

bir zümreye mensup olan ve zamanına kadar çok güç anlaşılabilir mevzuları orta sınıfa, orta sınıfın konuştuğu lisanla anlatmış, anlatabilmiş olmasıdır.

Mehmet Akif, bundan on beş, yirmi sene evvel en çok ve en geniş bir okuyucu kitlesi tarafından okunulan bir şairdi. O zamanlar memlekette yaşayan muhtelif ideolojiler arasında en münteşir bir ideolojiyi kitle için en cazip şekilde ifade etmiş olmasından gelen bu okuyucu bolluğu yavaş yavaş azaldı. Hayat yürüyor ve insanlar değişiyordu. Bu itibarla eserlerinin büyük bir kısmı sade edebiyat tarihlerinde yaşayacaktır

Ankarada yapılan koşu

Atatürk'ün Ankaraya ayak bastığı günün 17 inci yıldönümü münasebetiyle yapılan koşu havanın çok soğuk olmasına rağmen muvaffakiyetle neticelenmiştir. Resimde seyircilerin önünden geçen bir koşucu görülmektedir.

Plâk Doldurma Fabrikasında bir saat

(Baştarafı 6 ncı sayfada)

Her şey aklıma gelirdi amma, plâk doldura doldura bir alaturka tiryakisi olacağım aklıma gelmezdi.

Operatör, bir aralık balmumu plâğa baktı. Rengi balmumu gibi sapsarı kesildi:

— Olmadı... Piyano müthiş kuvvetli geldi. Kuvvetli ses çatlatır balmumunu!

İkinci şarkı bitince tekrar pence-releri açıyor:

— Piyano sert... Hem bayan biraz daha hafif okusa...

Provanın üçüncü, dördüncü tekrarlanması, sabrımı tüketiyor. Bunu kendisine söyleyince, operatör gülüyor:

— Bu daha bir şey değil. Gün olur ki biz, akşamlara kadar çabalar, terler, didiniriz de, bir tek plâk dolduramayız. Hava bozulur, sesli, gürültülü bir fırtına çıkar. İşimiz bozulur. Çünkü içerideki mikrofona, dediğim gibi, rüzgâr sesini bile alacak kadar hassastır. Okuyan san'atkâr nezle olur, çalan san'atkâr neşesiz olur. Ve biz, boşu boşuna yırtılır dururuz.

Beş altı provadan sonra, biri ihtiyat olmak üzere, bir balmumu plâk daha dolduruluyor. Ve ikinci şarkı için istirahat ederlerken soruyorum:

— Bu balmumları, gomlak plâk haline nasıl sokulur?

İngiliz ciddileşiyor:

— Meslek sırrıdır anlatamam!

— Bu balmumu plâkların bir tanesi kaç para eder?

— Bunlar İngiltereden gelir. Bir tanesi bir kaç defa kullanılabilir. Çünkü, bu üzerindeki çizgiler hususu bir âletle kazınır. Ve plâk, gene kabili is-

timal hale gelir. Fiatına gelince, onu da söyleyemem!

— Şurada birlikte bir resim çektirsek?

— İmkânı yok.

— Şu makinelerin bir resmini al-sak?

— Mümkün değil. Rakiplerimiz görüp taklide kalkışabilirler.

— Plâkları en çok basılan san'atkâr kimdir?

— Söyleyemem!

Bu cevaplar bana, memurlarımızın ketumiyetlerinden şikâyetlerimizi hatırlatıyor. Ve İngiliz memurunun bu müvesvis sükûtiliğini gördükten sonra, bizim en ketum memurlarımızı öpüp te başıma koyasım geliyor!

— Aman, yavaş nefes alın.

Şimdi de, san'atkârların okudukları taraftayız. Hepsinin yanbaşlarında birer bardak su var. Belli ki gelebilecek bir öksürük tehlikesini gidermek için.

Bir ara gözüm foto Cemale ilişti. Biçare boğazına gelen öksürüğü tutmak için, taptaze istakoz gibi kıpkırmızı kesilmiş.

Nihayet kendini tutamayıp poflu-yor.

Cümle san'atkârlar şarkıyı kesip:

— Eyvah... diyorlar. Plâk mahvol-du.

Cemal oralı değil. Boğulurcasına öksüre öksüre:

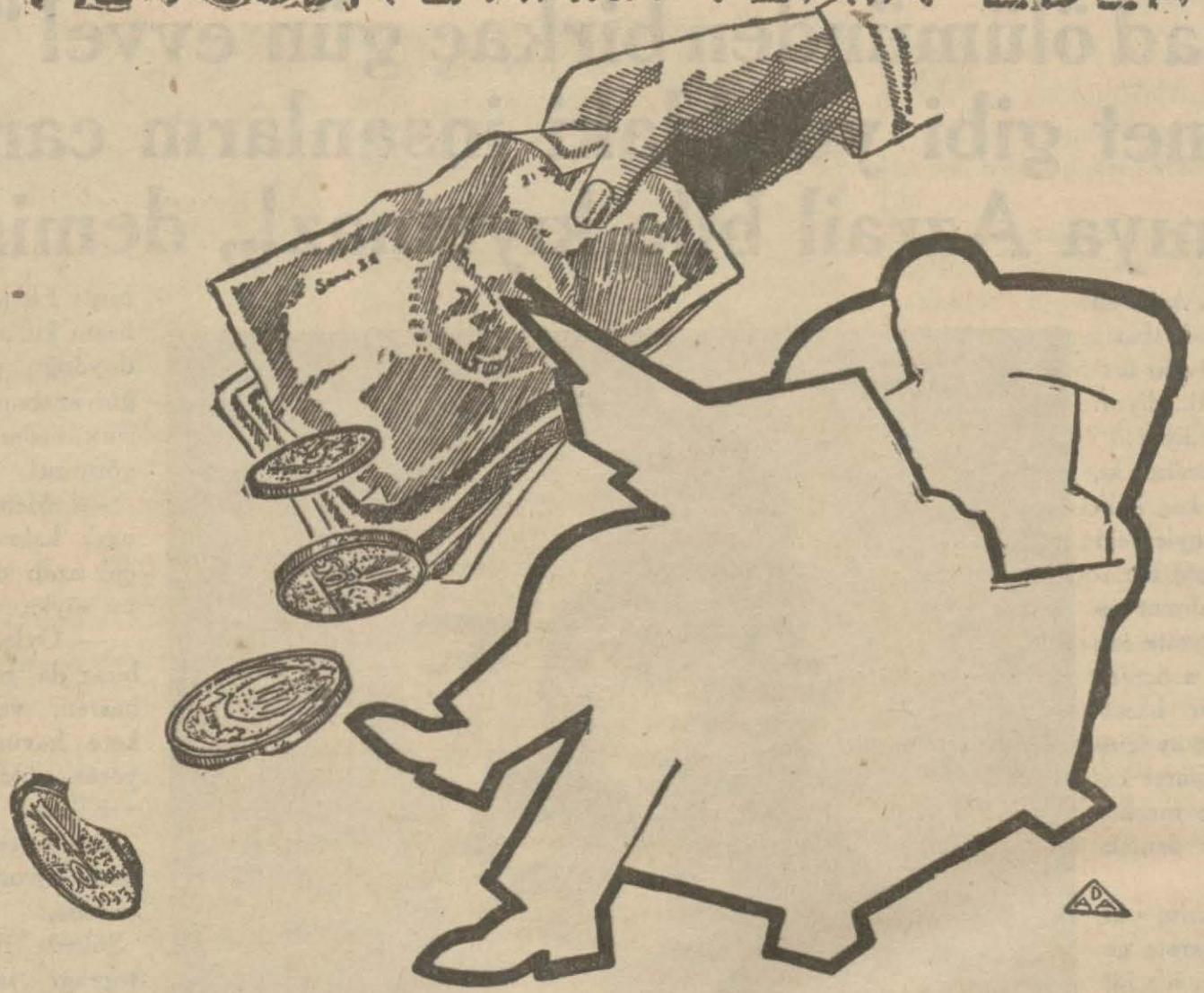
— Kendimi biraz daha sıkıysaydım ben mahvolacaktım! diyor.

Naci Sadullah

Dr. A. K. KUTIEL

Karaköy, Topçular 33

KUPONLU · VADELİ · MEVDUAT BANKAYA YATIRILAN PARA MEVCUDİYETİNİZİ TEMİN EDER

HER · AYIN · BİRİNDE · PARANIN · FAİZİ · VERİLİR

ADAPAZARI

TÜRK TİCARET BANKASI

Bütün kremlerin içinde birinci olan ve daima birinci kalan Krem Pertev oldu. Bu Krem Pertevin her zaman pek büyük bir itina ile ihzardan başka bir şey değildir. Krem Pertevin terkinbine (gayrisaf) hiçbir madde giremez.

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Pamuk ve nebatî yağlar anonim şirketi masasına müracaat eden Ziraat bankası İstanbul şubesinin kaydettirmiş olduğu alacaktan (192.813.24) yüz doksan iki bin sekiz yüz doksan üç lira 24 kuruşun adiyen kayd ve kabulüne ve fazla istenen 2176,20 iki bin yüz yetmiş altı lira yirmi kuruş alacak talebinin reddine iflâs idaresince karar verilmiş ve sıra defteri bu suretle düzeltilmiş olduğu ilân olunur. (28673)

Son Posta

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

İlân fiatları

- 1 — Gazetenin esas yazısıyla bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
- 2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
"	: 2 — 250 "
"	: 3 — 200 "
"	: 4 — 100 "
Diğer yerler:	— 60 "
Son sahife:	— 30 "

- 3 — Bir santimde vasatî (8) kelime vardır.
- 4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

POKER

Tıraş bıçaklarıyla tıraş olmak bir zevktir. Çünkü en sert sakalları bile kolaylıkla tıraş eder ve cildi yumuşatır.

İsrarla **POKER PLAY**

markalı bıçakları isteyiniz.

Avrupaya talebe gönderiliyor

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünden:

1 — Maden Jeoloğu yetiştirmek üzere müsabaka ile Avrupa'ya «10» talebe tahsile gönderilecektir. İsteklilerin aşağıdaki şartları hâiz olması lâzımdır.

- A — Türk olmak,
- B — Maden ocaklarında çalışabilecek kabiliyette ve sıhhati tam olmak. «Sihhi muayene Ankara'da yapılacaktır».
- C — Lise mezunu olup Fransızca, Almanca, İngilizce dillerden birisini okuyup yazabilmek.
- D — Yaşı 18 den aşağı 25 den yukarı olmamak.

2 — Müsabaka imtihanı Ankara'da M. T. A. Enstitüsünde 1 Şubat 1937 günü yapılacaktır. Açılacak müsabaka imtihanında kazanmış olmakla beraber gönderilecek talebelerin ihraz ettikleri derece itibarıyla «10» arasında bulunmak şarttır.

3 — İmtihan: Riyaziye «Hendese cebir», Hayvanat, Nebatat, Jeoloji, Fizik, Kimyadan ve yukarıda yazılı dillerden birinden yapılacaktır.

4 — Tahsile gönderilecek olanlar, ileride tahsil müddetleri kadar mecburi hizmete tabi olduklarından, bu hususta mükellefiyetlerini tevsiik etmek üzere bir taahhütname verecekler ve bunun için de muteber kefil gösereceklerdir.

5 — İletenlerin nüfus hüviyet cüzdanını, hüsnühal varakasını, mektep şehadetnamesini veya bunların tasdikli birer suretlerini, 4 knt'a fotoğraf ve dilekçelerini 28/1/1937 Perşembe günü akşamına kadar Ankara'da M. T. A. Enstitüsü Genel Direktörlüğüne göndermeleri ve 29/1/1937 Cuma günü sihhi muayeneleri yaptırılmak üzere, öğleden evvel Bay Hasan Apartmanındaki Enstitü Dairesinde bulunmaları ilân olunur. «2118» «3674»

BÜTÜN KIŞ CEBİNİZDE

Bir kutu

AKRIDOL

Bulundurunuz. Bu sayede soğuk algınlığından grip, nezle ve boğaz olmaktan kurtulursunuz.

AKRIDOL boğaz ve bademcik iltihaplarını da pek çabuk geçirir. Her eczanede bulunur. 15 tanelik kutusu 35, 40 tanelik kutusu 70 kuruştur.

1937 YILBAŞI Hava Kurumu Büyük Piyangosu BÜYÜK İKRAMIYESİ (500.000) Liradır.

Ayrıca : 200.000, 150.000, 100.000, 70.000, 60.000, 50.000, 30.000, 20.000, 15.000 Liralık ikramiyelerle (400.000 ve 100.000) Liralık iki adet mükâfat vardır. Keşide Yılbaşı Gecesi yapılacaktır. Biletler : (2,5), (5) ve (10) Liradır.

Vakit kaybetmeden hemen biletinizi alınız...

Akif dün gömüldü

Kara ve soğuğa rağmen tabutu Beyazıt'tan ta Edirnekapiya kadar el üstünde taşındı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Gözleri yaşlı ve matemli kalabalığın içinde kimler yok? Hemen bütün Üniversite profesörleri... Genç Üniversite doçentleri... Aksakallı hocalar... Şairler... Muharrirler... Yüksek rütbeli memurlar... Ve koca bir gençlik ordusu...

Onun son yazdığı şiirinin son mısralarını hatırlıyorum:

Daha yıllarca eminim ki hayatın yükünü, Dizlerim titreyerek çekmeye mahkûmum ben! Çöz de artık yükümün kördüğüm olmuş bağını, Bana çok görme, ilâhi, bir avuç toprağını!

Bütün hayatında, düşmanlarını bile incitmekten ürkerken yaşayan temiz şairin, güneşli bir yaz günü kadar parlak yüzünü görür gibi oluyorum. Uğurunda dökülen gözyaşları, onu üzüyor sanki. Ve sanki o hepimize:

— Neden? diyor... Tasalanacak ne var?...

Hayatın yorgunluğundan şikâyet ederek, Allah'tan ölümlen ben değil miyim? Ve istediğine, beğendiğine kavuşmuş bir insanın arkasından göz yaşları dökmek için sebep var mı?

Ona cevap vermek istiyorum:

— Senin arkandan gözyaşı dökülmemek için bir değil, birçok sebepler var. Senin, bugün son yolculuğuna çıkacağını duyanlar, yarın, burada kana kana gözyaşı dökemediklerine ağlayacaklar...

Namazın kılınmasından sonra tabut otomobile konulacak. Gençlerden birisi bağıyor:

— Onu gene başımızda taşımak istiyoruz!

Ve koca şairin tabutu, gençliğin elleri üzerinde yükseliyor.

Sulu bir kar altında, onun tabutunu Beyazıt caminden ta Edirnekapiya kadar el üstünde taşıyanlar yorgunluk ve soğuk mefhumlarının adlarını bile unutmuşlar.

Yanında yürüyen bir genç kız, ufak

mendilile, kapakları şişmiş gözlerinin yaşlarını kurutuyor. Akifin mısralarını söylüyor:

O kadar gözyaşı döksem ki toprağa,

Nihayet sen de fırsatın!

★

Mezar başı... Sesleri de yürekleri gibi yanık hocalar, kuran okuyorlar. Yanında bulunan iki kişi konuşuyorlar. Birisi:

— Hocalar, diyor, kendilerine mezar başında okumak için para teklif edilme sine dehşetli kızışmışlar!

Diğeri cevap veriyor:

— Hakları var... Onların bu mezarın başına, menfaat kaygısıyla gelmediklerini, dinmeyen gözyaşlarından da mı anlayamamışlar?

Dualardan sonra nutuklar başlıyor. Üniversite gençleri, Akifin hayatını olanca temizliğiyle tasvir edebilmek, Akifin kudretini, olanca vüs'atıyla tarif edebilmek, iki kelimeyle Mehmet Akifi «anlatılabilmek» için, işlenmiş dimağlarının olanca gayretini sarıyorlar.

Fakat, birbirleriyle yarışarcasına gösterdikleri belâgate rağmen, koskoca Akifin şahsiyetine, kelimeler dar geliyor. Akif, kelimelerin, şahsiyetinin vüs'atine nisbeten çok dar kalan mahfazasına bir türlü sığmıyor. Nihayet onu, gene kendi dilinden anlatmayı tercih ediyorlar. Ve genç Üniversite talebeleri, üstadın en kuvvetli şiirlerini okuyorlar.

Genç heykeltraş, Ratip Aşır, üstadın yüzünün bir kalıbını çıkarıyor. Sonra bütün mezar başında bulunanlar, her sene, Birincikânun ayının 28 inci gününde, Büyük Şairin mezarı başında birleşmeye andediyorlar.

Ve en sonra İstiklâl marşı söyleniyor:

Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen alsancak, Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak!

Sanki bütün gençlik; Mehmet Akifin ruhunu, kendi içinden kopan bu ebedi mısralarla, bu şafaklarda yüzen alsancakın hiç sönmiyeceğine yüzde bin temin etmek istiyor!

Karakış başladı

Karakış, iki gündür hüküm sürüyor. Evvelki gece birdenbire başlayan kar fırtınası dün sabaha kadar devam etmiş, ve dün sabah sokağa çıkanlar aşağı yukarı bir yıldır müteahhiss kaldıkları kış manzarasına karşılaşmışlardır.

Büyük caddelerde sarı muşamba giymiş grup grup çöçümler küreledikleri karları kümeler halinde yol kenarlarına yığıyorlar, mektepli çocuklar birbirlerini kartopuna tutuyorlar, evlerinden bastonsuz çıkmak gafletinde bulunanlar ikide bir ayakları kayıp sendeliyorlar, kimi neşeli, kimi gamlı ve düşünceli yollarına devam çalışıyorlardı.

Günün en neşeli adamı kömürcü ve sâlepci idi. Kömürcü daha ortaklık ağır maya başlamadan dükkânını açmış, kapkara bodrumunda petrol lambasını yakmış, onun isli ziyasına gömülmüş, kömür yığınları üzerindeki fiyat etiketini değiştiriyor, kar yığınları karısında palto bile giymeğe lüzum görmeyen, sanki hamamda dolmuşmuş gibi fütursuz müşteri bekliyordu.

Köşebaşındaki sâlepci fıkır fıkır kaynayan güğümünden hem sâlep boşaltıyor, hem de etrafını sarap müşterilere öğüt veriyordu:

— Kış günü içilir bu mübarek, bir bardak iç, korkma iki saat yürü. Alev gibi yapar insanın içini.

İstanbulda bir gecede 15 santimetre kahmığında kar yağmıştır. Bu rasathanenin tesbit ettiği kahmıktır.

Fırtınanın şiddetle hüküm sürdüğü surlarda bazı evlerin camları kırılmıştır.

Tramvay şirketi ihtiyatlı davranmış, gece bütün hatlarda sabahlara kadar fasıla ile tramvay işleterek yolların kapanmamasını temin etmiş, belediye de yolların kapanması ihtimalini gözönünde bulundurarak amelilerini hazır bir vaziyette tutmuştur.

Rasathanenin verdiği malûmata göre sıcaklık sıfırın altında beş dereceye kadar düşmüştür. Bugün gökyüzü bu-

lutlu olacak, fakat kar yağmıyacak, rüzgâr hafif kuvvette lodostan esecektir.

Kar makinesi iş görmedi

Belediye bir kar makinesi getirtmişti. Bu kar makinesi getirildiği tarihten itibaren İstanbulda büyük kar yağmamış bu makine de kullanılmamıştır. Dün yağın kar da az olduğu için kar makinesinin kullanılması mümkün olamamıştır. Kar makinesinin Uludağa gönderildiği ve orada kayak sporları için saha hazırlamağa hasredildiği hakkındaki şayialar doğru değildir.

Karadenizde fırtına devam ediyor

İki gündür Karadenizde devam eden fırtına dün biraz hafiflemiştir. Evvelki gece Boğazdan giren Denizyolları idaresinin Cumhuriyet vapuru dün sabah limana gelmiştir.

Evvelki gece Karadeniz seferine çıkmak üzere limandan hareket eden Tarı vapuru geceyi Büyükdere koyunda geçirmiş ve dün sabah boğazdan çıkmıştır.

Maamafih fırtına henüz yatışmış ve tehlike zail olmamış olduğundan Karadenize gitmek üzere Büyükdere koyunda yatan bazı ufak vapurlar henüz hareket etmemişlerdir.

Midilli önlerinde yattığından bahsedildiğini yazdığımız İtalyan vapuru hakkında yeni bir malûmat alınamamıştır.

Boğaziçi ve Adalar yolcularını getirip götüren vapurlar dünkü seferlerini muntazaman yapmışlardır.

Gümüşhacı köyünde

Gümüşhacı köy (Hususi) — Burada şiddetli soğuklar hüküm sürmektedir. Kabagöz nahiyesinde bir köylü dağa odun kesmeğe giderken sar'ası tutarak nâzîk ve zarif reveransla eğildi.

Sekizinci Edvard tebessüm ediyordu Sevgilisinin elini avuçlarına aldı, Vallisin endişelerine aşk dolu gözlerle cevap verdi.

Londraya gittiğinden dolayı hiç yorgunluk hissetmemiş, avdetinde, 30 millik mesafeyi otomobile katettiği halde hiç yorulmamıştı. Gene mütebessim

Yirminci Asrın en büyük aşkı

8 İNCİ EDVARD-MADAM SİMPSON

Bütün dünya kararını beklerken Kralın yanında idim!

Ona bakan "Bir günlük işden sonra evine, ocağına dönen mes'ut bir adam! ,, derdi. Ağzında uzun nutuklardan daha mânidar olan sükût yoktu. Kafasını dolduran düşüncelerin hiç biri yüzüne aksetmemişti.

YAZAN :

**Madam Simpsonun yeğeni
Newsbold Noyes**

Uzun süren bütün bu dedikodulu zamanlar esnasında Kral bir an için olsa dahi sevdiği kadından ayrılmayı hatırlama getirmemişti..

Başvekil Mister Baldwin kendisine:

— Morganatik bir izdivaç olamaz demişti.

Şu halde Kralın yapacağı iki şey vardı: Ya Madam Simpsonu Kraliçe yapmak, yahut, tacını terkederek onunla evlenmek...

Kralın verdiği kararı biliyorsunuz.

Yüzde 67 doğru

— Sir, intihap ettiğiniz kadınlarla evlendiğiniz takdirde zevceniz, şu (üç şeyden) biri olacaktır.

— Hangi üç şey?

— Morganatik bir zevce, İngiltere Kraliçesi, yahut Mis Windsor.

— Sözüünüzün % 67 si doğru. Zira morganatik bir izdivaç ihtimal dahilinde değildir.

Ben cevap verdim :

— Sir aedim, gene üç ihtimal üzerinde ısrar edeceğim. Vallis (Madam

Sekizinci Edvard ile Madam Simpson seyahatleri esnasında şereflerine verilen bir baloda

bir çehre ile Madam Merrymana tevecçüh etti. Akşam yemeği için siyahlara bürünmüş olan Madam Simpsonun hâlâ her zamanki gibi hitap etti:

«Bessie hâlâ!»

Nihayet etiket ve merasimin en hurda teferruatına kadar dikkat eden Madam Simpson Krala beni takdim etti. Sekizinci Edvard elimi hararetle sıkarken :

— Geldiğinize çok memnun oldum. dedi. Vallis bana sizden uzun uzun bahsetmişti.

Sekizinci Edvard tekrar Vallise döndü. Geç kaldığından dolayı itizar etti.

— Sarayda tahminimden fazla kaldım, dedi. İstisnai bir gün yaşadım, fevkalâde meşgul oldum.

Mis Simpson her zamanki nezaketiyle :

— Ehemmiyeti yok Sir dedi, yalnız değildim. Mister Noyes bana arkadaşlık etti. Kendisile konuşulacak o kadar uzun şeylerimiz vardı ki...

Kralın üzerinde bir İskoç ceketi vardı. Resmî olmayan akşamlarda o bu türü giyinmesini seviyordu.

Mis Simpson, ayağa kalktı, üzerinde şişeler ve buz kovaları olan ufak bir masanın önüne doğru gitti. Sesinin bütün âhen ve rahatlıkla:

— Bir kokteyl takdim edeyim mi Sir? dedi.

— Hayır istemem, doğrusu hiç canım çekmiyor.

Madam Simpson ve ben eski usul üzerine yapılmış birer kokteyl aldık.

Bir parça şekerin üzerine biraz Bitter döküldük, iki büyük parça buz ve biraz Yigger Bourbon Whiskysiyi...

Biz Madam Simpsonla kokteylleri içerken Kral, havaî şeylerden bahsediyordu. O akşamı düşündükçe, Kral Sekizinci Edvardın Londrada kendi hayatına taallük eden bu kadar mühim meselelerin müzakeresinden sonra nasıl olup ta bu kadar sakin olduğunu bir türlü anlayamadım. Bütün dünyanın üzerinde müessir olacak bir kara-

min arifesinde onun bu kadar soğukkanlı oluşunu hayretle karşıladım. Daha o gün birkaç saat evvel Başvekil Baldwin ile uzun uzun konuşmuş, ve Madam Simpson ile hattâ, morganatik bir

izdivaç yapmak için ihtimaller aramıştı.

Gerçi morganatik bir izdivaç Madam Simpsona lâyük değildi, fakat, Sekizinci Edvard tebaasına karşı olan vazifelerini ihmal etmemek için hiç bir ihtimali fevretmek istememişti.

Heyhat!... Kral da, İngilteredeki herhangi bir şahıs gibi, Meşrutiyetin kanun ve an'anelerine bağlı idi.

Bu sebepten Başvekil ile yaptığı bütün müzakereler kendisinin morganatik bir izdivaç yapmıyacağını tekrar teyit etmekten başka bir işe yaramamıştı.

Ruhunun kuvveti

Bütün bunlardan sonra Sekizinci Edvard istikbalinin kendisi için artık ka-

ranlık ve şüpheli olmağa başladığını anlamıştı. Buna rağmen bana karşı mü-

kemmel evsahipliği yaptı. Madam Simpsonun sen ve dikkatli bir kavayesi oldu.

Ona bakan:

«Bir günlük işten sonra evine, ocağına dönen mes'ut bir adam» diyebilirdi. Ağzında uzun nutuklardan daha mânidar olan sükût yoktu. Kalbinde ve kafasında sakladığı düşüncelerin hiç biri yüzüne aksetmemişti. Buhranların en korkuncuna tutulan, yarmın-

dan emin olmayan bir Kralın, sevdiği kadının canını sıkmamak için katlandığı azabı düşündüm. Sırtında taşıdığı ağır yükün altında en ufak bir inhi-

na göstermeden nasıl dayandığına hayret ve hürmetle şaşırdım.

Sofrada

«Majestenin yemeği hazır!» Sekizinci Edvardla Vallis, kolkola yemek odasına doğru yürümeye başladılar. Madam Merryman ile ben de kendilerini takip ettik.

Sofradaki muhaverelerimiz, ocağın başındakiler gibi, vakit geçirmek için geliş güzel olmadı. Sanki, yemek odasının mehabetli hali, ciddi muhit ve Kralın mevcudiyeti bize de tesir etmişti.

Dünyanın siyasetinden, İngilterenin siyasetinden, Amerikanın işlerinden, bahsettik, ve Amerikadan bahsederken daima (U. S. A.) diyen Kral bilhassa son zamanlardaki neşriyate temas etti :

— Ruhunun büyüklüğü ve kabaddayılığ ile şöhret kazanan memleketiniz matbuatının aslen Amerikalı olan ve benim de şahsî dostum bulunan bir kadını bu türlü meşgul olmasını bir türlü anlamadım. dedi.

Kendisine, ancak Vallise söylediğim sözleri tekrar edebildim:

— Maalesef, elinizde hep aleyhinizde yazan gazeteler geçmiş dedim. Sizi temin ederim ki Amerikan matbuatının yüzde yetmiş Vallisin lehinde yazmaktadır. (Devamı 13 ücü sayfa la)

İsveç jimantığı mi, Alman jimantığı mi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

darecilerimizi, gerek spor muharrirleri, doktorlar, muallim ve profesörlerimizin fikrini sormağı faydalı bulduk. Cevaplarını neşre başlıyoruz:

Bir İdareci: **İstanbul Atletizm Ajansı Ömer Besim.**

— İsveç jimantığı mi, Alman jimantığı mi?

— Artık Alman jimantığı diye bir hâdise mevcut olmadığından verilecek cevap da basitleşiyor. Bugün, İngilizler, Kanadalılar, Japonlar, hele Berlin olimpiyadlarında bütün spor dünyasını hayretten hayrete düşüren Amerikalılar, jimantığı «atletik jimantıklar» formülü ile ifade ediyorlar. Yani İsveç jimantıklarını, atletik hareketlerle takviye ederek inkişaf ettirmiş bulunuyorlar. Bence en iyi jimantik budur. Atletizme aldıkları dereceler de bunu gösteriyor.

Gene Berlin olimpiyadları dolayısıyla ortaya bir takım haksız ve mânasız iddialar atıldı. Zenciler uzvî teşekkülünün hususiyeti ve fevkalâdeliğinden dolayı kazanıyorlar, denildi. Bu iddia tamamile yalandır. Kazananlar muvaffakiyetlerini sade ve sade müsbet metodlarla jimantik yapmalarına borçludurlar.

Almanların, bütün muazzam spor teşkilatlarına, spor saha ve saraylarına rağmen hattâ Finlandiyalılar karşısında dahi ezilmiş bir vaziyete düşmeleri de bu fikrimi ayrıca takviye ediyor. Almanlar, tekrar edeyim, yalnız spor usullerinin bozukluğundan dolayı yenilmişlerdir. Alman atletleri mükemmel birer canbazdırlar. Fakat müsabakada kazanmak için sade canbazlık değil, asrın en ileri metodlarla hazırlanmış bir vücut sahibi olmakla kabildir.

Amerikalıların sistemi, ne âlet ve edevatlı ne de İsveç usulü gibi düdüklü değildir. Bunu «âletsiz atletik jimantıklar» diye hulâsa edebiliriz.

Maamafih ben şimdilik hakkile tatbik edildiği takdirde İsveç jimantıklarının tatbikine dahi çoktan razıyım.

Bir Eski Sporcucu: **Milli Takım santraforu Zeki Rıza.**

— Bence artık bir jimantik meselesi mevzuu bahsolamaz! Çünkü gerek İsveç ve gerek Alman jimantığı, ikisi birden yerlerini çoktan hafif sporlara, müsabakalı oyunlara terketmişlerdir.

Sade evlerde değil, hattâ klüplerde dahi böyledir. Bizim Fener klübü yandıktan evvel, mükemmel bir idman

salonumuz vardı. Fakat ben hiç bir futbolcunun barfiks yaptığını görmedim. Bu sıkı idmanlardan çekindikleri için değildi. Çünkü bir aralık bütün arkadaşlar boksa başlamışlardı. Şu halde gösteriyor ki bu iki jimantik de devirlerini bitirmişler, yani eskimışlerdir. Şimdi, onların yerine voleybol, basketbol gibi oyunlar geçti.

Pek kısa bir tarihi olan bu oyunların bütün dünyada ne kadar büyük bir rağbet bulduğu da bu sözlerimi ispat eder sanırım.

Bence yapılacak iş, ilk mektep sınıflarından başlayarak müsabakalı ve iddialı oyunlara devam etmek sonra voleybol ile basketbole geçerek gençlerin hem müsabaka zevkini, hem de atletik kabiliyetlerini arttırmaktır.

Bir Spor Muharriri: **Burhan Felek.**

— Evvelâ mevzuu anlaşılmı: Jimantik spor değildir.

— Şu halde spor nedir?

— İşte tarifi: Adalı ceht ile müterafik heyecan. Pek mahalle usulü ile oldu amma kusura bakma. Yani kısacası hareketi bedeniyeye. Jimantikte müsabaka yoktur. Meselâ bir «jimantik müsabakası» tertip etsen, o zaman jimantik, spor olur.

Hem lâfı neden uzatıyoruz. Bizim memlekette maalesef sporculuk da tesadüfidir.

Ben 16 yaşında idim, tesadüfen futbolcu oldum. Eminim ki Fenerbahçenin meşhur Zekisi Kadıköyünde değil de Karagümrükte doğmuş ve büyümüş olsaydı muhakkak ki futbolcu olmazdı.

Binaenaleyh ilk işimiz mekteplerdeki gençlere spor zevki vermek olmalıdır.

Dünya mekteplerinin bugün takip ettikleri spora hazırlık rejimi, talebinin yaşına ve bünyesine göre tanzim edilmiş sportif oyunlardır. Jimantik bu sportif oyunlara hazırlık için yapılan beden hareketlerinden ibaret kalmıştır. Bu beden hareketlerinin içinde İsveç jimantığının ihtiva ettiği hareketler mevcut olduğu gibi, belki Alman jimantığının parçaları da vardır. Fakat artık bütün dünyaya kabul edilmiştir ki coğrafya isimle ayrılmış bu veya şu jimantik usulünün çerçevesi içerisine kapanıp bir tarikat derişi gibi ondan başkasının kerametine inanmamak doğru değildir.

Sana daha kısaca bir söz söyleyeyim mi? Bizim memlekette henüz genç

Gizli âyin Yapanlar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

guya çekilmişlerdir. Bunlardan tarikat âyini yapmakla maznun Şeyh Halil, Şeyh Mürtüze, Şeyh Sami, Molla Halil'in kardeşi Mehmet, Çakal İsmail, Şeyh Halil'in dayısı Halil, Kocakafa Hüseyin ve Abdullah oğlu Haydar adlarındaki sekizi tevkiif edilmişlerdir.

Muharrem ve karısı Naciye, kızı Nadire, Durmuş, İsmail, Hamza, Şeyh Salihin karısı Esmâ ve Fatma serbest bırakıldılar. Bunların da gayri mevkuf muhakemelerine devam olunacaktır.

Suçluların evrakı ilk tahkikatın açılması için ikinci müstantikliğe verilmiştir. Suçlular âyin meselesini inkâr etmişlerdir. İçlerinden Haydarla Hüseyin itiraf yolu beyanatta bulunmuşlardır. Şeyh Halil Muharrem'in evinde yapılan toplantıyı içki âlemi olarak göstermiştir. Hüseyin âyin yapıldığını, horoz kesildiğini söylemiş, Haydar o akşam hepsini diz çökmüş halde dua ederken gördüğünü söylemiştir. Tahki kata devam ediliyor.

Adana telâş içinde

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Seyhan da iki metre yükseldi Adana, 28 (Hususi muhabirimizden) — İki gündür kusa fasıllarla yağın yağmurlardan Seyhan nehri bu gün iki metre 30 santim yükselmiştir. Seyhanın yeniden kabarması halkı telâşa düşürmüştür.

Aynı zamanda Kayseriye yağın mebzul karın eriyerek sel halinde Seyhana karıştığı haberi şehirde şayi olur olmaz telâş son dereceyi bulmuş, Karşıyaka ve şehirde nehir kenarında oturanlardan büyük bir kısmı eşyalarını tophya rak iç mahallelere nakletmişlerdir. Bu arada memleket hastahanesi de kısmen boşaltılmıştır.

Nehrin akşama doğru 15 santim kadar alçalması halkın telâşını bir derece olsun izale etmiştir. Maamafih sel korkusu elân mevcuttur.

Kızılay tarafından seylâpedelere yardımlar devam etmektedir. Evleri yıkılanlara para yardımı yapılmaktadır. Teberruat yekünü da günden güne yüklemektedir.

Diğer taraftan yıkılan setlerin tamirine hararetle devam edilmektedir.

Bigada teftiş

Biga (Hususi) — Mülkiye müfettişlerinden İhsan buraya gelmiş, teftişine belediye dairesinden başlamıştır. İhsan belediyenin altı yıllık hesaplarına bakacak, burada bir iki hafta kadar kalacaktır.

Her ekseyeti, ne yürümesini, ne merdivenden inmesini ne de çok tabii olarak bir ağaca tırmanmasını bilmezler. Haydi hayırlısı.

Hakikati olduğu Gibi gören Fransızlar da var

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Fransa için en büyük mahzur, onun infirada sürüklenmesidir. Biz gazetimizde Fransayı infiraddan kurtaracak olan her anlaşmayı alkışladık.

Fransa - İngiltere paktı, Fransız - Sovyet paktı, ilâh...

Biz Fransanın Türkiye ile arasının açılmasına Fransa haklı da olsa, razı olamayız, bu menfaatlerimiz için bir suretle uygun değildir. Türkler Cenevre kanunlarına riayet etmişlerdir. Bizi emrivâkiler karşısında bırakmamışlardır. Antakyaya asker yerine müşahit göndermişlerdir.

Habeşistan, İspanya, Ren emrivâkilerinden sonra Türkiye'nin, takındığı haksever tavır mümtaz bir orijinalliktir. Şu anda Akdenizi kimsenin Çano gölü haline ifrağ etmeğe niyeti yoktur. Bu vaziyet karşısında Akdenizin kapılarını elinde tutan bir devletle Fransanın dostça teşriki mesâi etmesi çok lâzımdır.

Türk - Fransız dostluğu siyaseti hariciyemizin an'anevî siyasetlerinden biridir.

Bu anlaşmazlık bir takım mahzurlar tevhit edebilir, fakat bu tarz siyasetin kanun ve nizama uygun hareket etmek isteyen devletleri, sukutu hayale uğratabileceğini de unutmamak lâzımdır.»

Sabık Kralla Madam Simpson Adada yerleşeceklermiş

Dün gece Belgrad radyosu şu haberi vermiştir:

«İstanbuldan bildirildiğine göre, şimdi Viyanada bulunan eski İngiliz Kralı sekizinci Edvard yakında İstanbul'a gelerek yaz mevsimini Büyükdada geçirecektir.

Sekizinci Edvard'a Misis Simpson da, İstanbulda iltihak edecektir.»

Alman-Japon komünizm mücadelesi

(Baş tarafı 2 inci sayfada)

ki'nin şahsı malûm olunca, mütaleasının da hususi bir ehemmiyeti vardır. Bu zağa göre, Komünizm, bir zamanlar Garbi Avrupa'ya doğru taarruzda bulunuyordu. Bunun önüne Almanya çıktı. Komünizm derhal istikametini değiştirdi. Uzak Şarkta tevaccüh etti. Uzak Şarkta Japonya vardır. O da, Komünizm karşılamaya koyuldu. Japonyanın son zamanda takındığı tavır hareketin sebebi işte budur. Bu sebeple, Avrupa devletleri, hâdiseleri, münhasıran Av-

İzmirde eşek eti satan bir çingene tutuldu

Kaçak etlerin mahiyetini meydana çıkarmak için İzmir belediyesi yüzülmüş eşeği mahalle, mahalle dolaştırdı

İzmir, (Hususi) — İzmirde belediye zabıtası Sineklide halka eşek eti satan çingene Yaşar isminde birini cürmü meşhud halinde yakalamıştır.

Çingene Yaşarın ötedenberi kaçak et sattığını haber alan belediye zabıtası, kendisini takip etmiş, Yaşarın pazardan sıksa ve hastalıklı bir eşek satın alarak evine götürdüğünü, biraz sonra da sırtında et parçalarıyla dışarı çıktığını görmüştür. Yaşar bu etleri mahalleler arasında satmağa çalışırken yakalanmış, evindeki sıksa ve hastalıklı eşeğin diğer parçaları da ele geçirilmiştir.

Yapılan tahkikat neticesinde çingene Yaşarın bundan on beş gün evvel de pazardan ihtiyar bir beygir satın alarak evine getirdiği ve beygiri yüzüldükten sonra etini, dana eti yerine sattığı tesbit edilmiştir.

Yaşar adliyece verilmiş, belediye, halkın kaçak etlere rağbetinin önüne geçmek maksadile yüzülmüş eşeği İzmirin bütün mahallelerinde dolaştırmıştır.

Resimli zabıta Hikâyesinin hal şekli

Uşak Roç'un efendisini bir yüzüğü muayene ederken görmüş olması, had-di zatında bir kıymet ifade etmez, lâkin bu hareket diğer delillerle birleştiği takdirde büyük mâna alabilir. 4 numaralı resimde görüldüğü gibi, Mister PİK'in elbisesi açık renkli idi. Tezgâhlarla mücadele ettiği sırada düğmelerden biri kopmuş, yere düşmüştü. (6 numaralı resim) Roç, efendisinin elbiselerini temizlerken, düğmelerden birinin eksik olduğunu gördü. Gazetede, baygın bulunan tezgâhtarın yanbaşında bir de düğme bulunduğunu okuyunca, meseleyi hemen kavradı. Planını kurdu ve muvaffak da oldu.

rupaî bir gözlükle görmemeli, daha şümulü bir görüşe sahip bulunmalıdır.

★

Yukarıki satırlar da, Alman - Japon Komünizm mücadelesinin bir safhasını aydınlatmış oluyor. — Selim Rağıp

“Son Posta,”nın Edebî Tefrikası: 4

SONEN ALEV

Yazan: Peride Celâl

Bununla beraber o sözünü bitirdiği zaman:

«Yanıyorsun baba, dedim. Doktor Sırrı Nihad şimdilik benim için iyi bir arkadaşdır, o kadar.» Gülümsiyerek: «Fakat şimdilik» diye, tekrar etti.

Ona doğruyu söylemiştim. Sizinle aramızda hiç bir şey geçmemişti. Öbür tanıdıklarım, sizden daha resmî olduğum erkekler bile hemen bir fırsatını bulup, bana manalı şeyler söylemekten çekinmemişlerdi. Halbuki siz benim için bir arkadaştan, hem de iyi ağır, belki başka bir genç kız için düşünceleri, hareketleri sıkıcı olan bir arkadaştan başka bir şey değildiniz. Fakat ben sizin gözlerinizdeki o ağır, vakur ifadeyi ne yalan söyleyeyim beğeniyordum. Sonraları bu beğenmek gittikçe arttı. Size daha çok yaklaşmak istiyor, gittiğim yerlerde sizi bulamazsam orada bir dakika fazla kalıyordum.

Babam sizin bana uygun bir koca olacağını söylemişti zaman, ona sizin benim için şimdilik bir arkadaş olduğunuz cevabını vermiştim. «Şimdilik» dememde sebep vardı. Bazan bakışlarınız

gözlerimde öyle bir ateşle uzun uzun dinleniyordu ki, tatlı bir ümede düşünmekten kendimi alamıyordum ve ağır, fazla ince düşünen bir adam olduğunuz için, beni sevdiğinizi söyleyecek müsaide bir zaman beklediğinizi kuvvetle tahmin ediyordum. Bunda fazla bir hayale de kapılmamıştım. Çünkü sizin gözlerinizle gözlerime döktüğünüz o gizli ateşten cesaret alıyordum. Fakat siz bana öyle uzun uzun baktıktan sonra gene içimden kendî kendime sizinle anlaşmanın pek müşkül olacağına karar vermiştim. Fakat karşılaştığım bu güçlük de ayrı bir zevkle kanımı kamçılıyordu. Bazı günler de kafam ile kalbim arasında bir mücadeledir başlardı. Kalbim gayri ihtiyarî size doğru akarken, kafam «bu adamı sevmekten hayırlıdır.» diye, düşünüyordu. Kafam sizin garib bir adam olduğunuza çoktan karar vermişti. Fakat yazık ki, kalbim bu garib adamı bütün varlığı ile bir çılgın gibi sevmeye başlamıştı.

Günler geçiyordu. Ve siz hiç değişmemiştiniz. Hem de benim ne kadar değiştiğimi farkedemeyecek kadar sa-

kindiniz. Fakat arada sırada gözlerime elâ gözlerinizin içi pırl pırl yanarak, yüzünüz anlaşılmıyacak manalarla karma karışık öyle bir dalışınız vardı ki, sonra kendinizi çabuk topluyor, dudaklarınızda müşfik bir tebessümle hemen o yabancı, uzak adam oluyordunuz.

Daima kendi kendime kaldığım zaman uzun uzun düşünüyordum: «Bu adam benden ne istiyor Allahım! Sevse bu kadar durgun, bir taş gibi hareketsiz kalmasına imkân var mı? Peki sevmiyorsa sık sık yüzüme dalan o ateşli bakışları nedir?»

Yaz gelmişti. Bir sabah Leylâlara kadar gitmek için evden çıktım. O gün hep beyazlar giymiş, saçlarımı küçük bir kız gibi omuzlarıma bırakmıştım. Şişliye doğru yürürken caddede size rastgeldim. Beni görünce şaşırmış gibi durakladınız, bakışlarınız acâibleşti. Sonra hemen yanıma koşar gibi gelecek ellerime sarıldınız. Sizde çok sevdiğim bir insana kavuşmuş gibi bir hal vardı. Gözleriniz sevinç içinde parlıyordu. Yavaşça: «Bugün, dediniz. Bu saçlar, bu gözler ve bu elbiselerle kime benziyorsunuz biliyor musunuz?» Ben sevinçle yüzünüze bakıyordum. İçimden «nihayet her şeyi itiraf edecek.» diye, düşünmüştüm. Fakat siz birdenbire gene durgunlaştınız, ellerinizi çekerek sözünüzü nasıl bitireceğinizi şaşırmış bir halde yüzüme baktınız ve

benim gözlerimdeki merakı görünce kekelere gibi devam ettiniz: «Bahara benzediğinizi söyleyecektim Seza hanım.» Bu komplimanı öyle soğuk bir şekilde tamamlamıştınız ki şaşırıp ve siz yanından ayrıldınız. Ne de olsa sizin gibi o kadar durgun, garip bir adamın bu sözleri söyleyebilmesi büyük bir şeydi ve bana yeniden müthiş bir ümit vermişti. Akşam eve dönünce bu sevinçle babamın boynuna atıldım:

— Baba, galiba Sırrı Nihadla arkadaşlığımızın bitimine geldik, dedim.

Babam gülümsiyerek: — Ne o! dedi. Birbirinize düşman mı oldunuz?

Gülerek cevap verdim: — Hayır, baba. Düşman değil, fakat dostluğumuz yakında çok başka bir cephe alacak sanıyorum.

O, sesini çıkarmadı, her şeyi anlamış gibi memnun başını salladı ve aramızda ne geçtiğini de sormadı.

O gece günlerdenberi tafsilâtî kulaklarda gezen senenin büyük balolarından biri vardı. Babam sofrada bunu hatırlatarak, hazırlanmamı söyleyince büyük bir sevinçle ürperdim. Çünkü sizi orada bulacağıma muhakkak emindim. Baloda size son sözlerinizi söylemek için cesaret vermeye bile karar vermiştim ve giyinip te odamda son bir defa aynaya baktığım zaman müthiş bir sevinç içimi kapladı. Muhakkak beni beğenecektiniz. Sımsıkı vü-

cuduma dolanan beyaz elbisem, dümdüz tarayarak arkamda geniş bir topuz halinde topladığım simsiyah saçlarım, bakışlarımdaki derinlik içime emniyet getirmişti. Odamdan çıkmadan evvel kimsenin iştimesine dikkat ederek yavaşça dua ettim: — Allahım saadeti benden esirgeme..

Bu dua halinde dudaklarımdan fıskıran kelimelerin asıl manası, Allahın bana vereceği biricik saadet, sizin kalbimi kavrayacak ateşli gözleriniz, artık bana söyleyeceğinizi umduğum bütün endişelerimi dağıtacak olan son sözleriniz olacaktı.

Babam ile neşe içinde evden çıktık. Fakat bu neşe balonun verildiği otelin geniş salonuna girinceye kadar devam etti. İçeri girip te kalabalığın içinde gözlerimle bir çok arandıktan sonra sizi bulamayınca içimi birdenbire müthiş bir azap bürüdü. Neredeydiniz? Niçin gelmemiştiniz? Allahım önce düştüğüm ızdırabı size şimdi nasıl anlatayım..

Saatler geçtikçe herkesin bol neşesi, birbirine sokulan çiftler, benim de onların arasına sürüklenir gibi katılmaya mecbur olmam müthiş bir azap oluyor, kafamı sanki kara bir kâbus sarıyordu. Nihayet babam da benim halimdeki gayri tabiiği anladı galiba Erken dönmek için ahbabların çemberinden kurtulmaya çalışırken bana vardım etti. (Arkası var)

İttihad ve Terakkide on sene
Yedinci kısım No. 8

CEMAL PAŞA VE SURIYE

Yazan: Eski Tanin Başmuharriri Muhittin Birgen

Yemende âsilere karşı gösterilen yumuşak siyaset tesirini gösterdi

Yemen vilâyeti merkezden Hicaza nisbetle daha uzak olduğu için Seyit İdris ile İmam Yahya biri Yemenin Şimal tarafında, öteki de Cenubunda kendileri için tesis etmiş oldukları hâkimiyet sahalarında devlete karşı isyan ediyorlardı.

Babiâli, bunların hiç birini yapmamıştı. Haricî vaziyet nezaket kesbedince Cemal paşanın olsun bunu yapması lâzımgelir ve o da bu işi pek güzel becerebilirken, kuvvetini iyi ölçmemek, Suriyede hâkim olunca birdenbire daha büyük bir gurura düşmek yüzünden, o da aksi istikamete gitti ve bir taraftan «cihad» ilân eden halifeler imparatorluğu, öbür taraftan Mekkenin elinden kaçmış olduğunu gördü.

Bunlar olmasaydı, Mekke emiri gene isyan etmez miydi? Yemen emirlerinin son dakikaya kadar sadakat gösterdiklerine bakılırsa belki isyan da olmazdı; fakat, olsa bile bunun çok teherrür etmesi muhakkak mümkündür.

Hicazın İngilizlere geçmesi

Hicazın İngilizler tarafına geçmesi bizim için Hicazın ziyat itibarile mühim bir şey değildi. Fakat, bunun askerî avâkıbi, hayli mühim olmuştur: Medinenin müdafaası için küçük bir cephe yapıldı. Sonra da Hicaz hattının uzun bir saha üzerinde müdafaası zaruretini ayrıca koskoca bir askerî kuvvetin bekcilik vazifesine terkedilmesini mücib oldu ki eğer bu kuvvetler müdafa için elde bulunsaydı bilâhara İngilizlerin Suriyeye taarruzları sırasında onları çok kuvvetli olarak karşılayabilirdik.

Hicazın isyanına yumuşak bir siyasetle mani olmak imkânından bahsederken Yemende vaziyede de bir göz atmak iyi olur. Yemen vilâyeti Hicaza nisbetle merkezden daha uzak ve oraya asker göndermek merkezce pek müşkül olduğu için ötedenberi Seyit İdris ile İmam Yahya biri Yemenin şimal tarafından, öteki de cenubunda kendilerine tesis etmiş oldukları hâkimiyet sahalarında devlete karşı isyan ederler ve ikide birde bunların üzerine koca bir askerî kuvvet gönderilerek te'dibleri uğruna hesabsız insan ve para sarfedilirdi. İnkılâbdan bir müddet sonra burada gene isyan çıkmış olduğu cihetle İzzet paşanın kumandası altında mühim bir kuvvet gönderilmişti. İzzet paşa askerini Yemene çıkardıktan sonra âsilere karşı hiddet ve şiddet gösterecek yerde yumuşaklık ve dostluk siyaseti gösterdi. Ve gerek İmam Yahya, gerek Seyit İdris ile konuşarak bunlara nasihat etti ve istediklerinden bir kısmını da kabul ederek onlarla bir sulh ve dostluk muahedesi yaptı. İşte, Yemende İzzet paşanın ilk defa olarak tecrübe etmiş olduğu bu siyaset gayet iyi bir netice vermiş ve Yemenin bu iki emiri, Cihan Harbi bitip de bizim kuvvetimiz Yemeni terkedinceye kadar bizimle dost oldular. Hatâ, İngiliz veya İtalyanlara uyarak bize karşı isyan etmek şöyle dursun, bilâkis Yemende mevcut kuvvetlerimizle birlikte Yemenin müdafaasına ve bizimle beraber Aden üzerine taarruza iştirak etmişlerdi. Suriye ve Hicazda dahi tatbiki mümkün ve hattâ bence, yukarıda izah ettiğim sebeplerden dolayı elzem olan böyle bir siyasetin tâkib edilmemiş olması, izah edegeldiğim fenalıklara sebep olmuştur.

Bu fenalıkların ehemmiyetini küçük de görmemelidir. Medinenin müdafaası, Hicaz hattının muhafazası büyük masraflara ve küllfetlere ve bilhas-sa Küçük Cemal paşanın kumandası altında mühim bir askerî kuvvetin âtil bir halde bırakılarak tedrici surette

Ahmet İzzet Paşa

erimesine sebep olmuştur. Cemal paşanın gösterebileceği en mühim maharet, sade büyük kısmı Anadoluya getirilmiş olan bu kuvvetleri, yabancı bir iklimde mütemadî zayıyata uğrayarak erimekten sıyanet etmek değil, belki de yerli halkı ele alarak orada yardımcı bir kuvvet vücûda getirmekti. Onun yapması mümkün olup da yapamadığı şey budur. Kendisine atfedilecek en haklı kusur da budur.

Bu siyaset takip edilse acaba bu cephedeki harbin mukadderatı değiş-

bilir miydi? Değişebileceğini zannetmiyorum. Yalnız bizim her husustaki zayıflığımız çok daha az ve buna mukabil İngilizlerin zararları da çok daha fazla olurdu.

Denilebilir ki Cemal paşa acaba böyle bir siyaseti hiç tecrübe etmemiş midir? Hiç tecrübe etmeden bunun aksine bir siyasete gitmesi için bir sebep olmadığına göre belki böyle bir tecrübeye de bulunmuştur. Ben buna dair hiç bir şey bilmiyorum. Büsbütün tecrübe etmemiş olduğunu da iddia edemem, fakat, bir siyasetle ciddi surette meşgul olmuş bulunduğuna dair hiç bir malûmatım yoktur.

Halbuki bu işlerle uzaktan ve yakından alâkadar olan bir çok insanlardan bunun aksine mütalealar dinledim. Yani Cemal paşayı bu noktada tenkit eden yalnız ben değilim. Fikirlerine itimad ettiğim bir hayli insandan da bu tarzda tenkitler dinledim. Esasen alelade usullerle, biraz para ve iltifatla kabile reislerini kazanmaya çalışmak bir siyaset değildi. Asıl yapılacak şey, büyük, yüksek bir siyaset idi: Hicazın muhtariyetini takviye ve Suriyede de kendi nezareti ve kontrolü altında geniş bir muhtariyet vermek idi. Cemal paşa böyle bir siyasete el sürmek şöyle dursun, bu tarzdaki fikirlere iltifat bile etmemiştir.

(Arkası var)

Yirminci Asrın en büyük aşkı

(Baştarafı 11inci sayfada)

— Sizin söylediklerinize çok memnun oldum, Amerikanın büyük bir hayranı olan ben, bütün matbuatın mütefekkan bu işin lehinde yazmalarını temenni ederdim. Amerikan gazetelerinde okuduklarıma da hiç beğenmediğimi açıkça söylemeliyim.

Mis Merryman mükâlemeye hemen hemen iştirak etmiyor, yeğeninim ko-

HASAN

RUJU

Kadınların ve güzellerin ve gençlerin hayatı istekleridir. Sabit, açık, orta ve koyu renkleri vardır. Ruj 60, Allık 35 kuruştur. Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

Kadınların ve güzellerin ve gençlerin hayatı istekleridir. Sabit, açık, orta ve koyu renkleri vardır. Ruj 60, Allık 35 kuruştur. Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

Kadınların ve güzellerin ve gençlerin hayatı istekleridir. Sabit, açık, orta ve koyu renkleri vardır. Ruj 60, Allık 35 kuruştur. Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

Kadınların ve güzellerin ve gençlerin hayatı istekleridir. Sabit, açık, orta ve koyu renkleri vardır. Ruj 60, Allık 35 kuruştur. Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

Kadınların ve güzellerin ve gençlerin hayatı istekleridir. Sabit, açık, orta ve koyu renkleri vardır. Ruj 60, Allık 35 kuruştur. Hasan deposu: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir.

nuşmalarına kulak kabartıyordu. Simpson ise ciddi mevzulara temas eden konuşmalarında usaklar mülâkâta vukuf peyda etmesinler diye Almanca söylemeği tercih ediyordu.

Sarışın bir baş, siyah saçlar, çıtırdayan bir ateş... Yarı karanlık bir yemek odası ve mükemmel bir sofraya, yumuşak ve nazik hareketler, aşık... zevk... garam ve şu manzara emin olunuz bu çift halkında yazılan sütunlarca yazıdan, söylenen ciltlerce sözden daha mânidardı.

Sektizinci Edvard ve Mis Simpson! açık yüzlü Fort Belvedere'in içine yuva kurmuş bir çift aşık... Bir çift sevgili idiler.

(Arkası yarım)

Amerika mektupları

(Baştarafı 6 ıncı sayfada)

«Bizi bir tophyan olsa, hepimiz senede birer dolar versek burada her sene iki üç talebe okutabiliriz. Bizim de böylelikle memlekete faydamız dokunur diyorlar ve dört gözle kendileri ana yurd arasında bir köprü kuracak olan bu adamı bekliyorlar. Öz vatanın özlüklerini kaybetmeyen evlâtlarının bu yabancı diyarda hasret kâğıdıkları alâkayı bulamamaları, gelip gidenlerin onlarla meşgul olmaları yüreklerine dert oluyor. Burada talebeler burada iken bizimle iyi ahbablık ediyorlar. Fakat memlekete döndükleri zaman bizi bir daha hiç hatırlamıyorlar.» diye şikâyet ediyorlar. Onlara cevap verenler biraz sitemli sitemli konuşuyorlar:

«Bize yazıp ne yapımlar diyorlar, biz onların dilinden bile anlamıyoruz. Biz cahil insanlarız, onlara bu gurbet ilinde yardım edebiliyorsak yetiştir, bu memnuniyet bizim için kâfi.»

Tevfik Sadullah

Hikâye

Onu biz öldürdük

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

Ahmet Ağa öksürükten omuzları sarılarak ocağa yaklaştı. Solan alevler üzerine bir kucağı çalı çırpı attı.

Gözlerim bir kaç saat içinde bana daha çok ihtiyarlanmış ve çökmüş gibi görünen ihtiyara takılmış kalmıştı.

— Bana söyleyeceği şey nedir acaba?

İkinci vakti, çocuklar mektepten çıktığı sırada Ahmet ağa yanıma yaklaşmış ve boğuk öksürüklerle tıkanarak yavaşça: «Oğul, işin bittikten sonra bize kadar geliver, sana anlatacaklarım var» demişti.

Harmanlar köyü mektebine hoca olarak geldiğim gündendenberi, işte üç sene oluyor, köy muhtarı Ahmet ağa ile aramızda güzel bir ahbablık başlamıştı. Çok defa, mektep kapandıktan sonra yalnızlıktan sıkıldığım, yapacak bir şey bulamadığım geceler onun evine gider, ocağın karşısındaki sedire yaslanarak seksenlik ihtiyarın savaş hikâyelerini tatlı tatlı dinlerim; fakat şimdiye kadar adamcağzın mektebe kadar gelip beni çağıracağı vâkı değildi.

— Anlat bakalım Ahmet ağa.

Başımı benden tarafa çevirdi. Ocağın alevleri yüzünün bir tarafını kızıl bir ışıkla yakmış gibiydi. Bir gözü karanlıkta kalmıştı fakat kızıl ışıkla yanan öteki gözü korkuya benzeyen isimsiz bir duygu ile titreyordu.

Boğazında tıkanan sesile cevap verdim:

— Hele dur bakalım oğul; sana her vakitki gibi elimle bir kahve pişireyim... Bizim kaçık düşmanı (*) öleli dört sene oluyor, ben hâlâ doğru dürüst bir kahve pişirmesini bile öğrenemedim; lâfa dalarsam köpüğü taşıyırım.

Üç senedenberi ilk defa olarak ihtiyar köy muhtarına bana karısından bahsediyordu. Bu fevkalâde bir vak'a idi. Çünkü Ahmet ağa ile hemen her gece saatler saati karşı karşıya kalıp konuştuğumuz halde, bir defa olsun, ne karısının, ne de elli sene evvel ölen kızının adlarını andığını duymamıştım. Vaktile yıllarca İstanbulda bulunmuş ve okumak yazmak öğrenmiş olan bu sevimli ihtiyarın yalnız hayatı bende merak uyandırdığı için köy kahvesinde rastladığım adamlara ona ait sual-

ler sormu ve elli sene evvel genç ve güzel kızının bir sabah yatağında ölü olarak bulunduğunu ve o gündün sonra da karı kocanın

yalnızca yaşadıklarını öğrenmiştim.

Köyün en okumuş, en namuslu ve çalışkan adamı olan Ahmet ağa, işte şimdi karşımda korkuyormuş gibi titreyordu.

— Ahmet ağa, bana diyeceğin nedir? Seni dinliyorum.

Kahve fincanımı ocağın yanında duran ve masa hizmetini gören yuvarlak ağaç gövdesinin üstüne dayadım, gözlerimi ihtiyara çevirdim. O, bir elle beyaz sakallı okşuyarak dağın dalgin seyrediyordu. Göğsünden, can çekişen bir adam gibi, hırıltılı bir nefes çıkıyordu. Zavallı adamcağzı şim diye kadar hiç böyle telâşlı ve sıkıntılı görmemişim. Öksürüğü de bu gece büsbütün artmıştı.

Aradan kaç dakika geçtiğini bilemiyorum. Ocağa yanan ıslak odunların kaynamasından başka bir ses duyulmuyordu.

Ahmet Ağa birdenbire başını kaldırdı ve sesinde ilk defa duyduğum bir ateşle anlattı:

— Elli senedenberi taşıdığım bir yükün ağırlığından kurtulmak istiyorum oğlum. Sana, dünyada kimsenin bilmediği bir şeyi söyleyeceğim, çünkü bu sır benimle beraber mezara gömülürse kemiklerim rahat etmeyecek... Bir de, işlediğim günahın cezasız kalmasını istiyorum artık. Yıllar geçtikçe bu istek içinde daha derin bir kök salıyor.

Tam elli sene evvel böyle bir kış ge-

(*) Karısı.

cesiydi. Rüzgârlı bir kış gecesi... Akşam yatarken karıma kapıyı bacayı iyice kapamasını, kızımın yorganlarını sıkıca örtmesini tembih ettiğim halde gece yarısı kapının vurmasıyla uyandım ve tabancamı alarak yatağımdan fırladım. Fakat dışarıya çıkınca şaşkınlıktan dona kaldım: Kızım rüzgârla çekişerek kapıyı kapamağa çabalyordu. Beni görünce korkarak odasına kaçtı. Peşinden gittim.

— Kız Fatma, dedim, kapıyı rüzgâr mı açtı?

Korkudan irileşen gözleriyle yüzüme baktı. Yanakları nar gibi kızıldı, alnında ter damlaları pırdıyordu. Elinde, dağ başında yolunu şaşırarak sürüsünü kaybeden bir kuzunun dokunaklı şaşkınlığı vardı.

— Söylesene kız!

Korkudan kısılan sesile:

— Evet baba, dedi, rüzgâr açmıştı, ben kapamağa çabşıyordum.

Kapıyı kapadıktan sonra odaya girdiğim vakit karım da yatağın üstünde oturmuş, tiril tiril titriyordu. Onunla a'ay ettim:

— Sen de, kızın da bir tavşan gibi korkaksınız. Bir kapının çarpmasıyla bediniz benziniz atıyor, kanınız donuyor. Haydi yat uyu!

Fakat o geceden sonra karıma, şehirliler gibi, bir korku hastalığı gelmişti. Geceleyin vakitli vaksiz uyanıyor ve yatağından fırlıyordu.

— Ne oldun karı. Neden korktun gene?

— Dışarıda bir ayak sesi duyar gibi oldum da...

— Haydi yat kuzum, deli mi oldun sen?

Aradan bir kaç ay geçti. Bizim kız gündün güne soluyor, bir fidan gibi şıncılıyordu.

Bir sabah karımı karşıma aldım.

— Bana bak, dedim, bizim kıza bir şeyler oluyor, gündün güne eti ve canı gidiyor, yemek yediği yok, bir yudum suyu bile midesi geri veriyor. Buna bir çare bulalım, kız fena bir dert kapmadan evvel onu kasabaya götürülim. Bir doktora gösterelim.

Doktor sözile karım bir deli gibi yerinden sıradı.

— Sakın ha ağam, ben kızımı iyi etmesini bilirim. Öyle doktor filân istemem.

Fakat aradan bir ay geçince ben işi anla-

dım. Kızın derdi filân yoktu, kah-pe gebe idi. İşte o zaman karımın korkusunu, kızımın telâşını hep anlamam ama iş isten geçmişti.

Ahmet Ağa bir maşraba dolusu suyu bir hamlede içerek derin bir nefes aldı. Sonra, durursa cesareti kırılacak ve söyleyemeyecekmiş gibi alelacele lâfına devam etti:

— Bu hale bir ay daha tahammül ettim; fakat bir gece namusumu temizlemek kararını verdim ve yavaş yavaş kızımın odasına girerek onu öldürdüm.

İhtiyarın nefesi kesilmişti. Boğazında bir hırıltı ile kesik kesik söylüyordu artık.

— Beni polise ver şimdi. Onu biz öldürdük. Anası ve ben... İlk gündün daha anası bana olanı biteni söyleseydi her şey başka türlü olacaktı, ben de sarı saçlı, mavi gözlü kızcağızıma kıymıyacaktım. Onu öldürdükten sonra elli sene bir korkak gibi yaşadım, eli kanlı bir adam olduğumu kimseye söyleyemedim ama bugün artık kuvvetim kalmadı, her şeyi söyleyeceğim. Herkese söyleyeceğim. Benim evlât katili olduğumu bütün köy halkı bilecek ve ben kasabanın hapishanesinde gebereceğim.

İhtiyar Ahmet Ağa iki gün, iki gece yatağında ateşler içinde yanarak sarıydı. Üçüncü günü onu köyün mezarlığına götürdük. Fakat onun hayatının sırrı bugün beni ağır bir yük gibi rahatsız ediyor.

"Son Posta"nın tefriki : 73

— İKİNCİ KISIM —

A. R.

Kazak kumandanı yaverinin uzattığı kâğıdı aldı, okuyarak Fransızca tercümeyle başladı. Bu kâğıtta "Şatoda esir bulunan Türk esirlerinden binbaşı Cemil Beyin hastabığı mütehassıs doktorlar tarafından tedaviye muhtaç görüldüğünden ve kendisi de emniyet ve itimadı haiz olduğundan Petersburga gelerek buradaki etibba tedavisine müsaade edilmiştir," deniliyordu

— Bence, hayat bir rüyadan ibaret; kumandan...

— Evet.. fakat.. insanların mukadderatına taallük eden rüyalar da vardır ya?..

— Hayatımda en ehemmiyet veremediğim şey varsa.. o da, rüyada ratımdır.

Kazak alayı kumandanı, büyük kalpağını masanın üstüne atarak geniş bir tebessümle Cemilin karşısına dikilmiştir.

Cemil, iki elleri ceblerinde, ve parmakları tetikte olarak Marki Gorçakof'un yüzüne gülümsemişti.

— A.. ben, bu gece bir rüya görmüş olmanızı arzu ederdim.

— Nasıl rüya, görmemi arzu ederdiniz.

— Meselâ.. bir tren.. bir yolculuk.. bir gürlütlü.. bir kalabalık...

— Haaa.. anladım.. uzunca bir yolculuğun habercisi olan bir rüya, demek istiyorsunuz.

— Bravo, kumandan!. Cidden zekisiniz?..

— O kadar zeki olmamakla beraber, şu halde şimdi size söyleyeyim ki.. bana; böyle bir yolculuğa çıkacağımı söylemeye geldiniz.

— A, bravo. İşte bu da, zekânızın ikinci bir eseri.

— Lütfen söyler misiniz.. beni, nereye gönderiyorsunuz?..

— Oo.. ben mi, sizi gönderiyorum?.. Azizim kumandan!. Bana kalsa, sizin kıymetli dostluğunuzdan bir dakika bile uzak bulunmak istemem. Fakat ne yapalım ki, hazin bir vazife ifa ettiriyorlar.. sizi, bizim muhitimizden uzaklaştırıyorlar?..

— Kim uzaklaştırıyor?..

— Harbiye Nezareti.

Cemilin vücudu, hafifçe ürpermişti. İçinden:

— Eyvah.. her şey mahvoldu. Mutlaka üsere karargâhlarından birine gidiyorum.

Demişti. Fakat, hissiyatını belli etmemiye gayret göstermişti.

Marki Gorçakof, devam etmişti.

— Fakat.. zannederim ki, harbiye

nezareti de; ya, umumî karargâhtan, ve yahut saray nazırlığından emir almış olacak. Çünkü...

Cemil, bu uzun lâflardan sinirlenmişti. Bir an evvel hakikati öğrenmek istemişti:

— Bence, ehemmiyeti yok, kumandan... Neresi emir verirse versin... Söyleyiniz, nereye gidiyorum.

Kazak kumandanı, ellerini birbirine sürterek ve tatlı tatlı gülerken cevap vermişti:

— Nereye mi?.. O, büyük şehre.. Petersburga...

— Petersburga mı?.. Fakat; bir esir zabit...

— Ooo!.. Esaret meselesi, kat'iyen mevzuubahs değil.. Bakınız, alduğum emri, size aynen tebliğ edeyim.

Kazak kumandanı, yaverinin uzattığı kâğıdı aldı. Okuyarak Fransızca tercümeyle başladı.

(Orsk) da Kazak depo alayı kumandanlığına

(Nerimanof) şatosunda misafir suretile ikamet eden, Türk esirlerinden binbaşı Cemil Beyin hastalığı, mütehassıs doktorlar tarafından tedaviye muhtaç bir şekilde olduğundan ve kendisi de emniyet ve itimadı haiz bulunduğundan Petersburga gelerek buradaki etibba tarafından tedavisine müsaade edilmiştir.

Bu emri kendisine derhal tebliğ etmekle beraber; Petersburga kadar müreffeh seyahatini temin ediniz; oradan hareketini de telgrafla bildiriniz.]

Kazak kumandanı Marki Gorçakof bu emirnameyi okurken; Cemil şaşırılmıştı. Az kalsın:

— Yaşşaaa, Prenses Emma... Nihayet, dediğini yaptın, ha?..

Diye bağuracaktı.

★

(Vlâdivostok - Moskova) ekspresi treninde yalnız başına yoluna devam eden Cemil, derin düşünüyordu. Şatoda, Maşa ile ayrılmalrı, çok hazin olmuştu.

Maşa, son gece sabaha kadar uyumamıştı. Cemilin dizlerinin dibinde oturmuş:

— Sen benim vicdanımı, çok büyük bir fenalıktan kurtardın. Bana hakikî insanlık vazifemi anlattın... Fakat, beni unutma. Esaslı bir şekilde bir yere yerleşir yerleşmez; beni yanına al.

Diye yalvarmıştı.

Cemil, Maşanın bütün hatıralarını birer birer zihninden geçirdikten sonra, kalbini yoklamış, ve nihayet orada Maşayı köklenmiş bulunca:

— Evet.. bu kadar temiz bir ruha malik olan bir kıza, derhal unutmamalıyım.. yakında hakikaten bir mahşer halini alacak olan bu Çarlar ülkesinde, onu yapayalnız bırakmamalıyım. Her halde yanıma almalıyım.

Diye mırıldanmıştı.

Vaziyet, fazla düşünceye müsait değildi. Cemil, bütün geçtiği yerlerde, bir takım garip hallere ve hâdiselere tesadüf etmekte idi... İstasyonun birinde, Çarın yaverlerinden bir miralay inmiş, istasyon binasına doğru ilerlemişti. Cemilin kompartımanının önünde duran iki genç arasında şu kısa mükâleme geçmişti:

— Bak!.. Şundaki, çalınma bak... Gideyim, şuna çarpayım. Bir omuz vuruşla yere yuvarlayım mı?..

(Arkası var)

"Son Posta"nın Tarihi Tefriki : 12

Yazan : Celâl Cengiz

Elamlar, Kral Gudeanın ordularına mukavemet edememişler, Nabo Hazinelerini boşaltarak kaçmıştı.

Cüceler surlardan içeri girince ortalıkta: "Memleketimizi cinler bastı..," diye bir telâştır başladı. Gudea Enhilin hüşmine uğramaktan korkuyordu.

Elamlar, Sumerlilerin ne iri yarı ve heybetli cengâverler olduğunu bildikleri için, karanlıklarda küçücük hayatletler halinde dolaşan cüceleri cin sanarak korkmuşlardı.

Nabo, Suz sarayında yatarken, kapısındaki nöbetçiler:

— Şehri cinler sardılar...

Diye bağırıyordu. Suz kralı korkulu bir rüyadan uyanır gibi, gözlerini oğuşturarak yatağından fırladı:

— Ne diyorsunuz.. şehri cinler mi sardı?

Nabo vaziyeti iyice kavrayamamıştı. Derhal sihirbazlarını etrafına topladı.. meş'aleler yakıldı.. tütsüler dolaştırılmaya başlandı. Cinleri arıyorlardı.

Ming-Çon batı cephesindeki surların tepesinde duruyordu. Yanında yirmiden fazla cüce vardı. Diğer cüceler de surun başka cephelerini sarmışlardı. Elam askeri kalenin içinde geçirdiği için, gün doğmadan surlara çıkmak imkânını bulamıyordu. Yukarıya saldıranları battalılarla yere düşürüyorlardı. Beş yüz cüce, on bin kişilik bir ordunun yapamadığı yararlığı göstermişti.

Nihayet Elam dağının yamaçlarına pembe gölgeler düşmeğe başlamıştı. Sumer cengâverleri küme küme surların dibine yaklaşıyordu.

O sabah Gudea da erken uyanmıştı. Askerin vaktinden önce yürüyüş yaptığını görünce şaşırıldı.

— Ulu Tanrı uyanır uyanmaz, askerlerim neden kalktılar.. nereye gidiyorlar?

Diye Nâraş'ı çağırdı.

Nâraş cücelerin kaleye çıktıklarını söyledi:

— Gökten bir fenalık gelirse, biz değil, cüceler düşsün.

Dedi. Gudea bu hücumun uğursuzluk getireceğinden endişe ediyordu. Çadırından dışarıya çıktı.. askerlerin kaleye saldırmalarını gördü:

— Elamlar neden kendilerini müdafaa etmiyorlar?

Nâraş cevap verdi:

— Elam askerleri kale içinde uyurlarken, cüceler kaleyi sardılar. Güneş doğdu.. Sumer kahramanlarının yü-rümesine mâni kalmadı.

Dedi. Gudea askerinin surlara tırmandığını görünce yarı sevinç, yarı hayret içinde, bir müddet gözlerini ufuklara dikti:

— Tanrım, sen bizi affet! Sabah olmadan gözlerimizi açtık.. ortalık aydınlanmadan ayağa kalktık.. karınlar bile yuvalardan yeni çıkıyorlar. Sen bizi (Enhil) in gazabından koru, Tanrım!

Gudea Tanrıdan af dilerken, surların üzerinde müthiş bir dövüş başlamıştı.

Elamlar ayaklanmışlar, cücelere boğuşuyorlardı.

Suz kralı Nabo karısını ve cariyelelerini alarak kale gerisine kaçmıştı. Suz sarayının demir kapısını kilitlemişler, Elam hazinesini bir saat içinde boşaltmışlardı.

Cücelerin yığılı surlardan yukarıya çıkan Sumer akıncıları nihayet şehrin batı kapısını açtılar.. zafer boruları çalındı..

Gudea gene memnun değildi.. Candan sevinmiyordu.

Nâraş:

— Kaleye giriyoruz..

Diye haber gönderdi.

Sumer kralı:

— Ben en sonra gireceğim.

Diye cevap verdi.

Şehrin batı kapısını ardına kadar açmışlardı. Elam askeri:

— Cinler geliyor..

Korkusile oklarını ve kargalarını atarak yerlere kapanyorlardı.

Yerliler evlerinden dışarıya çıkmıyor, kralın adamları küme küme şehri terk ederek Nabonun peşinden koşuyordu.

Elamlardan biri surların tepesinden attığı zehirli bir hançerle cücelerin önderi Ming-Çon'u göğsünden yaralamıştı.

Gudea surlardan yere yuvarlanan bir cüce gördü.

— Getirin şu adamı buraya..

Diye haykırdı. Gudea yaralanan cücenin Ming-Çon olduğunu görünce ellerini göğsünün üstünde kavuşturdu.. başını göğe kaldırdı:

— İşte bir felâket.. Enhil üzerimizde dolaşıyor.

Diye çadırına döndü.

Nâraş, kralın askerle birlikte Suz

RADYO

Bugünkü Program

29 Birincikanun 936

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk muskisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla hafif müzik. 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans muskisi. 19.30: Konferans: Dr. İ. Zati tarafından. 20: Vedîa Rıza ve arkadaşları tarafından Türk muskisi ve halk şarkıları. 20.30: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk muskisi ve halk şarkıları. 21: (Saat ayarı). Şehir Tiyatrosu operet kısmı tarafından bir temsil. 22: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar.

BUKREŞ

18.10: Oda muskisi. 18.45: Romanya muskisi. 19.30: Senfoni orkestra. 21.20: Plâk neşriyatı. 21.45: Haberler.

BUDAPEŞTE

17.30: Plâk neşriyatı. 18.40: Müsahabe. 19.50: Tiyatro. 21.50: Macar havaları. 22.35: Salon havaları. 23.20: Çigan orkestrası.

PRAG

17.30: Muhtelif havalar. 18.10: Almanya haberleri. 19.10: Orkestra havaları. 20.25: Plâk neşriyatı. 20.30: Tiyatro. 21: Konser. 22.15: Plâk neşriyatı. 22.45: Brnodan nakil.

VIYANA

16.45: Viyolon havaları. 20: Muhtelif havalar. 21.25: Kabare havaları. 22.20: Dans havaları.

VARŞOVA

16.30: Orkestra. 17.25: Viyolen havaları. 19.20: İngiliz muskisi, Arap şarkıları. 20: Muhtelif havalar. 20.15: Opera. 22.25: Kısa temsiller. 22.40: Dans muskisi.

Yarınki program

30 Birincikanun 936

İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk muskisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla hafif müzik. 13.25: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans muskisi. 19.30: Gitar solo: Maryo Parudi tarafından. 20: Nezihe ve arkadaşları tarafından Türk muskisi. 20.30: Türk musiki heyeti. 21 (Saat ayarı) orkestra. 22: Ajans ve borsa haberleri ve ertesi günkü programı. 22.30: Plâkla sololar.

şehrine girmesini istiyordu.

Gudea buna razı olmadı.

— Önce sen gir.. Nabonun nereye gittiğini öğren! Ve Suzlulara, hangi mizi istediğini sor!

Dedi. Nâraş maiyetindeki atlıları önüne geçti.. Borular çalarken şehir girdi.

Yerlilerden hiç biri evinden dışarıya çıkmıyordu.

Elamlar krallarından çok korkuyorlardı.

Elamlar aynı zamanda cinlerden de çok korkarlardı. Fırtınaların, kasırgaların, boraların cinler tarafından idare edildiğine inanırlardı. Elâm yurdunda şiddetli bir rüzgâr esse:

(Arkası var)

Son Posta

İstanbul Gelir ve Para

BORSASI

28-12-1936

Türk Devlet Borçları

Lira	Lira
% 7,5 T. B. I 22,675	% 5 Hazine B. 00,00
% 7,5 T. B. II 21,275	Dahill istikraz 99,05
% 7,5 T. B. III 00,00	

Devlet Demiryolları Borçları

Lira	Lira
Ergani 97,25	Anadolu I ve II 40,50
Sivas Erzurum 95,00	Anadolu M 44,25

Sosyeteler Eshamı

Lira	Lira
İs. B. Mül. 81,00	İst. Tramvay 22,00
" " Hâ. 10,00	Bomonti 9,50
" " Name 10,00	Terkos 14,00
Merkez B. D. 90,00	A. Çimento 13,35

ÇEKLER

Krş.	L. T. L. için
İsterlin 616,00	Dolar 0,7965
F. Frangı 17,07	Liret 15,1475

NAKİT

Krş.	Krş.
20 F. Frangı 117,00	1 Mark 26,00
1 Dolar 176,00	20 Drahml 23,00
1 İsterlin 618,00	20 Leva 23,00
20 Liret 125,00	20 Ley 14,00

Borsa Dışında

L. K.	L. K.
Kredi Fonsiye 00,00	Mübadil Bon. 00,00
1880 senesi 103,00	Gayri " " 0,00
1903 " 103,00	Altın 1013
1911 " 97,00	Mecidiye 000

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Etem Pertev). Alemdarda: (Ali Rıza). Bakırköyünde: (Hilâl). Beyazıtta: (Belkis). Eminönünde: (Salih Necati). Fenerde: (Emfiyâdi). Karagürnekte: (Suat). Küçükpazarda: (Hasan Hüfisi). Samatya'da: (Teofilos). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Üniversite).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Hüseyn Hüsnü). Hasköyde: (Nisim Aseo). Kasımpaşada: (Müeyyet). Merkez nahiyyede: (Della Suda). Şişlide: (Nargileciyan). (Taksimde: (Limonciyan).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:

Büyükdada: (Merkez). Heybelide: (Yusuflı). Kadıköy Pazaryolunda: (Rifat Muhtar). Modada: (Alâeddin). Üsküdar Çarşubayında: (İttihat).

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Salı

(*)

Sıcak ve Soğuk banyolar

Sıcak banyolar: Tansiyonu yüksek olanlara, kalb hastalığı olanlara, şişman olanlara ve açık verem hastalığı bulmuş olanlara kat'iyen tavsiye edilmez. Tok karına banyoya girmeyiniz. Sıcak banyoların derecesi 38-40 tir. Bu dereceyi tecavüz ettirmeyiniz. Hele sıcak banyolarda azami 15-20 dakikadan fazla durmayınız. Yemekten sonra banyoya girerseniz, bunların içkiye müptelâ olanları için bilhassa çok tehlikeli olur. Muhtelif âzalarında ihtikanlar yapar. Kalb durması ile birden ölümler gelir.

Soğuk banyolar: Böbrek hastalığına müptelâ olanlara, asma muvafık değildir. İdrar yolu hastalıkları, prostat ve mesane hastalıklarında da soğuk banyolar tavsiye edilmez.

İlk banyoların en büyük faydası asabi olanlardır. Teskin eder. Teheyyücatı defeder ve sükûnetle uyku gelir.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

CİLDİNİZİ BESLEYİNİZ

ve ona, taze nermin ve genç bir manzara veriniz.
VIYANA ÜNİVERSİTESİNİN MEŞHUR BİR TIB PROFESÖRÜ
Genç hayvanlardan istifade ettiği yeni bir cild
unsuru kefetmiştir.

BU YENİ TEDBİRİ TECRÜBE EDİNİZ. SİZİ GENÇLEŞTİRECEK VE GÜZELLEŞTİRECEKTİR.

İşte, genç hayvanlardan istihsal edilmiş bu yeni cilt unsuru, cildinizin derinliğine nüfuz ederek buruşuklukların teşekkül ettiği yeri, ilk yumuşamaya başlayan nesleri veya zayıflayan yüz adalelerini besler. Binlerce kadınlar, bu usulü büyük muvaffakiyetle tatbik etmişlerdir. Bu müstahzar bütün dünyada emsali arasında yegânedir. Bu cevher, şimdi, cildinizi beslemek için matlûp nisbet dairesinde Tokalon kremi terkibine karıştırılmıştır. Akşamları yatmadan evvel pembe rengindeki ve sabahları beyaz rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Tokalon kremi ile beraber su geçmez yeni Tokalon pudrasını da kullanınız. Daimi bir rütubet, cildin mesamelerini teraşşüh ettirir ve pudranız su geçmez cinsinden değilse bu rütubete KAHER SABAH DAHA GENÇ GÖRÜNÜZÜZ

ışır ve sert cisimler teşekkül eder ki, mesamata dahil olunca açılmalarına ve binnetice teni berbat eden gayrisaf maddelerin massetmesine sebep olur. Su geçmez yeni Tokalon pudrasını tecrübe etmek için parmağınızın ucuna biraz pudra koyunuz ve suya batırınız, sudan çıkınca parmağınızın kuru olduğunu göreceksiniz.

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim Şirketi

(MÜHİM İLÂN)

Tesisatı Elektrikiye Türk Anonim Şirketi, memurinin 1936 senesine ait «pembe» renkte ve «müstatıl» şekilde hüviyet kartlarının 1 İnkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «mavi» renkte ve «müstatıl» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine arzeder.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin unvanı yani «TESİSATI ELEKTRİKİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafi muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddedeyler.

DİREKTÖRLÜK

K A Ş E

NEOKALMİNA

Grip - Nevralji - Baş ve diş ağrıları - Artritizm - Romatizma

Istanbul Belediyesi İlanları

Keşif bedeli 1102 lira 71 kuruş olan Verem dispanserinin tamiri ve bahçesinde yapılacak odun deposu açık arttırmaya konulmuştur. Keşif evrakı ve şartnamesi levazim müdürlüğünde görülebilir. İstekliler Bayındırlık direktörlüğünden alacakları fen ehliyet vesikası ve 2490 No.lu kanunda yazılı vesika ile 82 lira 70 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 30/12/936 çarşamba günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdır. (1) (3631)

Türk Anonim Elektrik Şirketi

(MÜHİM İLÂN)

Elektrik Şirketi, memurinin 1936 senesine ait «yeşil» renkte ve müstatil şekilde hüviyet kartlarının 1 İnkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «pembe» renkte ve «müstatıl» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine bildirir.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin unvanı yani «TÜRK ANONİM ELEKTRİK ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafi muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddedeyler.

DİREKTÖRLÜK

İHAR NULUSU
İSTANBUL

*Bu yaşta böyle
GÜLEBİLMEK İÇİN
ŞİMDİDEN BİRİKTİR*

TÜRKİYE BANKASI

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ Her türlü banka işi ★

**DEMI İKTİDAR
BEL GEYŞEKLİĞİ
DERMANŞIZLIK
VÜCUT VE DİMAĞ
YORGUNLUKLARI**

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ.

BEŞİR KEMAL
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ - İSTANBUL

Doktor Hafız Cem-i

Dahiliye mütehasşisi

Pazardan maada hergün 8 - 6
Divanyolu (104) No. Tele'ou: 22393
Tel. K. d ü 38 - Beylerbeyi 43

Istanbulda Hava Gazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı
Sinaie Türk Anonim Şirketi

(MÜHİM İLÂN)

Istanbul Hava Gazı ve Elektrik ve Teşebbüsatı Sinaie Türk Anonim Şirketi memurinin 1936 senesine ait «kül» renkte ve «müstatıl» şekilde hüviyet kartlarının 1 İnkincikânun 1937 den itibaren iptal edilerek 1937 senesi için muteber olmak üzere «turuncu» renkte ve «müstatıl» şekilde kartlarla tebdil edileceğini muhterem müşterilerine arzeder.

Mezkûr kartların baş tarafında şirketin unvanı yani «İSTANBUL HAVA GAZI VE ELEKTRİK VE TEŞEBBÜSATI SİNAİYE TÜRK ANONİM ŞİRKETİ» ve eğri olarak 1937 ibaresi yazılıdır.

Bu evsafi muhtevi olmayan kartlar usulüne gayrimuvafık addedilerek hâmilleri hemen polise ihbar olunmalıdır. Şirket, müşterilerin işbu ihbarnameye riayet etmemelerinden tevellüt edebilecek olan neticeler için her mesuliyeti şimdiden reddedeyler.

DİREKTÖRLÜK

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

997 Kilo tönbeği derisi
289 » » bezi
621 » tiftik
41 » kırntı bez
57 adet muhtelif eb'atta eski muşanba

Yukarıda cins ve mikdarları yazılı malzeme 30/12/936 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin malları görmek üzere her gün Cibali Fabrika sına ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 15 güvenme paralarıyla birlikte Kabataşta Inhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesi Müdürlüğündeki Satış komisyonuna müracaatları. (3582)

Muhterah, Haritalı Hayat Takvimi Çıktı

Bu eşsiz ve emsalsiz takvimin taktileri vardır. Taktilerini almamak için dikkat etmelidir. Takvime ait her türlü malumatı dünya tarihlerini, inkılap tarihleri, dini tarihler, ihtifal tarihleri, dünya devletlerinin nüfus ve kuvvetleri, vilayet ve kazaları, nüfusumuz, tren istasyonları, liman ve iskeleler, kanunlarımız, sağlık bilgileri, güzellik çareleri ve herkesin işine yarayan daha bir çok faydalı malumatı, mükemmel bir muhterah defterini, yedi renkli bir Türkiye haritasını havi: (HAYAT TAKVİMİ) nin taktileri çıkmıştır. Aldanmamak için (Muhterah Haritalı, HAYAT takvimi) adına dikkat etmelidir. Fiyatı 25, bez ciltlisi 35 kuruştur. Merkezi İstanbul MAARİF kütüphanesidir.

HASAN ÖZLÜ UNLARI

Selits

Allahın yarattığı tabii ve saf çocuk gıdaları
Vitamin - Gıda - Kalori - Sıhhat
Kuvvet - Kudret - Neş'e - Zekâ

Pirinç - Yulaf - Mercimek - Buğday - İrmik - Patates - Mısır - Arpa - Bezelya - Çavdar - Türlü - Badem

HASAN özlü unlarla

Çocuklarınızı besleyiniz ve büyütünüz.

Hasan özlü unları nefasetleri ve tazeliklerini on sene muhafaza eder ve kat'iyen bozulmaz

Çocuklarınıza yediriniz. İstediklerini ve sevdiklerini biktırmıyarak değiştire değiştire yediriniz. Vitamini ve kalorisini çok olan bu mükemmel, özlü unlarla yavrularınız neş'eli, sıhhatli, tombul, kanlı, canlı olurlar. Çabuk büyürler. Çabuk diş çıkarırlar, kemikleri kuvvetlenir, ishal olmazlar HASAN ÖZLÜ UNLARILE yapılan mahallebi ve çorbaların ve tatlıların ve pürelerin ve yemeklerin lezzetine payan olmaz. HASAN ÖZLÜ UNLARI nefasetini on sene muhafaza eder. Daima tazedir. Hiç kurtlanmaz. Taklitlerinden sakınınız. Başka marka verilerse almayınız ve aldanmayınız. HASAN MARKASINA DİKKAT. Bütün eczaneler ve Bakkallarda bulunur.

HASAN DEPOSU: İstanbul, Ankara, Beyoğlu, Beşiktaş, Eskişehir

YILBAŞINDA

Likörleri

EN MAKBUL İKRAM ve HEDİYEDİR

ÇILEK
AHUDUDU
VIŞNE

KAYSI

PORTAKAL
MUZ
BEĞENDİK

V. S. V. S. V. S.

ADEMi İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLiĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1552 Hormobin)

Zonguldak Ereğli havzai Fahmiyesi Müdürlüğünden :

Havzai Fahmiye müdürlüğünce işleilmekte olan Kozlu ve Kilimli şimendiferleri için açık eksiltme suretile 100 takım araba tekerleği ve 3 kalem demiryol rayı ve makası ve vagon ta'mponu satın alınacaktır.

Tekerleklerin muhammen bedeli gümrük resmile birlikte 4849 lira 05 kuruş ve diğer 3 kalem malzemeninki 2301 lira 61 kuruştur. Fen raporları malzeme listeleri ve şartname Zonguldakta maden müdüriyeti muhasebesinden ve İstanbulda Dördüncü Vakıf Hanında İstanbul mntakası maden irtibat memurluğundan parasız verilecektir. Arttırma, 29/12/1936 tarihinden itibaren 15 gündür. İhalesi 14/1/1937 tarihinde saat 15 de mezkûr Müdürlükte toplanacak komisyonda yapılacaktır.

Muvakkat teminat yukarıda yazılı bedellerin %7,5 nisbetindedir. Evrakı ayrı ayrı olan bu iki kısım malzemenin ihalesi aynı tarih ve saatte yapılacaktır.

Müşteri ister birine, ister ikisine pey sürebilir. Teslim müddeti ihale tarihinden itibaren 3 aydır. Maden Müdüriyeti Fen kurulunun raporile bu müddet on beş gün uzatılabilir.

Teslim muamelesi Zonguldak limanında vapurda yapılacaktır. Taliplerin Havzai Fahmiye Müdürlüğüne müracaatları. (3814)

ECETURSİL-HURMA

Hiç bir evden eksik olmamalıdır.

YTF TURAN

Son Posta Matbaası

Neşriyat M.d. : Selim Rağıp EMEÇ

SAHIPLERİ : A. Ekrem UŞAKLIĞIL

S. Rağıp EMEÇ

Ansızın yakalıyan ağrılar

Yalnız bir kaşe

GRİPİN

almakla derhal
izale edilebilir

GRİPİN

Bütün ağrı, sızı ve ıstıbraların pan-zehiridir. Gripin varken diş, baş ve romatizma ağrıları çekilmez, Gripin nezle ve gripi geçirir; harareti düşürür, hastalıkların önüne geçer

GRİPİN

Yılbaşı Münasebetile

Hediye almak arzusunda bulunanlara

Her halde, Beyoğlunda

KARLMAN PASAJI'ni

Ziyaret etmelerini tavsiye ederiz.

Gezilmesi serbest olan bu pasajda hem dört tarafı seyrederek gezebilir, hem de kolaylıkla intihap ve mübayaaya edebilirsiniz.

Bu büyük mağazada herkese ve her keseye elverişli

1001 çeşid eşya vardır.

Bu sene teşhir edilen

OYUNCAKLARIN

hiç bir yerde tesadüf edemeyeceğiniz zengin ve müntehap çeşitleri vardır.

Kalabalığa maruz kalmamak ve mübayaatınızı rahatça yapabilmek için sabahları tercih ediniz.

Yılbaşı münasebetile, mağazamız bugünden itibaren gece saat 9 a kadar açıktır.

DAIMON

Pilleri,
Fenerleri
ve bilhassa
DAIMON
Ampullarında

En parlak ziya kuvveti vardır.

Her yerde Daimon markasını ısrarla isteyiniz.

Umumî depolar: Tahtakale 51 No. lu Poker bıçakları deposudur.

İzmirde: Hüsnü Öz Ödemişli. Sulhan civarı No. 26/29

UCUZ SAĞLAM AYARLI **TAN** SAATLARINI TERCİH EDİNİZ